www.plebi.hu

Krisztus fénye

2018. Húsvét ~ XIX. évf. 1. szám (70)

A dunaharaszti és taksonyi katolikus egyházközségek lapja

Christus resurrexit!

KALENDÁRIUM

Március 4. Nagyböjt 3. vasárnapja
11. Nagyböjt 4. vasárnapja
15. Nemzeti ünnep
18. Nagyböjt 5. vasárnapja
19. Szent József, Szűz Mária jegyese
25. Virágvasárnap
29. Nagycsütörtök
30. Nagypéntek
31. Nagyszombat
Április 1. Húsvétvasárnap
2. Húsvéthétfő
7. De la Salle Szent János
8. Isteni Irgalmasság vasárnapja
9. Gyümölcsoltó Boldogasszony
15. Húsvét 3. vasárnapja
22. Húsvét 4. vasárnapja
25. Szent Márk evangélista
29. Húsvét 5. vasárnapja
Május 1. Szent József, a munkás
6. Húsvét 6. vasárnapja
13. Urunk mennybemenetelének ünnepe
16. Nepomuki Szent János
20. Pünkösdvasárnap
21. Pünkösdhétfő
22. Szent Rita
24. Szűz Mária, a keresztények segítsége
25. Szent Béda Venerabilis
27. Szentháromság vasárnapja

DE LA SALLE SZENT JÁNOS – Franciaországban, Reimsben született, 1651-ben. Pappá szentelése után iparos tanoncok nevelését bízták rá. Ő nyitotta meg az első tanítóképzőt és megszervezte a vasárnapi inasoktatást. Különösen gondja volt az elhagyott és elhanyagolt gyermekek nevelésére. Ő volt a Keresztény Iskolatestvérek rendjének alapítója.
Minden nevelőnek, szülőnek szól buzdítása: „Ti arra kaptatok kegyelmi ajándékokat, hogy oktassátok a gyermekeket, tanítsátok őket, hirdessétek nekik az evangéliumot, és vallásos életre neveljétek őket. Ez mind Isten ajándéka számotokra, Ő hívott meg benneteket erre a szent szolgálatra.”

Czifra Lászlóné

Radnóti Miklós:

Ó, FÉNY, RAGYOGÁS, NAPSZEMŰ REGGEL ...

Ó, nézd! Zsolozsmás tiszta a reggel
és szerelmes szavainkkal elszáll
a köd és minden tiszta lesz.
Ragyogj!
Nézd, csillog a tenger és üvegpartokon
cseng a faragott hullám a nap alatt!

Ó, fény, ragyogás, napszemü reggel!
Imádkozz! és
mutasd meg magad, mert
üvegpartokon állunk és
átlátszók vagyunk. Vérünk
mint szentelt, metszett pohárban
aranyszinü bor; csillog hidegen.
Imádkozz, imádkozz értem!

Ó, csengenek a partok és remegnek;
torkunk áhitatot küld a ködök után
és megsimogatjuk a napot a
szemeinkkel és a szemeink fájnak!
Zenés üvegpartokon szeretlek
és imádkozz
ó, imádkozz értem!
mert csillogó reggeleken is kiáltom
hogy érted csillognak a megcsengő
partok és érted a napszemü távol!

Szentek krónikája

SZENT BÉDA VENERABILIS

Emléknapja: május 25.

Béda 672-ben az észak-angliai Northumbria királyságban, a Wear folyó torkolatának közelében született. Amikor hét éves volt, szülei Biscop Benedekhez adták, aki négy évvel korábban kolostort alapított Wearmouth-ban. Béda egész életét ebben a kolostori környezetben élte le. Kolostorából sohasem távozott messzebb Yorknál vagy Lindisfarnénál. Élete egy kolostori tudós élete volt, akinek műve ismertté vált az egész latin egyházban.

Béda korának legkiválóbb tanítója volt. Anglia megtérése, amelyet Canterburyi Ágoston 597-ben indított el, az ő életében fejeződött be, így korát az új keresztény rend kezdetei határozták meg.

681-ben, egy évvel Béda kolostorba lépése után Ecgfrith northumbriai király, új kolostor alapítása céljából, a Tyne melletti Jarrow-ban újabb földterületet ajándékozott Benedek apátnak. Ceolfrith apát vezetésével tizenhét szerzetest küldtek ide szolgálatra. Hamarosan Béda is Jarrowba került, és ott töltötte egész további életét.

692-ben Bédát szokatlanul fiatalon, 17 éves korában szentelték diakónussá. Tanulmányait, előrehaladását elősegítette, hogy Jarrownak nagyszerű könyvtára volt, és a kolostorban neves tanítók működtek.

E falak nyújtottak otthont Bédának.

Ragyogó eredményeinek köszönhetően Béda korán megkezdhette tanári és írói tevékenységét. Első írásai tanítványai számára készültek: nyelvtan, helyesírási és verselési tankönyvek. Ugyanakkor Béda természettudományi tanulmányokat folytatott, valamint írt földrajzi és csillagászati munkákat is. Ebben az időszakban elsődleges tevékenysége azonban az volt, hogy megírja hazája megtérésének történetét és az első angol szentek életrajzát.

Bédát 703-ban szentelték pappá, és nemsokára megkapta megbízatását tanítványai papi hivatásra való előkészítésére. Ekkor kezdte írni híres Szentírás-kommentárját. Nagy volt az olvasottsága, birtokolta a szükséges nyelvismeretet, és rendelkezésére állt a gazdag és jól összeválogatott bencés könyvtár. Béda közel harminc éven át a Szentírás tanulmányozásának és tanításának élt. Elsősorban azért írt, hogy növendékeit tanítsa, és nemzedékének tagjaival megismertesse a keresztény ókor tudásanyagát.

Béda szentírási kommentárja figyelemre méltó alkotás, és rendkívül értékes munkája Anglia egyháztörténete, amelyet 731-ben zárt le, s a kora középkori tudományosság hatalmas jelentőségű emléke. Nagyrészt tőle származik mindaz, amit az angolok korai történetéről tudunk. Joggal nevezi az utókor Bédát az angol történetírás atyjának.

Ő maga így ír életéről: *A kolostor birtokán születtem, és amikor hét éves voltam, családom először főtisztelendő Benedek apátra, majd később Ceolfrith apátra bízott nevelés és kiképzés céljából. Egész további életemet ebben a kolostorban töltöttem el. Teljesen a Szentírás tanulmányozásának adtam magam, miközben a regula szabályai szerint éltem, és nap mint nap részt vettem a karban az officiumon. Különös örömöm mindig a tanulás, a tanítás és az írás volt.*

A tudós tanító életének utolsó napján még a János-evangélium fordításával foglalkozott, az utolsó fejezeten dolgozott.

Tanítványa, Cuthbert így számol be a szent utolsó napjairól: *Tizennégy nappal húsvét előtt borzalmas légzési nehézséggel küzdött. Majd hogy jobban lett, igen boldog és vidám volt, és minden órát megköszönt a Mindenhatónak. Nekünk, tanítványainak, még mindig naponta tartott előadásokat. Napjának többi részében zsoltárokat énekelt. Éjszakáját, azt a rövid időt leszámítva, amelyet alvásnak szentelt, elragadtatásban és hálaimában töltötte. Amint fölébredt, dolgozott, mint máskor. Nem mulasztotta el, hogy Istennek fölemelt kézzel hálát adjon. A Szentírás sok helyét énekelte, egyes verseket angolul is. Azután tovább fordította Szent János evangéliumát. Lábai már dagadtak, mégis derűs lélekkel diktált, és ismételten azt mondta: Írjátok gyorsan, amit mondok, mert nem tudom, meddig tartok még ki, és Teremtőm nem hív-e hamarosan magához. Egyikünk azt mondta neki: Kedves mesterünk, csak egy fejezet hiányzik már. Ki tudsz még addig tartani? Ezt válaszolta: Igen, fogjátok tollatokat, és írjatok gyorsan, siessetek. Három órakor így szólt hozzám: Fuss, és hívd ide papjainkat, hogy egy pár apró ajándékot adjak nekik a ládámból. Miután fölindultan megtettem, mindegyikükhöz szólt, magát nekik ajánlotta, és nyomatékosan kérte; hogy imádkozzanak és misézzenek érte. Vedd kezedbe a fejemet. – kért engemet. Szeretném látni régi gyóntatószékemet, hogy úgy kiáltsak Atyámhoz. És cellájának padlóján ülve énekelni kezdett: Dicsőség az Atyának a Fiúnak és a Szentléleknek. Alighogy kimondta „és a Szentléleknek”, kilehelte lelkét, és bement az örök mennyországba.*

Béda sírja ma a durhami székesegyházban látogatható.

1899-ben XIII. Leó pápa Béda ünnepét az egész Egyházra kiterjesztette, és egyháztanítónak nyilvánította őt. Méltó cím annak a férfiúnak, akiről földije, Szent Bonifác azt mondta, hogy *„az Egyház fényessége, amelyet maga a Szentlélek gyűjtött”*, s akit Paul Newmann bíboros a *„bencés rend virágának”* nevezett.

Szent Béda Venerabilis, bencés szerzetes, egyháztanító, egész életét híven Krisztusnak szentelte, teljes odaadással, tehetségével, szívével szolgálta Egyházát és embertársait. Olyan fényes csillag ő, mely beragyogja Európa egét. Életműve meghatározó, hűsége és odaadása, bölcsessége és kitartó szorgalma példa korának és a késői nemzedékeknek.

(Koczka Tamásné)

LIBERTATE PERIT!

Pannonhalmán, a bencés szerzetesek díszes ebédlőjében, az egyik ablakmélyedésben van egy kép. Egy hordót ábrázol, ahogy éppen ledobja magáról az összetartó abroncsokat. De amint ezt megteszi, a hordó szétesik, és az értékes bor kifolyik.

A kép felirata: **LIBERTATE PERIT! – *A szabadossága miatt pusztult el!*** Vagy más fordításban: ***Szabad akart lenni!***

Ha megértjük, hogy a szabályok, a törvények nem ellenünk vannak, hanem értünk, Isten szeretetét és jóságát tapasztalhatjuk meg általa. Sokan félreértik Isten törvényének szerepét a megváltás tervében.

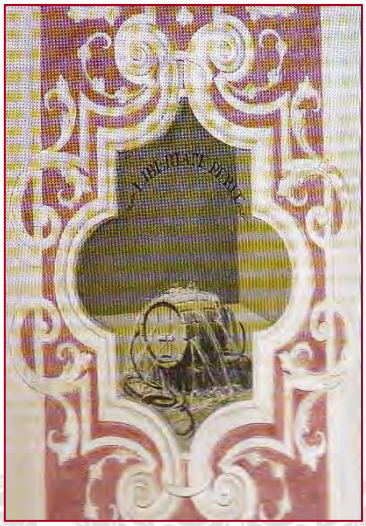

Amikor megbetegszünk, az orvos először megállapítja, mi a baj, és csak utána kezd el gyógyítani. Az vált ki problémát, ha összekeverik a betegség okának tisztázását a betegség kezelésével. Isten törvénye nemcsak irányadó mérték, hanem diagnosztizáló szerepet is betölt a megváltás tervében. Pál apostol egyszerűen azt mondja, hogy törvény nélkül nem tudná, mi a bűn. A törvény azonban rávilágít, hogy mindannyian bűnösök vagyunk. A törvény diagnózisa nélkül mi ösztönözne arra, hogy Jézushoz forduljunk gyógyulásért?

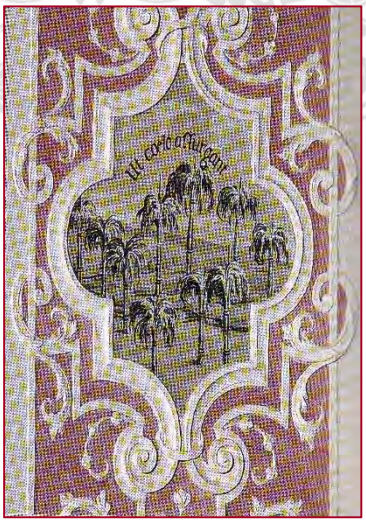

A Tízparancsolat lényegében az ószövetségi törvény 613 parancsolatának tömör összefoglalója. Az első négy parancsolat az Istennel való kapcsolatunkkal foglalkozik. A többi hat az egymással való kapcsolatunkat szabályozza.

A Sínai-hegyen Istentől adott parancsok a valláserkölcsi élet örök érvényű alaptörvényei. Az embernek Isten és embertársai iránti kötelességeit összegzi. Érvényessége minden időben megmarad, mivel Jézus azt mondta: „*Nem megszüntetni jöttem a Törvényt, hanem beteljesíteni*” (Mt 5,17).

Az üdvösség nem a törvényből, a törvény által, hanem Jézus Krisztus által adatik. Megértetjük-e, hogy Jézus nem a törvénytől, hanem a törvény átkától, a bűntől, az örök haláltól szabadított meg minket. A törvény megtartása áldást hoz, áthágása, a bűn elkövetése pedig átkot von az emberre.

Az Újszövetséggel tehát nem a törvény változik, hanem a törvényhez való viszony! A Tízparancsot megtartva lesz emberi az életünk:

- Minél messzebb kerülünk Istentől, annál embertelenebb lesz az életünk.
- A 7. nap, az Úr napjának megszentelése nélkül több lesz a szívinfarktus, a korai halál, a felbomlott család.
- Ha nem tiszteljük szüleinket, hogyan várhatjuk el gyermekinktől, hogy minket tiszteljenek, szeressenek?! Ha megöregszünk, a kegyes halál nevében minket is megölnek???
- A 6. parancs nélkül több lesz a nevelőotthon, az abortusz, az AIDS.
- A 7. parancs nélkül rettegnünk kell, hogy mikor ütik agyon az embert ezer forintért, vagy árusítják ki felelőtlenül országunk nemzeti kincseit.

Kedves Testvérek!

Az Isten törvényei értünk vannak, hogy életünk, mégpedig emberi életünk legyen. Bármit teszünk az Isten helyére: rang, hírnév karrier, pénz, csillogás… az fog minket irányítani. Meg akarunk szabadulni az értünk adott isteni törvénytől, de a semmit érő bálvány-istenek megkötöznek bennünket!!!

Nem vesszük észre, hogy ezek a törvények, szabályok, korlátok az életünkben nem egy gettót zárnak körbe, hanem egy játékteret!!!

LIBERTATE PERIT! – A hordó a szabadossága miatt pusztult el!

Mert nem akarta elviselni a korlátokat!

A nagyböjti időszak alkalmas arra, hogy életünket ismét összhangba hozzuk a Tízparancsolattal, ott, ahol eltértünk tőle. A Tízparancs ma is érvénye s, keresztény életünk alapszabálya, lelkiismeret-vizsgálatunk alapja.

A nagyböjt egész szent időszakában Jézusra figyelünk. A megkísértett és böjtölő Jézusra, a dicsőségét megmutató Jézusra, majd mai vasárnapon a templomot megtisztító Jézusra…

Mi indította vajon Jézust? Hiszen az árusok a templomi kellékeket árulták, amik az áldozat bemutatásához kellettek. Nyilván az, hogy cselekedetüket, mi helyett és hol tették. Hogy szinte fontosabbá vált az árusok ténykedése, mint az Istennel való törődés. Jézus tudja, mi lakik az emberben. Tudja, kivel - mikor - hogyan kell bánni. Mikor van szükség a megbocsátó megerősítésre, mikor pedig a határozott fellépésre.

Feltehetjük a kérdést: *Vajon engem mennyire emészt a házáért való buzgóság? Mennyire fontos nekem Isten ügye? Buzgóságom vajon vonz-e másokat Isten útjára?*

A szelídséget, szeretetet hirdető Jézus váratlan erős tettét beszéli el az evangélium. Kiűzi a kereskedőket a templomból. Mindezzel a templom, az Istennel való kapcsolat fontosságát akarja hangsúlyossá tenni. *Emészt a házadért való buzgóság*, indokolja János evangélista Jézus tettét.

A kőből épült templomért háborodik fel Jézus. Számunkra, hívők számára fontos ez az épület. Megteszünk érte sok mindent. Fizikailag és anyagilag egyaránt. Ez az Isten háza és a mennyország kapuja. Találkozási pont az ég és a föld között. Tornya felkiáltójel környezete számára. Harangja találkozásra, imádságra hív. Igen!!! A harangszó felhívás, figyelmeztetés, emlékeztetés, védelem és védekezés egyaránt. A harang szava egykor végigkísérte az emberek életét, keretbe foglalta hétköznapjainkat, ünnepeinket. A harangszó

elsiratja kedves halottainkat, elkíséri imádságainkat, de hívja az élőket is! Halljuk meg, amikor imádságra hív és imádságra int a harangszó. Mert van miért és van kikért imádkoznunk a Teremtő Istenhez. De bűnbánatra is hív a harangszó! Hiszen mi, akik még itt a földön élünk, van időnk és lehetőségünk Isten törvénye szerinti életet élni.

Szent Pál apostol írja: „*Nem tudjátok, hogy testetek a Szentlélek temploma*?" (1Kor 6,19) Ezt a templomot is gondozni kell. Rendben kell tartani. Ez jelentheti a külső és a belső rendet. Szükség van az önfegyelemre, a különféle eszközök megfelelő használatára.

A templomszentelési szentmise ünnepi imádsága utal arra, hogy a kőépület mellett fontos az élő kövekből épült templom is. Vagyis az a közösség, amely a templomban összejön. Egyes nyelvekben a kőépületet és az Egyházat azonos szóval jelölik. A közösségért is emészt a buzgóság. Áldozatot hozok érte. Táplálom, mint a testemet.

Jézus közösséget alapít, titokzatos testének tagjai leszünk a keresztség által. Jézus a fő, benne és körülötte jövünk össze a liturgikus alkalmakra és más eseményekre.

Kedves Testvérek!

A már említett pannonhalmi ebédlőben van egy másik kép is, szintén egy ablakmélyedésben... Ez a kép facsemetéket ábrázol, amik szorosan egy erős karóhoz vannak kikötve.

Felirata: **UT COELO ASSURGANT! – *hogy az égig nőjön!*** A mi életünkben is a törvények, az isteni parancsok azért vannak, hogy az égig nőjünk. Hogy az Isten törvényei szerint alakítsuk életünket, elnyerve a méltó jutalmat, a megígért örök életet! A nagyböjti szent idő alkalmas arra is, hogy életünket ilyen szempontból is megvizsgálhatjuk, hogyan fogadjuk az Isten törvényeit, parancsait? Hogyan építjük az Egyház közösségét, élő kövekként? A kezében ostort tartó Jézus minket is kötelez, hogy szembe nézzünk saját magunkkal!!! Ámen!

Roland atya

Sir Anthony van Dyck: Pieta

Karl Rahner: Húsvéti Misztérium

A II. Vatikáni Zsinat után világszerte ismert kifejezéssé vált a „húsvéti misztérium". Egyre gyakrabban találkozunk vele mind a teológiában, mind a liturgikus imádságokban. Ha egészében lefordítják magyarra, „húsvéti titoknak" mondják a legtöbbször. De mivel a „titok" szó félreérthető és néha félrevezető is, gyakran mindjárt a konkrét jelentéssel fordítják a misztériumot, ahogyan a tartalom és szövegösszefüggés szerint legjobban odaillik: szentmisének, szentségnek, ünnepnek stb. A misztérium szó ugyanis egyáltalán nem hétköznapi értelemben vett titkot jelent, és egyáltalán nem olyan dolgot, amit nem lehet megérteni és felfogni. A misztérium – ahogyan már Szent Pál is használta – olyasmit jelent, ami kinyilvánul, jelenvalóvá lesz, jelek által felfogható és megismerhető: Isten megjelenését, akaratának és szeretetének kinyilvánulását jelenti.

Isten üdvözítő szeretete *Jézus Krisztusban* nyilvánult ki *tökéletesen*. Jézus egész élete misztérium. Életének a csúcsa, legnagyobb és legjelentősebb eseménye: az ő halála és feltámadása (ide számítva mennybemenetelét, megdicsőülését is). Ezt a végtelen értékű krisztusi eseményt foglalja össze a „húsvéti misztérium" kifejezés. A liturgiáról szóló zsinati megnyilatkozás (a liturgikus konstitúció) ezért állítja ezt a kifejezést mind az üdvtörténeti teológiai szemlélet, mind a gyakorlati keresztény élet központjába: „Az emberek megváltásának és Isten tökéletes dicsőítésének ezt a művét, amelyet az isteni hatalom nagy jelei mutattak meg előre az Ószövetség népének, Krisztus, az Úr beteljesítette. Elsősorban boldogságot adó szenvedésének, a halálból való feltámadásának és dicsőséges mennybemenetelének húsvéti misztériuma által, mert ebben 'halálunkat a maga halálával lerontotta, és feltámadásával visszaállította az életet' (húsvéti prefáció)." (Lit. Konst. 5. pont.)

A *húsvéti misztérium* jelentésének azonban csak egyik részét foglalja össze a kifejezés történeti vonatkozása, vagyis hogy Jézus földi életére, legfőképpen halálára és feltámadására utal, és ezekre emlékeztet. Jézus Krisztus élete ugyanis nem egy emberi élet a sok közül, hanem *egyetemes élet az emberekért*. Mindenki életéért való élet, még pontosabban (így is lehet mondani): *mindenki élete*. Múltra, jelenre és jövőre vonatkozó élet, ahogyan korunk neves teológusa, Gottlieb *Söhngen* írja: „Krisztus üdvözítő tetteinek kettős, vagy helyesebben, hármas oldala van. Először is történelmi tények, s mint ilyenek egyszeriek, és a múló időhöz tartoznak visszahozhatatlanul. De mégsem puszta történések vagy tények, hanem üdvtörténések vagy üdvtények… Isten Lelke által, aki maga az örök élet és az örök élet teremtője, Krisztus üdvözítő tettei tovább élnek és jelen vannak. Krisztus üdvözítő műve tehát történelem és misztérium egyszerre. Mint isteni misztérium állandó jelenben él tovább Isten Lelke által. Krisztus üdvözítő tettei továbbá tanító és kötelező példa is a mi erkölcsi törekvéseink számára. Krisztus üdvözítő műve tehát történelmi tény, isteni misztérium és erkölcsi minta."

A *húsvéti misztérium* így nemcsak emlékezés számunkra, hanem krisztusi *tanúságtételünk* alapja, *életelv* a jelenben és jövőnk (reménységünk) *ereje*. A keresztény élet csak a halál és feltámadás kettősségéhen és együvétartozásában valósulhat meg, mert „nagypénteket és húsvétot csak úgy nézhetjük, mint szigorúan egységes eseménynek, Krisztus egzisztenciájának két, lényegileg egymásra vonatkozó megnyilvánulását."

Ignacio Pinazo Camarlench: Fekvő Krisztus

NAGYBÖJTI ELMÉLKEDÉS A SZÍNEVÁLTOZÁSRÓL

„Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, s csak velük fölment egy magas hegyre. Ott átváltozott előttük. Ruhája olyan ragyogó fehér lett, hogy a földön semmiféle ványoló nem képes így ruhát kifehéríteni. Egyszerre megjelent nekik Illés meg Mózes, és beszélgettek Jézussal. Péter így szólt Jézushoz: »Mester! Olyan jó itt lenni! Hadd verjünk három sátrat: egyet neked, egyet Mózesnek és egyet Illésnek.« Nem is tudta, mit mond, annyira meg voltak ijedve. Ekkor felhő ereszkedett alá, s árnyéka rájuk vetődött. A felhőből szózat hallatszott: »Ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok!« Mire körülnéztek, senkit sem láttak a közelükben, csak Jézust. A hegyről lejövet megparancsolta nekik, hogy ne mondják el senkinek, amit láttak, amíg az Emberfia fel nem támad a halálból. A parancsot megtartották, de maguk közt megvitatták, hogy mit jelenthet: A halálból feltámad.”

Nagyböjt 2. vasárnapján hallhattuk Márk evangélista tollából a színeváltozás történetét. A tavaly augusztusi számban már írtam a színeváltozásról. Most inkább egy élményemen keresztül szeretném bemutatni, hogy ez az Igeszakasz mit jelentett számomra, mit adhat Isten Igéje számunkra a Húsvétra készületben.

Január vége felé barátaimmal a Börzsönyben, Nagy-Hideg-hegyre túráztunk fel. Eleinte lelkes voltam: a szép tájtól, a frissen leesett hótól, a baráti társaságtól fel voltam tüzelve. De amikor a kaptatókhoz értünk, egyre jobban fogyott a kedvem, a levegőm és az erőm is. Kezdtem belefáradni, vártam már, mikor lesz vége. Hála társaimnak, az ő figyelmüknek és bíztatásuknak – lihegve bár –, de felértünk a csúcsra. Igazi áldozat volt számomra, de megérte. Még akkor is, ha semmi panorámát nem láttunk, mert mindent befedett a vakító, tejfehér köd. Mint a Tábor hegyén az apostolokat. Minden úgy volt ott szép, ahogy ott volt. Leírhatatlan derű lett rajtam úrra a vakító fehérség láttán.

Akkor gondolkodtam el azon, hogy a nagyböjti időszak is olyan, mint egy túra. Sokszor nehézkes az út, kaptatókkal van tele, mást várunk, mint amit kapunk: panoráma helyett teljes köd vár. A jutalomra összpontosítunk sokszor, a jövőre, azzal foglalkozunk igazán, ami majd vár minket, ahelyett, hogy a *most*-ra fektetnénk erőinket és a megtett útra. Akkor nem fog semmi meglepetés érni minket, ami csalódással töltene el.

Megilletődve és tisztelettel tekintek a hegycsúcsokra. Mindig rejtenek valami titokzatosat, valami megmagyarázhatatlant. Fenségesek. Üdvösségtörténetünk fontos eseményei is hegyen játszódtak le. (Gondolhatunk itt pl. a Sinai kinyilatkoztatásra, amikor Mózes megkapta a törvényt, vagy a Golgota hegyére).

Ez az evangélium részlet is egy hegyről szól. Péternek, Jakabnak és Jánosnak is hasonló élményben lehetett részük, mint nekem. Ők is hegyet másztak az Úrral, csak ők a forróságban, a hőség közepén értek fel a csúcsra. Fáradtak, porosak lehettek a megtett úttól és mégis, így mutatta meg nekik Jézus az Ő Istenségét. Márk evangélista olyan ünnepélyességgel írja le ezt a történetet, hogy önkéntelenül is ráérzünk arra, az apostoloknak rendkívüli élményben volt részük. A három apostol tanúja annak, hogy Jézus emberségén mintegy ragyogó módon átsüt az ő Istensége. És később tanúi lesznek annak is, amikor Jézust gyötrődni látják az Olajfák hegyén.

Pétert megragadja a pillanat rendkívülisége, szerette volna megőrizni (konzerválni) ezt a percet, és mintegy zavarában, azt mondja: „*Mester! Olyan jó nekünk itt lennünk! Készítsünk három sátrat…*” Ekkor felhő árnyékolta be őket, és a felhőből szózat hallatszott. A felhő a Szentírásban Isten jelenlétére utaló jel, még inkább a felhőből felhangzó szó: „*Ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok*!” Az apostolok otthonosan, biztonságban érezték magukat Jézus közösségében a csúcson. Rendkívüli kegyelmeknek örvendhettek.

Talán nemcsak nagyböjt időszakában van szükségünk arra, hogy egy kicsit félre vonuljunk, elcsendesüljünk, felmenjünk egy „hegyre”, ahol jobban Isten jelenlétébe tudunk helyezkedni, ahol meghallhatjuk Isten és az Ő küldötteinek a szavát. Ezek a pillanatok, nevezhetjük lelkigyakorlatnak is, fényt adó „lámpák”, támaszt adó „hídpillérek”, üdítő „oázisok”; fontosak az imádságos életünkben és emberi kapcsolatainkban. Az apostolok sosem felejtették el azt az örömöt, még a legnagyobb megpróbáltatások idején sem, és további életükben mindig vissza tudtak erre az élményre emlékezni. Ezért is őrizte meg az evangélium ilyen ünnepélyesen, szemléletesen ezt a pillanatot. Ne felejtsünk el a minket ért örömökre visszanézni, és erőt meríteni belőlük a nehézségek idején sem!

A Táborhegyi esemény azonban csak jel volt. A teljességhez hozzá tartozik Jézus halála és feltámadása is. Csak ennek fényében értelmezhették az apostolok utólag helyesen mindazt, amit ott a csúcson tapasztaltak.

A tábor-hegyi jelenet rávezet bennünket arra az igazságra, hogy életünk kiemelkedő pillanataiban, de fájdalmas mélységeiben is velünk van az Isten! Mind örömeink, mind fájdalmaink fontosak neki! Ahhoz azonban, hogy ez megélt és irányadó valóság legyen, fontos tudatosítanunk: miért hozunk áldozatot, mi értelme az áldozatunknak és milyen magasabb célt szolgál áldozatvállalásunk? Vannak-e társaink, barátaink, akik segítenek áldozatvállalásunkban, mindennapi keresztjeink könnyebbé tételében? Teréz anya mondja: „*Nézzetek fel Krisztus keresztjére és könnyebb lesz a ti keresztetek*.”

Adjunk tehát az Úrnak mindent, amink csak van, életünket, jelenünket, jövőnket, időnket. Helyezzük az Ő kezébe, ahogyan Ábrahám, fia feláldozására készülve. Bizalommal! Így válunk Krisztushoz hasonlókká, teljesen azonosulva az Ő áldozatában, és így nyerjük majd el Húsvétkor az igazi feltámadás és megváltottság örömét, a Mennyei Atya jutalmát és válunk az Ő szeretett „fiaivá”, gyermekeivé.

Horváth Péter

AZ EMBERI ÉLET TÖRVÉNYEI *(Nagyböjt 3. vasárnapján)*

A nagyböjti szent idő közepéhez érkeztünk a mai vasárnapon. Nagyböjt minden vasárnapján az elhangzó szentírási szakaszok és imádságok egy-egy fontos mozzanatra hívják fel figyelmünket, hogy jól és gyümölcsözően töltsük el a nagyböjtöt, és méltón készüljünk fel a húsvét, a feltámadás ünnepére. Jézus embersége áll előttünk, ugyanakkor isteni nagysága, amely párosul értünk vállalt áldozatával. Megkísértése a pusztában példát mutat, hogy le tudjuk győzni a sátán bűnre való csábításait. Tábor hegyi dicsőséges megmutatkozásával megerősíti tanítványait, hogy szenvedése idején se veszítsék el benne való reményüket. A 3. vasárnap lelkiismeretvizsgálatra indít bennünket, mert elénk állítja Isten parancsolatait, amelyeket az ószövetségi nép kapott meg, de ma is érvényesek. Alapvető törvények ezek, melyek egyéni és közösségi életünket szabályozzák.

Egy régi történet jut eszembe. A hetvenes évek elején a Dél-Alföldön teljesítettem szolgálatot, azon a vidéken, amelyet Viharsaroknak hívnak. A vallás gyakorlásának nem volt nagy becsülete. Egy nyolcezres városban alig volt hittanos gyerek, talán húszan lehettek, és csak a templomban volt hittanóra. Egy tanítási napon az iskola igazgatója helyettesítette az osztályfőnököt. Megkérdezte a VI. osztályos gyerekeket, ki jár közülük hittanra. Néhány gyerek felállt. Azt mondta ott az igazgató, hogy a vallás, a hittantanulás maradi dolog. Az egyik bátor hittanos kislány azonban azt válaszolta erre, hogy a tízparancsolatnál jobb törvényeket még nem találtak fel, azok ma is érvényesek. az igazgató úr pedig nem szólt semmit, hanem másra terelte a szót.

Valóban, Isten törvényei az élet minden területére kiterjednek. Óvják az egyéni és közösségi életet. Az első három Isten iránti kötelességeinket foglalja magába. A negyedik az emberi kapcsolatokat határozza meg. Egyesek úgy gondolják, hogy a törvények tilalmi táblák, amelyek korlátozzák a szabadságot. Valóban? A szülők parancsai mögött nem korlátozás, hanem szülői szeretet van. A gyermekeket értékes felnőtté akarják nevelni, védeni őket a veszélyektől, amelyeket a gyermekek még nem látnak. Nevelik őket nemcsak példájukkal, szavaikkal, hanem a jó megszoktatásával is. Ha a közlekedési tilalmi táblákat tekintjük, ezek is óvják a szabad közlekedést, védenek bennünket, hogy elérjük úti célunkat.

Isten parancsolatai is ezt szolgálják. Talán mi sem látjuk át minden parancsnak a teljes értelmét, de tudjuk, hogy Isten szeret minket és segíteni akarja életünket itt a földön, és az örök élet elérésében.

De nézzük részleteiben is a parancsolatokat:

1.*Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!* Jó tudni, hogy van Mennyei Atyánk, aki törődik velünk, vigyáz ránk. Szívesen tekintjük Urunknak. Aki nem hisz Istenben, mindenféle pótszereket alkot magának, amit istenként imád, tisztel. A pénz, a siker, esetleg az angyalok, vagy önmagukat istenítik. Tele vannak babonákkal, hamis szellemekkel.

2. *Isten nevét hiába ne vedd!* Az imádság az a forma, amelybe Isten nevét befoglaljuk. Amikor kimondjuk Isten, Jézus vagy Mária nevét, egy pillanatra meghajtjuk fejünket. Sok ember töltelékszóként használja, ocsmányul szájára véve káromolva Isten nevét. A hívő embernek fáj ezeket hallani.

3. *Az Úr napját szenteld meg!* Az ünnepek és a vasárnapok teszik életünket színesebbé, lelkileg gazdagabbá. A szürke hétköznapokat törik meg a vasárnapok. A hetes ciklus jól megfelel az emberi természetnek. A francia forradalom alatt tíz napos munkahetet vezettek be, de megbukott a törvény. Sokan a bevásárlóközpontokban töltik a vasárnapjukat vagy kirándulnak, vagy csak otthon tartózkodnak. Nekünk, híveknek az Úrral való találkozás lételemünk, üres a vasárnap szentmise nélkül.

4. *Atyádat és anyádat tiszteld.* A szülők és a nagyszülők tisztelete, a családi és társadalmi élet alapja. Az idős szülőkről való gondoskodás, alapvető emberi kötelessége minden gyermeknek. Az idősebb nemzedéktől nagyon sokat lehet tanulni. Sajnos sok családban a gyermek áll a központban, és aki már nem tud dolgozni, az útban van a fiataloknak. Tisztelet azoknak, akik nem így gondolkodnak.

5. *Ne ölj!* Az élet tisztelete alapvető kötelessége minden embernek. Az élet Ura Isten. Ő adja és veszi el az éltünket. Ezért a másik ember életének kioltása a legnagyobb bűnök közé tartozik. Ilyen az anyaméhben élő magzat meggyilkolása (abortusz), vagy egy súlyos beteg öreg átsegítése a túlvilágra (eutanázia). Ide sorolhatjuk a lelkek megrontását is.

6. *Ne paráználkodj!* Az emberben lévő nemiség a legnagyobb értékek közé tartozik. A férfi és nő kapcsolata, egymás iránti vonzalma a családi kapcsolatot és az új nemzedék születését készíti elő. Isten ajándéka. A helytelenül megélt nemiség azonban rengeteg életet, egzisztenciát, lelket tesz tönkre.

7. *Ne lopj!* A becsületes élet, más értékeinek tiszteletben tartása megint alapvető emberi kötelesség. A szándékos lopás és rablás mellett rengeteg igazságtalanság származik mások kifosztásából, megkárosításából. Mai világunkban találunk rá bőven példát. Sokan megteszik ezt lelkiismeret furdalás nélkül, hogy másokat kiforgatnak vagyonukból.

8. *Ne hazudj, és mások becsületében kárt ne tégy!* Az igazmondás, az egyenes beszéd ismét alapvető ember magatartás kell, hogy legyen. A mai kor már a gyermekeket is kétszínűségre tanítja. Erre az elmúlt évtizedek szoktatták rá az embereket. Hány ember feketíti be embertársát a saját önző érdekeinek elérésére. A rágalom, a megszólás sokszor szinte természetes magatartásnak tűnik.

9. *Felebarátod házastársát ne kívánd!* Jézus mondja, hogy a bűn a szívben fogantatik meg, ami később a tettekben is megtörténik. Sok családi otthon bomlik fel a házastársi hűtlenség miatt. Tudatosan és folyamatosan kell a házasságot „karbantartani."

10. *Mások tulajdonát ne kívánd!* Az irigység belső ösztöne sok bűnre viszi rá az embereket. A megelégedettség a meglévő vagyonban, egészségben vagy az életkörülmények elfogadásában adja meg az ember nyugalmát, lelki békességét.

Összefoglalva: A tízparancsolat nem tilalom, amely akadályoz, hanem inkább védelem a boldog, kiegyensúlyozott életben. Ha mindenki betartaná Isten parancsait, szebb lenne az emberi élet a földön.

Azt írja Szent Pál apostol egyik levelében: *Isten parancsai a szívünk hústábláiben vannak beleírva.* Vagyis ösztönösen érezzük a törvényeket, csak hallgassunk is lelkiismeretünk szavára. Ámen.

Láng András plébános

A HAZASZERETET, MINT KÖTELESSÉG

„Hazánkon kívül bármerre menjünk, bárhol tartózkodjunk – kicsi nekünk a világ – oda húzódunk, a hol bölcsőnk ringott. Csak a kedves haza az, a melynek kebelén lelkünk nyugalmat talál.” / Kassay Adolf /

A keresztény gondolkodók kimerítően tanítottak a nemzetről, a hazáról, és ezt mindig úgy tették, hogy közben felmutatták azt az isteni gondoskodó szeretetet és áldást, amit a bűnbe esett ember számára a haza ma is jelent.

Megtanulhatjuk tőlük, hogy a haza egyrészt közösség, ami szociális biztonságot nyújt: gondoskodást az elesett emberről, a rászorulóról, s emellett a nemzet tagjainak egymást építő közösségi kapcsolata is virágzik. De olyan különleges élettér is a haza, ahol az egyéniség kiteljesedhet. A haza védelmet is jelent a külső és belső veszéllyel szemben.

Mindezekkel Isten megakadályozta azt a tragédiát, hogy a bűneset miatt elszabadult indulatok után az emberiség történelme teljes káoszba süllyedjen. Készített tehát az Úr az embereknek hazát, olyat, amiben megtartott valamit abból, amit az Éden jelenthetett volna számukra.

A haza fogalma társítható az államával és a szülőföldével, bár ezek nem mindig összetartozó intézmények. Például, az elnyomott népeknek szülőföldjükön legfeljebb csak állama van, de igazi hazája nincs. Ha pedig valaki külföldön él, akkor neki hazája és állami közössége sincs. A haza misztikus fogalom, talán fel sem tárható gazdag etikai tartalma. Sokan sokféle módon próbálták már meghatározni; jelenthet sorsközösséget, nyelvi, faji, történelmi, lelkületi összetartozást, de földrajzi körülhatároltságot is, ahol az ősökhöz köt minden rög, amiből az élet kinőtt; de jelenti a jövőt, a személyes, családi és keresztény sorsot is.

A haza fogalmától elválaszthatatlan a hazaszeretet és a nemzeti érzés. Enélkül az emberek csak hétköznapi alattvalók, vagy (ma használatos szóval) szürke állampolgárok, de nem meleg és tüzes szívű hazafiak. A hazafiságnak ugyanis van államot (és hazát) építő küldetése, ereje és hatalma.

A hazaszeretetet a keresztény gondolkodók sosem (csak) emócióként – érzelemként –, hanem mindig kötelességként (is) értelmezték: a felebaráti szeretet egyik különleges formájaként; közös munkaként, kölcsönös segítségként, kölcsönös védelemként, illetve közös örvendezésként és együtt szenvedésként – azaz sorsközösségként.

A hazaszeretet és hazafiság ellenpólusa a kozmopolitizmus; ma divatos fogalom és gyakorlat ez, s közben igazi filozófiai attrakció, mivel történelmi jogosultsága, életszerűsége és egyént vagy közösséget megtartó ereje nincs. Hatására színtelen a nemzet, szétesik a közösség. A liberális eszmeiség vezérgondolata mégis igen népszerű több keresztény szektás irányzat számára is. Ők azok, akik nem foglalkoznak az ószövetségi népek nemzetépítő történelmével; az első keresztény gyülekezeteknek viszont csak a történetiségét vizsgálják. A Jézus által megerősített vagy közölt tanításokat figyelmen kívül hagyják, amikor arra hivatkoznak, hogy az első kereszténynek csak népe és állama, legfeljebb szülőföldje volt, de hazája nem. Nehéz helyzetben van a római katolikus hívő is, hiszen szíve szerint Rómához kell húznia, és nem hazájához. Találóan ír erről Dr. Lippai Lajos esztergomi r. k. teológiai tanár A pápaság a világ tükrében című könyvében: *„Testem hazámé, lelkem Istené, szívem Rómáé.”* De Istennek van hatalma az elkábított szíveket is hazaszeretetre tüzelni, kiváló példa erre Széchenyi István gróf élete és munkássága, akitől a népszerű mondás is származik (részlet): *„Gyáva népnek nincs hazája"*. Az Istenhez tartozás (tehát a keresztény lét is) és hazaszeretet nem zárja ki egymást, sőt, elválaszthatatlanok.

Székely Bertalan: Golgota

A 2020-ban Budapesten megrendezendő 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületének jegyében

NEK 2020
Budapest · Hungary

A kötelezettség minden társadalomban lévő embert egyformán terhel, aki élhet a közösségben alattvalóként, esetleg (állam)polgárként, és leginkább hazafiként. De az alattvaló csak ad és teljesít; a polgár a legjobbat adja, és legjobb módon teljesít. A hazafi viszont polgárként teljesít, és nem azt kérdezi, mit adhat neki a haza, hanem hogy mit adhat ő a hazának. A hazaszeretet soha nem üres patriotizmus, mert az olyan csak, mint a keresztények között a tartalom nélküli „Uram, Uram!”-ozás. És nem is frázisok gyűjteménye, és nem sovinizmus, főleg nem gyűlölködés vagy kirekesztés. Nem felületes ígérgetés, nem populizmus, és nem emberi érzelmeket ki- és felhasználó a hazaszeretet.

A magyar hazafiság változtatásra szorul, mert dekadens, lemondó, szomorkodó és elutasító, vagy éppen lobbanékony; ezért nem széles látókörű, nem céltudatos, nem kitartó, nem tisztán látó, és a legkevésbé kötelességtudó. A keresztény emberek felelőssége és lehetősége lenne a hazafiságot megújító, felébresztő tevékenység elvégzése, de hívő népünk ma nem viszonyul nagykorúként e feladathoz.

Ehhez a hívő embereknek tudatosítaniuk kell, hogy a nemzetek nem véletlenül, hanem Isten akaratából vannak. Ő szabta meg azok lakóhelyét, országaik történelmi határait, nyelvüket, erényeiket, képességeiket, adottságaikat, nemzeti sajátságaikat. Nem csak az egyéneknek adott életprogramot, hanem a nemzeteknek is.

A nemzetnek pedig ki kell fejlesztenie speciális erőit, fel kell ismernie misszióját, be kell töltenie küldetését! Mindezt nem azért, hogy ereje, virágzása öncél legyen, hanem hogy nemzeti létével, munkálkodásával Isten dicsőségét szolgálja, hogy Krisztus legyen a király nem csak az egyének, de a nemzet életében is.

Barna Tamás

HAZASZERETET

Az emberben van valami tétova félszegség, amikor a hazaszeretetről kellene beszélni, a szót ma ünnepélyeken mondjuk ki könnyedén, megemlékezéseken, esetleg nagy költőink kapcsán irodalomórán. Ha írni kell arról, mi a hazaszeretet, a nagy érzések keserű szavakká kívánkoznak, és restelljük őket, mert annyiszor koptatták őket üres frázisokká hamis érdekek pajzsaként, vélt ellenségekkel való harcban. Ilyenkor könnyebb kimondani, hogy mi *nem* hazaszeretet. Nem vad zászlólobogtatás ritka ünnepen, nem zajos dorbézolás magyaros ruhában. Nem hangos melldöngetés, nem sírva vigadás.

De ha arról kell írni, mi a hazaszeretet, a gondolatok édes szavakká olvadnak, és tétovázunk kimondani őket, mert nemes érzések fujtatnak bennünk és elszorítják a torkunkat. Hazaszeretet a kokárda a szív fölött március idusán, a kivágott címerű zászló az októberi szélben. Hazaszeretet az őszinte főhajtás hőseink emlékének, és büszkeség, hogy magyarnak születtünk.

Hazaszeretet az otthon szeretete, a föld szeretete, a világ szeretete.

Hazaszeretet a megértése annak, hogy a szeretet – felelősség. Felelősség az otthon, a föld, a haza – az emberek iránt.

Hazaszeretet a kitartás és a hűség a porhoz, amelyből lettünk.

Hazaszeretet a ragaszkodás a földhöz, amely nekünk rendeltetett, és amelynek urai vagyunk, bár inkább kizsákmányolói.

Hazaszeretet a megértése annak, hogy miért megy el vagy tér vissza valaki.

A hazaszeretet kötelesség, a maradás és a visszatérés, az elengedés és hazavárás kötelessége.

Benczúr Gyula: Krisztus az Olajfák hegyén

Nagyanyám Magyarországon született, Erdélyben, Szászvidéken. A trianoni döntéskor tizenhárom éves volt, a bécsi diktátum idején harminchárom. Megélt két világégést, az államosítást és a rendszerváltást. Két ország állampolgára volt, bár egyikért sem folyamodott soha. Anyámat negyvenben szülte, otthon, a szülői házban, Szászvidéken. Mire a gyermekágyból felépülve hazatért volna Kolozsvárra, választott otthonába, ahová a nagyvilágba veszett nagyapámat hazavárta, Erdély egy része újból Magyarországé lett, demarkációs vonalat húztak, határátlépési tilalmakat hoztak. Nagyanyámat ott fogták el, a zöldhatáron, karján a csecsemő anyámmal. Hónapokra ítélték, letöltötte. Aztán hazament a szülői házba, Szászvidékre, Romániába. Fogta anyámat, és újra nekivágott a zöldhatárnak, Magyarországra, Kolozsvárra, választott otthonába, ahová nagyapámat hazavárta. És többet már nem mozdult onnan. Országos döntések születtek, határok változtak, hatalmak dőltek meg és támadtak újak, ő csak mindig útnak indította gyermekeit és unokáit, aztán meleg étellel, szeretettel hazavárta őket. Haza.

Ha kavicsot dobunk állóvízbe, koncentrikus körökben terjed tova a hullám, és mindig belülről indul. Haza az otthon. A függöny az ablakon, amely elválasztja az otthont az itthontól. Ha kinézek, a kertet látom az öreg rózsatővel, mellette a friss bujtás; az utcát látom a városban, amelyben élek, az országban, melynek polgára vagyok, a Földön, ahol véges a létem, az Univerzumban, ahol végtelenül létezem. Ha visszalebbentem a függönyt, otthon vagyok, ahová meleg étellel, szeretettel hazavárom a gyermekeimet. Hazavárom őket. Itthon vagyok.

Ahogy Ábellel mondatja Tamási Áron: *Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.*

Otthon. Hon. Haza. Haza szeretete. Hazaszeretet.

Szentgyörgyi Georgina

HŰSÉG *Gasparovich László: Ma Donna Mia – Zsoldosszerenád*

Kortárs író művét szeretném olvasásra ajánlani. Karácsonykor rendeltem könyvcsomagot magunknak, akciósan, akkor került a kosaramba a könyv, amely a címével keltette fel az érdeklődésemet. Verseskötetnek sejtettem. Történelmi regényről van azonban szó, és nem is akármilyenről!

Történészi hitelességgel, különleges írói technikával megírt nagyregény Gasparovich László műve, amely Mátyás király idejétől a mohácsi vészig öleli fel hazánk történelmét.

Főszereplője Antonio de Gasperi olasz zsoldos, aki Magyarországra vetődik szolgálatra. Jól megtanulja a magyar nyelvet, tetteiért nemességet kap, s Gáspár családi néven gyökerezik meg véglegesen nálunk. Hadi ügyessége révén kerül közel a nemesi udvarokhoz, így Magyar Balázs környezetébe, aki rábízza leánya, Magyar Benigna mellett a testőri szolgálatot.

A lovag beszéli el a történetet, mely érdekesen hullámzó idősíkokban van megszerkesztve, érzékeltetve az emberi lét távlatait. Benigna híres szépség, Kinizsi Pál, a híres törökverő felesége lesz, majd elözvegyülvén feleségül megy Kamiczáni Horváth Márkhoz, aki azonban merénylet áldozata lett.

Az asszony harmadszor is férjhez ment, szerencsétlenül, Kereki Gergelyhez, aki az ivásnak, dorbézolásnak élt, a férfiúi kötelességeket elkerülte, asszonyával becstelen volt, s végül balsorsát maga hívta ki, csúnya balesetben vesztette életét.

Gasperi végigkiséri Benignát életútján, hamvas ifjú leánykorától meglett, sőt vén asszonyiságáig. S ami a regény lényege: a férfi, ez a férfi élete minden percében hűségesen teljesíti megbízatását, egy pillanatra el nem térül, gondoskodik Asszonyáról. Ez az élete.

Az író tanúságot tesz a másik hűségről: a hitről. Érvel a katolikus egyház tanításának igazsága mellett. Mert ezek a hűségek a legfontosabbak az életünkben. Az adott szó súlya, a szeretet, a gondoskodás, a becsület, a lelkiismeretes szolgálat, az engedelmesség, a megbízhatóság – bármely nehéz körülmények között, erről mesél nekünk Gasparovich László. Mennyire megdobogtatja mindez a szépség az emberi szívet! S a történet hátterében ott a töröktől dúlt, agyonkínzott keresztény Magyarország.

Olvasmány, mely jobb bármely történelemkönyvnél. Erkölcsi mondanivalója pedig igazi tanítás a lélek számára.

Koczka Tamásné

URUNK ÉS MESTERÜNK 1/

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Egyházunk rendszeresen megrendezett, világméretű eseménysorozata, melynek célja az Oltáriszentségben jelen lévő Jézus megismerésének és tiszteletének elmélyítése. A kongresszus igyekszik érthetőbbé tenni a Krisztus által az utolsó vacsorán meghirdetett áldozat-bemutatást, és annak fontosságát A négyévenként más-más helyszínen meghirdetett kongresszusnak 2020-ban hazánk ad otthont. Erre országosan előadásokkal készülünk, szentségimádásokon veszünk részt, illetve a vasárnapi szentmisékben mi is imádkozunk a kongresszusért.
Ebben az imádságban megvalljuk Jézusról, hogy *„Ő Urunk és Mesterünk, barátunk és táplálékunk, orvosunk és békességünk…”* – de mit jelent ez nekünk, hogy Jézus *„Urunk és Mesterünk…”?*

Úr… Az általános szóhasználatban ‘uralkodó’-t jelent; azt jelöli, akinek joga van valakivel vagy valamivel rendelkezni; ebben az értelemben egyaránt vonatkozhat emberre is, az antik görög-római világban az istenekre is. Így mondható: egy rabszolgának, egy állatnak, valamely dolognak, tárgynak az ’ura’ a birtoklója.

A héber: *adon*, a görög: *küriosz* és a latin: *dominus* kifejezések gyakran nem tesznek különbséget az úr és a tulajdonos között.

Az ‘uram’ (*adoni*) megszólítás nemcsak a rabszolga gazdáját illette meg, hanem a tekintélyes embert is, pl. Ter 23,6-ban: „*A hettiták így válaszoltak Ábrahámnak: Hallgass ránk, urunk!*”

Egyiptomban és a szemita országokban a királyt ősidőktől fogva az ország és az alattvalók urának tekintették, és az alattvalók rabszolgának vagy szolgának nevezik magukat vele szemben. Az ‘uram’ igazi királyi címnek számított. Egyiptom és Babilon királyai éppúgy használták, mint Elő-Ázsiában az egészen kis országok királyai, akik arra, hogy istenként tiszteljék őket, soha nem tarthattak igényt. Önmagában véve a megnevezésnek nincs vallási színezete; csupán a király hatalmára utal.

Az Ószövetségben Isten neve ez: JAHVE. Így jelentette ki magát: „Én vagyok JAHVE, a te Istened” (Kiv 20,2). Isten szent nevét azonban a hívő zsidók az iránta való mély tiszteletből nem merték ajkukra venni, ezért helyette ezt olvasták: ADONÁJ=URAM. Ennek a görög megfelelője KÜRIOSZ=ÚR. Amikor a Kr.e. 3. században elkészült az eredetileg héber nyelvű Ószövetség görög fordítása, abban a JAHVE név helyén mindig ez állt: KÜRIOSZ. Így a KÜRIOSZ méltóságjelző a görög Bibliában egyet jelent magával a JAHVE Isten-névvel. Az Újszövetség ezt a névhasználatot átvette, de egyszersmind a Küriosz-formulákat, amelyek az Ószövetségben Istenre vonatkoztak, Krisztusra vonatkoztatta.

Az Ószövetségben Jahve az „Úr”, mert ő alkotta népét s így jogosan uralkodik fölötte, mint sajátja fölött. Izrael az ő tulajdon népe, mert kiszabadította Egyiptomból, a szolgaságból.

De Jahve „az egész föld Ura” is, dicsősége az egész földet betölti, mert ő alkotta az eget és a földet. Így Jahve tulajdonnevének olykor helyébe léphetett királyi címe.

Az Újszövetségben Istennel, mint ’Úrral’ vagy mint ’az Úrral’ (*küriosz* névelő nélkül vagy. névelővel) elsősorban az ószövetségi idézetekben találkozunk.

„Jézus az Úr” – Máté, Lukács és János evangéliumában Jézus már feltámadása előtt is Úrként szerepel, és gyakran ’Uram’-nak vagy ’Urunk’-nak szólítják. Nem lehet tehát kétséges, hogy a tanítványok és mások is ’Uram’-nak szólították Jézust. Tanítványainak Ő az Ura. Ő elfogadta ezt a megszólítást és egyedül a maga számára tartotta fenn: „*Ti Mesternek és Úrnak hívtok, s jól teszitek, mert az vagyok*” (Jn 13,13).

De Isten Fölkentje (vagyis Krisztosz) is volt. Ebben az értelemben találkozunk az ‘Úr’ minősítéssel még egyértelműbben Lk 2,11-ben, amikor már az angyalok így jelentik be születését: „*Ma megszületett a Megváltó nektek, Krisztus, az Úr, Dávid városában*”.

Jézus halála és feltámadása által ment be a dicsőségébe, vagyis átvette a teljes királyi hatalmat. Épp a megfeszített Jézust tette meg Isten Úrnak és Messiásnak, és rendelte az élők és holtak bírájává. Ő kapott meg minden hatalmat, Őt dicsőítette meg Isten a jobbjára emelve, és azóta is gyakorolja Jézus ezt az isteni hatalmat: „*A Dicsőség Atyja nagyszerű erejét Krisztusban mutatta meg, amikor a halálból feltámasztotta, s a mennyben a jobbjára ültette… minden méltóságnak fölé emelte, nemcsak ezen a világon, hanem az eljövendőben is*” (Ef 1,20–21).

A tanítványok várták Urukat, mint a példabeszédben a szolgák, és kérték: ‘*Jöjj el, Urunk! – Maran Atha*! Ezt az arám kifejezést Pál apostol a jeruzsálemi Egyház közösségétől vette át. Így keletkezett az *’Urunk, Jézus Krisztus’* formula, melyben a *’maran atha’* eredeti értelme még tisztábban megőrződött, és mely a megdicsőült Krisztus uralmára utal. Ezek a részletek tanúsítják, hogy a megdicsőült Krisztust a jeruzsálemi ősegyház kezdettől Úrnak tekintette illetve szólította, akinek királyi hatalma van szolgái fölött.

Pál hasonló értelemben nevezi Jézust úgy, hogy az Úr. Jézus meghalt és feltámadt, hogy „*halottaknak és élőknek ura legyen*” (Róm 14,9). Ő a feje minden uralomnak és hatalomnak, minden uralma alá tartozik. Ő az Úr, aki parancsol vagy megenged, szolgáinak egész élete az övé. Ő az Úr, akinek szolgálnak, és aki majd ítélkezik.

Pál apostolnál az „Úr” legtöbbször a megdicsőült Krisztus, akinek Isten tökéletes engedelmességéért egyetemes és

Illusztráció – Patay László falfestménye a békéscsabai Jézus Szíve templomban

korlátlan uralmat adott: „*Ezért (engedelmességéért!) Isten fölmagasztalta és olyan nevet adott neki, mely fölötte van minden névnek, hogy Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban, és minden nyelv hirdesse, hogy Jézus Krisztus az Úr*" (Fil 2,9–11).

A név, melyet Krisztus az Istentől kapott: *'az Úr'* név. Aki nevet kap, az méltóságot is kap. Krisztus tehát uralmat kapott, mely előtt, mint magának Istennek uralma előtt mindenkinek meg kell hajolnia. A megdicsőült Krisztusnak része van Isten uralmában és hatalmában, úgyhogy Pál azt mondhatja, hogy Jézus feltámadásával Isten Fiának bizonyult.

Így az 'Úr' cím Jézusra vonatkoztatva teológiai tartalmat fejez ki; nem mintha közvetlenül Krisztus isteni természetét akarná jelölni (erre az 'Isten' utal), hanem annak érzékeltetésére, hogy Krisztus isteni uralommal bír.

Jézus az Isten teljhatalmú képviselője, nem csak tanító, nemcsak közvetítő, hanem maga Isten: Úr. Isten tette őt egyenlővé önmagával azzal, hogy feltámasztotta a halálból, és jobbjára ültette a mennyben. Az Egyház első hitvallásai kezdettől fogva hozzáteszik a Jézus névhez az isteni méltóságot jelző „Úr" címet. Így emlékezteti Péter a pünkösdi közösséget: „*Tudja meg hát Izrael egész háza teljes bizonyossággal, hogy az Isten azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek, Úrrá és Krisztussá tette*" (ApCsel 2,36). Ezt az apostoli felismerést valljuk mi is. Jézus Krisztus Úr – még a kereszten, teljes erőtlenségében és elhagyatottságában is. Sőt ott a leghatalmasabb, hiszen ott győzte le minden ellenségét és ellenségünket.

A Mennyei Atya nyilvánította ki Jézus ezen uralkodói méltóságát, amikor föltámasztotta őt a halottak közül és a maga dicsőségébe emelte. A kijelentés, hogy Jézus Úr a világ és a történelem fölött, a keresztény történelem kezdetétől fogva azt jelenti, hogy az embernek a maga személyes szabadságát abszolút értelemben semmiféle földi hatalomnak nem kell alávetnie, hanem egyedül Istennek, az Atyának és az Úr Jézus Krisztusnak.

Az Egyház hagyományában és életében az „Úr" megszólítás meghatározó, visszatükröződik a keresztény imádságainkban is: „*Az Úr legyen veletek*" ; „*A mi Urunk, Jézus Krisztus által*"; „*A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme legyen mindnyájatokkal*!"

A lábmosás történetében ezt mondja Jézus tanítványainak: „*Ti Mesternek és Úrnak hívtok, s jól teszitek, mert az vagyok*" (Jn 13,13). Virágvasárnap azért köthetik el küldöttei másnak a szamarát, mert „*az Úrnak van szüksége rá*" (Mk 11,3) – és ezt megtiszteltetésnek veszi mindenki, boldogan átengedi neki.

Tamás apostol pedig így vallja meg hitét a feltámadott Krisztusnak: „*Én Uram, és én Istenem*!" (Jn 20,28). Zsidó környezetben ez kétségtelenül istenkáromlásként hangzott. Ezzel a kereszténység kilépett a zsidóság vallási köréből, és Jézus istenségének megvallásával új úton indult el. Ez nem a hagyományok megvetése, hanem a hit felismerése: Isten a názáreti Jézusban teljesítette be az atyáknak tett ígéreteket, s őbenne jött egészen közel hozzánk.

Mester… a latin: *magister* elmagyarosodott formája. Olyan személyt jelöl, aki egy mesterséget vagy tudományágat olyan szinten ismer, hogy azt képes másokkal is megismertetni. Az Ószövetségben általában az iparosokat és a kézműveseket jelenti, akik ismerik valamelyik szakma fogásait.

Tanító, héberül: *hákám* vagy *rabbi.* Ismeretet átadó, szoros értelemben a tanítás tevékenységét hivatásosan végző személy. A Szentírásban a kinyilatkoztatásnak vannak közvetítői, akik Istentől feladatként kapták, hogy részleteiben és gyakorlati követelményeivel együtt átadják az embereknek az isteni dolgok ismeretét, és megmutassák, miként alkalmazható az ajándékba kapott szövetség az élet konkrét helyzeteire. Isten népe számára nagyon fontos a tanító, mert személyén keresztül mindig Isten tanítja a népét.

Az Ószövetségben a családapa az első, aki felelős gyermekei neveléséért. Át kellett adnia nekik a nemzeti múlt vallásos hagyományát, meg kellett tanítania őket a törvény alapkövetelményeire: „*Ezeket a parancsokat, amelyeket ma szabok neked, őrizd meg szívedben, és vésd gyermekeidnek is az eszébe…*" (*MTörv 6,6-7*). A gyermekek kérdéseket tettek fel a szokásokkal és szertartásokkal kapcsolatban; ezekből kiindulva az apa könnyen megtaníthatta nekik az izraelita krédót: „*Ha holnap megkérdezi a fiad, melyek azok a parancsok és törvények, amelyeket az Úr, a mi Istenünk szabott nektek, akkor így válaszolj fiadnak…*" (*MTörv 6,20*).

Az Ószövetség ismeri és feltételezi olyan személyeknek a tevékenységét, akik Isten igéje alapján vallásos útmutatást és tanítást adnak. Ilyenek a papok, a próféták és a vének. A jeruzsálemi királyi udvarban is működött olyan iskola, amely nem csak az írnokokat, diplomatákat és a szükséges tisztviselőket képezte ki, hanem a király és az udvari előkelőségek gyermekeit is oktatta. A tanítók szerepe azonban ebben nem merült ki, hanem a nép egésze számára is volt mondanivalójuk.

Ima a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusért

Mennyei Atyánk,
minden élet forrása!
Küldd el Szentlelkedet,
hogy az önmagát értünk feláldozó
és az Oltáriszentségben velünk levő Krisztust
felismerjük és egyre jobban szeressük!
Ő Urunk és Mesterünk,
barátunk és táplálékunk,
orvosunk és békességünk.
Adj bátorságot,
hogy az ő erejét és örömét
elvigyük minden emberhez!
Add, hogy a készület ideje
és az Eucharisztikus Kongresszus ünneplése
egész hívő közösségünk,
fővárosunk, népünk,
Európa és a világ
lelki megújulására szolgáljon!
Amen.

A papok kötelessége a kultusz és a Törvény őrzése. Mózes a Sínai-hegyen azzal a megbízatással kapta a Törvényt, hogy megismertesse a néppel; így ő lett Izrael első tanítója. A levitáknak ezt a Törvényt tovább kellett adniuk, és meg kellett magyarázniuk, hogy az életre alkalmazhassák. Tanításuk tárgya a Törvény, ezt kell mindig újra olvasni és ma-

gyarázni. Isten Szavát azért kell megismertetni, hogy Izrael állandóan emlékezetében tartsa.

A próféták külön küldetést kaptak a tanításra. Isten Szavát ők nem a hagyományból merítették, hanem közvetlenül Istentől kapták. Hirdették az Igét, fenyegettek, buzdítottak, ígértek, vigasztaltak, s közben mindig egy bizonyos katekézisre támaszkodtak, feltételezve, hogy azt mindenki ismeri.

Izrael népének tagjai azonban gyakran hátat fordítottak Uruknak, nem fogadták el tanítását, amikor oktatta őket. Ezért Isten megbüntette hűtlen tanítványait, hogy megváltoztassa szívük keménységét. Prófétái által megígérte, hogy a végső időkben a legfőbb Tanítóként nyilatkoztatja ki magát az embereknek:

„*Bár a szenvedés kenyerét és a nyomorúság vizét adta neked az Úr, de ő, a te tanítód, nem rejtőzik el többé előled, és szemed látni fogja tanítódat.*" (*Iz 30,20*).

Az Újszövetségben a görög: *didaszkalosz* jelenthet ugyan zsidó vagy keresztény 'tanítómestert' is, a legtöbb esetben azonban ez Jézus Krisztus megszólítása. Jézus ugyanis nemcsak az Isten országáról szóló örömhírt hirdette, hanem a rabbikhoz és az írástudókhoz hasonlóan tanított is a zsinagógákban és a templomban. Éppen ezért az 'Uram' megszólítás mellett gyakori volt a 'Mester' vagy 'rabbi' megszólítás is. Nikodémus Istentől jött tanítónak nevezi őt. Jézus tekintélye egyedülálló. Ezért mondja a tanítványoknak: „*Ti ne hívassátok magatokat mesternek, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok*" (Mt 23,8).

Jézus nyilvános tevékenységének egyik lényeges mozzanata a tanítás: tanított a zsinagógákban az ünnepek alkalmával, sőt minden nap. Jóllehet iskolában nem tanult, mégis rabbinak tartották és szólították, de egészen másként tanított, mint az írástudók: úgy beszélt és cselekedett, mint akinek hatalma van, aki a Törvény hiteles értelmezője, sőt beteljesítője.

Jézus tanítása egészen új vonást is hordoz: akár az Isten Országának hirdetéséről van szó, akár életszabályokat ad, szakít az iskolás kérdésekkel, ami az általa elvetett hagyomány módszere volt, és példabeszédekkel ismerteti meg az Isten igazi üzenetét.

Jézus rabbi módjára tevékenykedett tanítványai körében, és a nép is tanítónak tekintette. Tanítóként értelmezi a törvényt: „*Hallottátok, hogy a régiek ezt a parancsot kapták… Én pedig azt mondom nektek…!*" (Mt 5,21kk).

Jézus a hivatalos tanítóktól eltérően nem a saját tanítását hirdeti, hanem Azét, aki őt küldte, csak azt mondja, amit az Atya tanít neki. Aki tehát elfogadja tanítását, az magával Istennel szemben tanulékony. De ehhez a szív felkészültségére van szükség, amely az isteni akarat teljesítésére készteti az embert. Arra a kegyelemre van szükség, amely a próféták ígéretei szerint fogékonnyá teszi az embert az Isten tanítására.

Az apostoloknak Jézus a feltámadása előtt megbízatást adott, hogy hirdessék az evangéliumot, mennybemenetele előtt viszont kifejezett paranccsal tette őket is tanítóvá: „*Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket… és tanítsátok meg őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek.*" (Mt 28,19).

E feladat teljesítéséhez elküldi nekik a Szentlelket, *aki megtanítja őket mindenre és eszükbe juttat mindent, amit mondott nekik* (Jn 14,26). Így válnak Krisztus tökéletes tanítványaivá, hogy a Lélek tanítványai lesznek: olyan tanítást adnak át tehát az embereknek, amely nem tőlük, hanem Istentől jön. Ezért beszélhetnek tekintéllyel, s maga az *Úr lesz velük egészen a világ végezetéig*.

Jézust Urunknak valljuk, Ő a mi Mesterünk. Olyan Tanító, aki rendelkezik azzal a méltósággal és tekintéllyel, amivel a szeretet és az élet útjára tud vezetni bennünket. Amikor szemléljük és befogadjuk Őt az Eucharisztiában, akkor Ő maga közvetlenül kíván bennünket alakítani, formálni.

Fekete Roland káplán

MENNYEI PARTY

Hagyd otthon a TV-t és a munkát

19.00 Indul a party - köszöntünk!
19.15 Kulináris csemege: szendvics verseny. Az eredmény lesz a vacsi
20.00 A legjobb olasz kávék és Teák a Föld nevű bolygóról
20.15 Moldvai táncház
21.15 Kézműves Sörkóstoló és bemutató Nem csak sörivóknak - te ázol!
22.00 Tombolahúzás
22.30 Hey Mr DJ! Profi bulizene akkor és most! Szülőknek és gyerekeknek!

JEGYÁRAK

Elővételben: 1500 Ft/fő, a helyszínen: 2000 Ft/fő
Nyugdíjas/diák: 500 Ft/fő

+ SÖRKÓSTOLÓ JEGY: 2000 FT/FŐ

Jegyek a facebookon, a **jegy@plebi.hu** emailen és ligeti sekrestyében vásárolhatók

2018. május 5. 19:00-02:00

Dunaharaszti József Attila Művelődési Ház
2330 Dunaharaszti, Táncsics M. u. 2.

Idén öltöztetünk: betonból templom

Fal-szigetelések • Külső festés és burkolás • Gépészet
Elektromos szerelés • Aljzatbeton • Külső nyílászárók

Még 15 millió forintra van szükség, 29 millió rendelkezésre áll

IDE ADD:

Bankszámlaszám: 11600006-00000000-09873755
Vagy a templomokban téglajegyet is vásárolhatsz

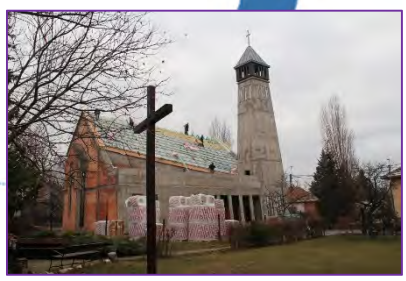

A BÖJT EREJE

William Dyce: A pusztában böjtölő Jézus

A Húsvét a kereszténység legnagyobb ünnepe, az „ünnepek ünnepe” (latinul: *sollemnitas sollemnitatum*).

Időpontja, a 325-ben tartott első niceai zsinat döntése alapján, a tavaszi napéjegyenlőséget követő holdtölte utáni első vasárnap (március 22. és április 25. között), ehhez igazodik az egyházi év valamennyi változó idejű, úgynevezett mozgó ünnepe.

Az ünnepet negyvennapos, a Hamvazószerdától Nagyszombatig tartó böjti időszak készíti elő. Központi liturgiája a nagyszombati esti-éjszakai virrasztás. Ekkor ünnepeljük a világosság győzelmét a sötétség, az élet győzelmét a bűn és halál fölött, amiben egybefonódik a kereszthalál és a feltámadás. A Húsvét elnevezése a böjti időszak végére utal, mert ekkor lehet újra húst enni. A Húsvét jelentése Jézus halálának és feltámadásának az emberiség megváltásának ünnepe.

A katolikus hívők Jézus negyven napos böjtjére emlékezve nem fogyasztanak húst. Ez az eredeti böjt azonban nem ilyen volt, hiszen Jézus a sivatagba nem vitt kenyeret és vizet sem, mert a kísértő azt kérte Tőle, hogy változtassa a köveket kenyérré. Jézus a kísértésre így válaszolt: „Nem csak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Istennek szájából származik.” (Máté 4,4) Mózes, amikor a Sinai hegyen „ott vala az Úrral negyven nap és negyven éjjel, kenyeret nem evett, vizet sem ivott” (2Mózes 34,28). Negyvennapi böjt után kapta kézhez a Tízparancsolatot. Jézus negyven napig böjtölt a sivatagban, mielőtt megkezdte tanítói szolgálatát. Megerősítést nyer, hogy ezekben a napokban az életüket abszolút mértékben csak Isten felé irányították. Szent Pál apostoli munkája alatt nemcsak gyakran tűrte az éhséget, hanem ismételten böjtölt is. A korai egyház hűséges maradt ehhez a hagyományhoz. A böjt gyakorlata által az volt a célja, hogy teljesen megnyíljanak az Úr kegyelme előtt.

Neki sebei voltak, hogy nekünk ne legyenek,
hogy nekünk ne égjenek, gyógyulva hegedjenek.
Hordott keserű átkot, hogy mi átoktól mentek,
bűnt, egy világnak szennyét, hogy mi tiszták és szentek,
kegyetlen kínhalált, hogy mi élők lehessünk.
És gyűlöletből ácsolt, kemény keresztet hordott,
hogy szeressünk, szeressünk, harmadszor is szeressünk.

(Túrmezei Erzsébet: Váltság – részlet)

George Richmond: Kínszenvedés a kertben

A böjt talán az összes világvallás szerves részét képezi. Buddha és Mohamed, és Jézus is, a küldetésére hosszú böjttel készült.

A böjt, tartózkodás az evéstől, az ivástól, vagy valamilyen tevékenységtől.

Tudatosan böjtölni vallási, spirituális, politikai vagy egészségügyi okokból szoktak. A böjt vallásos gyakorlata a bűnbánatot, az áldozathozatalt és a megtisztulást szolgálja. A böjt imádság nélkül csak fogyókúra.

Sokan vagyunk, akik nem tudunk mihez kezdeni a böjttel. Vallástól függetlenül ennek jelentőségét szinte mindenki másként értelmezi, és másként is viszonyul hozzá. A böjt, méregtelenítés, salaktalanítás, tisztítókúra, önmegtartóztatás, ki így, ki úgy nevezi. Lelki vonatkozásban a böjt által megtapasztaljuk, hogy jóval kevesebb étellel is beérjük, mint ahogy azt fogyasztói mivoltunk megszokta.

A Nagyhét elsősorban a tavaszi újjászületésre fókuszál, a természet újjáéledésével egyidejűen a testi megtisztulás mellett a lélek megtisztítására is gondot kell fordítanunk. Nem szeretnék ünneprontó lenni, de ha már a böjtről elmélkedem, eszembe jutott a politikai böjt – az éhségsztrájk. A koplalás nem újkeletű. Első ismert esetei a 2500 évvel ezelőtti Indiából származnak. Azóta több politikai csoport vagy nép élt ezzel a lehetőséggel. Kezdve Gandhitól a független államiságot követelő íreken át a női emancipációért küzdő szüfrazsettekig. A legenda szerint egy alkalommal Szent Patrik, Írország védőszentje is éhségsztrájkolt, így a szigetországban különösen nagy hagyománnyal bírt ez a fajta véleménynyilvánítás. A nyilvános böjt, időről időre eszköze a tiltakozásnak társadalmi bajok és egyéb igazságtalanságok ellen. Az erőszakmentes ellenállás módszere.

A böjt tehát nem fogyókúra. Ha kizárólag fogyni szeretnénk, inkább táplálkozzunk egészségesen és mozogjunk! A XX. században elterjedt többféle böjt, pl. léböjt, salátaböjt. Ezekről most nem kívánok bővebben írni (csak zárójelben: ezek sem haszontalanok).

„A böjt tisztává teszi az elmét és a szívet, és erősebbé az emlékezetet. Ezzel szemben a túlzott telítettségből feledékenység és lustaság származik. A böjt segít megtörni az alsóbb „én” vágyait és makacsságát. A teli gyomor az „ént” erővel ruházza fel, és fellazítja vágyait.” (olvastam egyszer valahol)

Egy szép Túrmezei Erzsébet verssel kívánok mindnyájuknak áldott, kegyelemben gazdag Húsvéti Ünnepet!

Feltámadt Krisztus!

Györke Erzsébet

A KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

A húsvéti misztérium az Egyház idejében II.

A HÚSVÉTI MISZTÉRIUM AZ EGYHÁZ SZENTSÉGEIBEN

Az Egyház egész liturgikus élete az eucharisztikus áldozat és a szentségek (vö. SC 6) körül forog. Az Egyházban hét szentség van: a keresztség, a bérmálás, az Eucharisztia, a bűnbánat szentsége, a betegek kenete, az egyházi rend és a házasság. (vö. DS 860; 1310; 1601) Ebben a cikkelyben arról lesz szó, ami közös az Egyház hét szentségében elméleti szempontból.

I. Krisztus szentségei

„A szent írások tanításához, az apostoli hagyományokhoz (…) és az atyák egyöntetű tanításához ragaszkodva megvalljuk, hogy az új Törvény (Szövetség) szentségeit mind a mi Urunk, Jézus Krisztus alapította.” (DS 1600, 1601)
Jézus rejtett életében és nyilvános működésében kimondott szavai és végrehajtott tettei üdvösségszerzők voltak. Elővételezték húsvéti misztériumának erejét. Előre hirdették és előkészítették azt, amit majd adni fog Egyházának, amikor minden beteljesedik. Krisztus életének misztériumai mindannak az alapját alkotják, amit majd az Egyház szolgái által maga Krisztus ad a szentségekben, mert *„mindaz, ami látható volt a mi Urunkban, átment a misztériumaiba (szentségeibe).”* (Nagy Szent Leó Serm. 74,2)
„Az erő, ami kiárad” Krisztus testéből (vö. Lk 5,17; 6,19; 8,46), mindig élő és éltető, a Szentlélek működése az ő Testében, mely az Egyház: maguk a szentségek. Ez utóbbiak Isten főműve az új és örök szövetségben.

II. Az Egyház szentségei

A lélek által, *„aki elvezet a teljes igazságra”* (Jn 16,13), az Egyház lassanként felismerte azt a kincstárat, amelyet Krisztustól kapott, és mint Isten titkainak hűséges szolgája (vö. Mt 13,52; 1Kor 4,1) pontosan meghatározta annak kiszolgáltatását, mint ahogyan megtette ezt az Úr a Szentírás kánonjára és a hit tanítására vonatkozóan. Az Egyház így a századok folyamán a liturgikus ünneplések közül megkülönböztetett hetet, melyek a szó sajátos értelmében az Úr által alapított szentségek.
A szentségek az Egyház szentségei, kettős értelemben is, mivel az Egyház által és az Egyházért vannak. *Az Egyház által* vannak, mert az Egyház maga Krisztus cselekvésének szentsége, aki benne működik, a Szentlélek küldetésének köszönhetően. És az *Egyházért* vannak, mert *„ezek a szentségek alkotják az Egyházat”* (Szent Ágoston Isten városa 22,17; vö. Aquinói Szent Tamás S Th 3,64, 2 ad 3). Hiszen kinyilvánítják és közlik az emberekkel, főleg az Eucharisztiában, Isten – aki a szeretet és aki Egy három személyben – közösségének misztériumát.
Az Egyház, amely Krisztussal, a Fővel *„mintegy egyetlen misztikus személyt”* alkot (XII. Piusz Mystici corporis kezdetű enciklikája), a szentségekben, mint *„papi közösség”*, mint rendezett közösség cselekszik: a keresztség és a bérmálás által a papi nép alkalmassá lesz a liturgia ünneplésére; másrészt *„akiket az egyházi rend kiemel a hívek sorából, azok Krisztus nevében arra hivatottak, hogy legeltessék az Egyházat Isten igéje és kegyelme által.”* (LG 11)
A felszentelt vagy szolgálati papság (LG 10) a királyi (keresztségben kapott) papság szolgálatában áll. A papság biztosítja, hogy a szentségekben valóban Krisztus az, aki működik a Szentlélek által, az Egyház javára. Az Atya által az ő megtestesült Fiára bízott küldetés, az üdvösség műve az apostolokra, majd utódaikra lett bízva, akik befogadják Jézus Lelkét, hogy nevében és személyében cselekedjenek. (vö. Jn 20,21-23; Lk 24,47; Mt 28,18-20) Így a felszentelt papság a szentségi kapocs, amely a liturgikus cselekményt ahhoz köti, amit az apostolok mondtak és tettek, általuk pedig ahhoz, amit Krisztus mondott és tett, aki a szentségek forrása és alapja.
Három szentség: a keresztség, a bérmálás és az egyházi rend a kegyelmen kívül még szentségi jegyet vagy *pecsétet* is ad, mely által a keresztény részt vesz Krisztus papságában és az Egyház tagjává lesz a különböző állapotok és szerepek szerint. Ez a Krisztushoz és az Egyházhoz való kapcsolódás, amelyet a Szentlélek valósít meg, eltörölhetetlen, mindörökre megmarad a kereszténységben, mint pozitív készség a kegyelemre, mint az isteni oltalom ígérete és garantálója, és mint hivatás az istentiszteletre és az Egyház szolgálatára. Ezeket a szentségeket nem szabad soha megismételni.

SZENTMISÉINK RENDJE:
Taksony
Szent Anna templom
vasárnap ½ 9 óra,
hétköznap hétfőn és pénteken,
valamint szombat este 6 óra,
kedd reggel 8 óra
Dunaharaszti
Szent István plébániatemplom
vasárnap
reggel 7 óra és de ½ 11 óra,
hétköznap hétfőtől csütörtökig
reggel 7 óra,
elsőpénteken este ½ 5 óra
Ligeti Szent Imre kápolna
vasárnap de ½ 10 óra,
pénteken reggel 7 óra,
szombaton este ½ 5 óra

***

Fogadóóra:
A dunaharaszti Főplébánián
szerdán du 4-6 óráig
(kivéve ünnepek)

III. A hit szentségei

Krisztus azért küldte apostolait, hogy nevében *„megtérést és bűnbánatot hirdessenek”*. (Lk 24,47) *„Tegyetek tanítványommá minden népet! Keresztelje meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében.”* (Mt 28,19) A keresztelésre való küldés, mely szentségi küldetés, benne van az evangélium hirdetésére szóló küldetésben, mert a szentséget az Isten Igéje és a hit készíti elő, mely elfogadása ennek az isteni szónak.

Isten népét elsősorban az élő Isten igéje gyűjti egybe. Isten igéjének hirdetése szükséges a szentségek kiszolgáltatásához, mivel azok a hit szentségei, a hitnek pedig az ige a forrása és táplálója. (PO 4)

„A szentségeknek az a rendeltetésük, hogy az embereket megszentelje, Krisztus Testét felépítsék és az Istennek kijáró tiszteletet megadják, mint jelek pedig a tanítást is szolgálják. A hitet nemcsak feltételezik, de szavakkal és anyagi valósággal táplálják, erősítik és ki is fejezik, ezért joggal mondható, hogy a szentségek a hit szentségei.” (SC 59)

Az Egyház hite megelőzi a hívő hitét, aki meghívást kap, hogy csatlakozzék hozzá. Amikor az Egyház ünnepli a szentségeket, megvallja az apostoloktól kapott hitét. Ezért tartja az ősi mondás: *„Lex orandi, lex* credendi.” (az imádság törvénye a hit törvénye), vagy ahogy Aquitániai Prosper az V. században mondta: *„Legem credendi lex statuat supplicandi”* (a hit törvénye határozza meg az imádság törvényét); ahogy az Egyház hisz, úgy imádkozik. A liturgia az élő szent hagyomány lényeges eleme. (vö. DV 8)

Ezért egyetlen szentségi rítust sem változtathat meg, és nem alakíthat a saját ízlése szerint, sem a (felszentelt) szolga, sem a közösség. Még a legfőbb tekintély sem változtathatja meg a liturgiát a saját tetszése szerint, hanem csak a hit engedelmességében és a liturgia misztériumának hívő tiszteletben tartásában.

Egyébként, mivel a szentségek kifejezik és fejlesztik a hitben való közösséget az Egyházban, a lex orandi – az imádság szabálya – egyik lényeges kritériuma annak a párbeszédnek, amely a keresztények egységét igyekszik visszaállítani. (vö. UR 2, 15)

IV. Az üdvösség szentségei

A hitben méltón ünnepelt szentségek megadják a kegyelmet, amelyet a szentség jelez. (vö. Trienti zsinat: DS 1605 és 1606) Hatékonyak, mert bennük maga Krisztus működik. Ő az, aki keresztel, ő az, aki cselekszik szentségeiben, hogy közölje a kegyelmet, amelyet a szentség jelez. Az Atya mindig meghallgatja a Fia Egyházának az imádságát, amikor minden szentség kiszolgáltatásakor a lélekhívásban (epiklézis) kifejezi a Szentlélek erejébe vetett hitét. Amint a tűz átalakít magába mindent, amit érint, úgy a Szentlélek is isteni életébe alakítja át mindazt, ami hatalmának alá van vetve.

Ez az értelme az Egyház állításának (vö. Trienti zsinat DS 1608), hogy a szentségek *ex opere operato* (szószerint a véghez vitt cselekvésből magából) hatnak, vagyis Krisztus üdvözítő művének erejéből, amelyet egyszer s mindenkorra végbevitt. Ebből következik, hogy *„a szentség nem annak az embernek igaz volta révén valósul meg, aki kiszolgáltatja, vagy aki fogadja, hanem Isten hatalma által.”* (Aquinói Szent Tamás S Th 3,68) Ha tehát egy szentséget az Egyház szándékának megfelelően ünnepelnek, Krisztusnak és az ő Lelkének ereje működik abban és azáltal, a (kiszolgáltató) szolga személyes szentségétől függetlenül. Mégis, a szentségek gyümölcsei függnek annak a fölkészültségétől is, aki azokat felveszi.

Az Egyház állítja, hogy a hívek számára az Újszövetség szentségei szükségesek az üdvösséghez. (vö. Trienti zsinat DS 1608) A *szentségi kegyelem* mindegyik szentségnek sajátos kegyelme, a Szentlélek kegyelme, amely Krisztus által adatik. A Lélek gyógyítja és átformálja azokat, akik befogadják, és Isten Fiához alakítja őket. A szentségi élet gyümölcse abban áll, hogy a fogadott fiúság Lelke átisteníti a híveket, élő kapcsolattal egyesítve őket az egyszülött Fiúval, a Megváltóval.

V. Az örök élet szentségei

Az Egyház ünnepli az ő Urának misztériumát, *„amíg el nem jön”* és *„Isten lesz mindenben”*. (1Kor 11,26; 15,28) Az apostoli kortól kezdve a liturgia, a Lélek sóhajtozásai által, végső célja felé irányul az Egyházban: *„Marana Tha!”* (1Kor 16,22) A liturgia így Jézus vágyában vesz részt: *„Vágyva vágytam rá, hogy ezt a húsvéti vacsorát elköltsem veletek, míg be nem teljesedik az Isten országában.”* (Lk 22,15-16) Krisztus szentségeiben az Egyház már most befogadja az ő örökségének foglalóját, és már most részt vesz az örök életben, miközben *„várja reménye boldog beteljesülését: a nagy Istennek és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljövetelét.”* (Tit 2,13) *„A Lélek és a Menyasszony hív: jöjj el! (…) Jöjj el, Uram Jézus!”* (Jel 22,17-20)

Az Egyház, mint a keresztségben kapott általános papság és a felszentelt szolgák papsága által felépült papi közösség ünnepli a szentségeket.

A Szentlélek a szentségekre készít fel Isten igéje és a hit által, amely az ige befogadása a jól előkészített szívekbe. A szentségek tehát megerősítik és kifejezik a hitet.

A szentségi élet gyümölcse egyszerre személyes és közösségi (egyházi) is, mert egyrészt ez a gyümölcs minden hívő számára élet Jézus Krisztusban az Istenért, másrészt az Egyház számára növekedés szeretetben és tanúságtevő küldetésében.

Dán Károlyné

A Szentlélek csodái
24. rész

A Szentlélek telve van méltósággal, szentséggel és hatalommal,
Aki kész megragadni és eszközeként használni is a hívőt.
Az ember ajándékba kapja,
de a Szentlélek ura marad az embernek, aki kapja.

A karizmák 1. rész

Isten nincs kövekhez kötve, de hozzákötötte magát az élő emberekhez.

El tudjuk képzelni, hányszor hallottuk életünkben Isten hangját, de nem ismertük fel, vagy sajátságos módon értelmeztük – saját emberi képességeinkre figyelve és nem bízva Isten mindenható erejében? Sokszor úgy gondoljuk, hogy mi nem vagyunk fontosak és Isten magától teszi azt, hogy a dolgok történjenek. Nem létezik ennél nagyobb tévhit. Amenynyiben Ő az, aki kizárólagos hatalommal irányítja az emberi történelmet, akkor a világ romlott állapotából semmiképpen nem olvashatjuk ki az Ő jóságát és igazságosságát. Az igazság, hogy Ő nekünk, embereknek szabad akaratot adott és a világot az ember hitével együttműködve kívánja alakítani. Nem tudom nem leírni, hogy a hidegháború idején a kétpólusú Kennedy-Hruscsov-világ kis híján az atomháború szakadékába sodorta a világot, ha nincs a rendkívüli módon, „Krisztus fejével politizáló" XXIII. János pápa, aki markáns, bátor hittel beleavatkozott a „nagyok politikájába" és megakasztotta az embertelen gépezetet. Így megmentett bennünket. Megmentette az emberiséget! Ezt a tényt, sajnos nem igazán reklámozza a média. (Milyen jó, hogy pici Vatikán állam, így az államfő – a pápa politikus is egyúttal.)

A Szentlélek eljön az övéihez, hogy bennük lakozzon. Ezt mondja Jézus: Én kérem az Atyát és más Vigasztalót ad nektek" (Jn14,16). Helyette másvalaki vigasztal: a Szentlélek. A Vigasztaló görögül „Parakletosz". Ez a két szó összevonásából áll. „Para" körülvenni, mellette lenni, és „kletosz", valaki, akit hívtak. Az egész szó azt jelenti, valakit hívtak, hogy a másik mellé álljon.

Pünkösdig a tanítványok minden szükségükben Jézushoz fordultak, ezután a Szentlélek végzi el ezt a szolgálatot, Ő ad segítséget és tanácsot. Jóllehet sohasem voltak Jézus nélkül, mert Jézus a Szentlélek által állandóan velük van, minden napon, hiszen a Szentháromság mindig a maga teljességében van jelen. A Szentlélek egyszerre Isten Lelke és Isten eszköze arra, hogy Isten megmutassa és meg is dicsőítse magát ebben a világban. A Szentlélek Jézus Krisztus Lelke és eszköze is, hogy uralmát ebben a világban megvalósítsa és Benne való hitet ébresszen. Míg az Atya, a Fiú és a Szentlélek elválaszthatatlanul egyek, amelyben a Szentlélek a szeretet kötele, és egyben erő, mely az Atyától és a Fiútól származik, ugyanakkor Ő élő személy is, az Atyával és a Fiúval egyetemben, ahogy azt a Szentírás és Egyházunk hitvallása is vallja. Például azt olvassuk a Szentlélekről, hogy int, figyelmeztet bennünket. Amint az Atya hív és engedelmességünket várja, amint az Úr Jézus a maga követésére szólít fel bennünket, éppúgy hív, int, figyelmeztet minket Maga a Szentlélek is, hogy engedjünk az Ő vezetésének. Ő az, Aki tanít és a korábban elhangzottakat az eszünkbe juttatja, Ő vezet el a teljes igazságra, Ő az, Aki szívünket és lelkiismeretünket meggyőzi bűnös voltunkról, és hogy tanúságot tegyünk életünkkel Jézus Krisztusról, vigyáz reánk, és nem engedi, hogy akiket Ő hív és küld a szolgálatra, azok Isten tervével ellentétes dolgot vigyenek végbe. (Jn 14,26; Jn 16,13; Jn 16,8; Jn 15,26-27; ApCsel 13,2; ApCsel 8,29-13,4; ApCsel 16,6-7; Gal 5,18; Zsid 10,29)

Imádságainkban segítségünkre van és fárad; megpróbálhatjuk becsapni; megkísérthetjük Őt; és Isten Lelkét meg is szomoríthatjuk; – szörnyűséges! – de lehetséges Őt gyalázni és káromolni is. (ApCsel 7,51; 5,3; 5,9; Ef 4,30; Mt 12,31; Zsid 10,29)

A Szentlélek nem egy fluidum (Istenből kiáradó erő), amit az ember kénye-kedve szerint használhat, noha Istentől kapott ajándék is, és erő a magasságból. Az ember ajándékba kapja, de a Szentlélek ura marad az embernek, aki kapja. „A Lélek fú, ahol akar." (Jn 3,8) Ezért a Szentlelket imádni kell, amint azt a niceai hitvallás is mondja: „Hiszek a Szentlélekben…!"

Isten országa eljött, mint a hajnal. Világosság országaként jött el, ahol a bűn lelepleződik, és a világosság győz a sötétség felett (ApCsel 5). Isten országa – mint az öröm országa – láthatóvá vált, mindenkire kiáradt az öröm Lelke. Akkora ez az öröm, hogy mindent betölt, a szíveket, a gondolatokat, a testeket, mindent átjár és újjáteremt Ő!

A Szentlélek állandó és nagy hatású munkálkodása, mely Jézus ígérete szerint az Övéiben megtörténik és általuk működik, valóban lélegzetállító! A Szentlélekkel az élet folyama árad az Újszövetség Egyházába: *„aki hisz bennem, amint az Írás mondta, abból az élővíz folyamai fakadnak."* (Jn 7,38) Igen, a szomjazók ihatnak, a betegek meggyógyulnak és hitet nyernek. Akik megtapasztalták, milyen dicsőséget és erőt jelent a keresztény élet a Szentlélekben, azok egyre többet akarnak kapni ebből a kegyelemből, hogy túlcsordulóan betöltse és átjárja a szívüket, életüket (Jn7,38-39; Ef 5,18), hogy megváltoztathassák korábbi szürke életüket.

Mivé lennénk, ha nem kaptuk volna meg a Szentlélek erejét? Ha például Saul/Pál apostol Ananiás kézrátétele által nem nyerte volna el a Szentlelket? (ApCsel 18,5; 1Tesz 1,5; 1Kor 2,4; ApCsel 26,24; Róm 12,11; ApCsel 4,20, 6,10, 2,43, 5,12, 14,3, 6,8, 8,6, 9,36, 5,19, 12,7, 7,55, 8,26, 8,39, 16,25-26, 27, 35-36, 19, 11-12, Lk 24,49) A Szentlélek tüzet gyújt a szívekben, hogy Jézusért, Jézusnak éljünk. Isten országa mibennünk van, Isten királyi uralma azt jelenti: Jézus Krisztus, az Úr valóban a szívünkben él, Ő valóban köztünk van. Ahol a Feltámadott Jézus teljhatalommal léphet be az

Egyház életébe, ott az Ő Teste formálódik ki, melyet a Szentlélek teremtett. A Szentlélek munkája láthatóvá válik az Egyházban, mivel Jézus megígérte, hogy akik Benne hisznek, azokat jelek követik. Olyan jelek, amelyek a Szentlélek ajándékain keresztül jelennek meg (Mk 16, 17-18).

Isten kegyelmi ajándékai ezek, melyek láthatóvá lesznek a karizmákban. A karizma görög szó: gyökere a karisz = kegyelem, kedvesség, tetszés. Ezzel a kegyelmi ajándékkal Isten nekünk egy meg nem érdemelt, ingyenes ajándékot ad (1Kor 12,14, Róm 12). A Lélek a lehetőségek csodálatos szabadságát mutatja meg az Egyházban az Ő karizmáiban, annak adva, akinek akarja (1Kor 12,11; 1Pét 4,10; 1Kor 12,17).

A bölcsesség és az ismeret karizmája:
A bölcsesség képesít arra, hogy azt mondjuk, ami szíven talál, úgy mondjuk, hogy a hallgatóságnak ne legyen lehetősége az igazság előli kitérésre. A bölcsesség végső értelemben a Szentlélek jelenléte, lelki talpraesettség. Több, mint az adott pillanatban elhangzott helyes szó. Általa feltárul Isten elrejtett bölcsessége, amit az emberi értelem nem tud felfogni, az az ismeret, amiről azt mondta Jézus, hogy el van rejtve a bölcsek és az értelmesek elől (Mt 11,15). Emberi okoskodásainkkal sohasem ismerhetjük meg Istent, az Ő gondolatait és terveit, sem az Ő igazi világosságát. Racionális gondolkodásunkkal sohasem tudunk betekintést nyerni Isten titkaiba, valóságos, mérhetetlenül hatalmas és dicsőséges lényébe. Ezt kapjuk ajándékba, az ölünkbe hull, mert a Lélek hatalmas ereje mindent átlát, így Isten mélységeit is (1Kor 2,7-10). A bölcsesség karizmája mindig térdre kényszeríti azokat, akik ezt megkapják. Istent imádják csodálatos útjaiért, amiért felfedi azt, hogy mi a célja az Ő Egyházával, de minden egyes emberrel is. (Róm 9; Zsolt 4,4; Róm 11,33)

A bölcsesség adománya mindig összefonódik az ismeret karizmájával. Pál apostol szerint ez különösen hasznos a hamis tanítások leleplezéséhez; és épp a mai összezavarodott világban különösen is az! (2Kor 11,6; Kol 1,9, 2,2) Az ismeret karizmája a Szentlélek által adott világos látás és megvilágosodás ajándéka, amely által a hívő a megváltást, a megigazulást és a megszentelődést személyessé teszi, és ugyanakkor rávilágít a Szentírás nagy összefüggéseire. Kortársaink közül Szent Pió atya élete példa a bölcsesség és ismeret karizmájának használatára.

A prófétálás karizmája (kinyilatkoztatás és kijelentés):
A Szentlélek olyan dolgokat jelenít meg, amit az emberi értelem el sem tud képzelni. (ApCsel 8,29; Gal 2,2; ApCsel 16,7, 18,9, 22,17, 27, 23-24; Jóel 2, 28; ApCsel 2,16; 1 Kor 14,26) A Szentlélek a legapróbb részletekig megadja az utasítást, mit kell tenni és mit nem kell tenni. A kijelentések sokasága vezérfonalként húzódik végig az Ószövetségen és az Újszövetségen, és azt „a lepel félrehúzásának” nevezi. A függönyt elhúzza a Lélek olyan dolgokról, amelyeket természetes értelmünk nem képes felfogni. Ami régen, az Ószövetségben csak a próféták tapasztalata volt, ez ma a – Szentlélek karizmájaként – Isten gyermekeinek alkalmassága a természetfeletti életre. (ApCsel 9,4, 9, 15-16; Gal 1,12; Jer l2,18-20)

Ami Jézus szívét megindítja, azt a Szentlélek meg akarja jeleníteni itt a földön. Jézus földi napjaiban az emberek szívébe látott, és szembesítette őket rejtett gondolataikkal. Ezt, ma is megteszi a prófétálás Lelke által. (ApCsel 5,1-11; 1Kor 14, 24-25).
Ehhez az adományhoz tartozik a jövőbelátás gazdagsága is. (Jel 1,19) A prófétaság nemcsak az a képesség, hogy a jövőt megjeleníti, hanem az az ajándék, ami a múltat, jelent és jövőt mintegy Isten szemével látja, és ezt az ismeretet továbbadja. Inthet és figyelmeztet és Isten mindenkori akaratát kinyilvánítva bűnbánatra szólít fel. Mivel a prófétálás olyan szent adomány, és mivel gyarló, esendő embereknek adott ajándék, ezért Pál apostol világos eligazítást, útmutatást ad: a próféciának az Írással mindenkor egyeznie kell! (1Kor 14,29; 1Tesz 5,21; Róm 12, 6-7; 1Kor 14,32) Ahol a prófétálást megkapják, ott az Egyház megtelik hálával és csodálattal, imádással, amiért az Úr Jézus ilyen közel jön és kijelenti magát. A prófétálás karizmáját gyakorolta egész életében Szent János Pál pápa.

A hit karizmája:
Isten ezzel a karizmával újra és újra megdicsőíti magát az Egyházban. Nem a Krisztusba vetett általános hitről van itt szó, amelyre minden hívőnek szüksége van, és amit bennük keresztségünk által a Szentlélek munkál. A hit úgy is megszülethet valakiben, hogy olyan emberek beszédét hallgatja, akik meggyőződéssel teszik azt, amit hitük szerint Isten kíván tőlük.
A hit karizmája az üdvözítő hit, amely a hegyeket is megmozgatja (1Kor 13,2; Zsid 11,33-34). Az ezzel az ajándékkal megajándékozott kereszténynek természetfölötti érzéke van annak meglátására, hogy Isten egy bizonyos, konkrét esetben hatalmát, jogosságát és irgalmát kinyilatkoztatja. Ezzel a lelki karizmával az emberek csodálatos imameghallgatásokat élnek át Isten országa eseményeiben. A hit karizmája képessé teszi az egyszerű hívőket, hogy erejüket messze meghaladó kihívásokkal – mint az emberi ellenállás, megoldhatatlan problémák, aggódások és feladatok – szembe tudjanak nézni, ami egyébként összeroppantaná őket. Ez az ajándék a hit hatalmát közvetíti felénk, és megerősít abban, hogy kitartsunk Isten ígéretei mellett. A hegyeket mozgató hit hatása ilyen óriási. Hitből fakadó cselekedeteik által így válnak ezek az emberek bizonyítékaivá annak, hogy Isten él, és ma is cselekszik csodákat. Ezzel az adományukkal Istent dicsőítik és dicsőítik meg, Aki meghallgatja az imádságot, beteljesíti ígéreteit, Aki Igen és Ámen, Aki mindenható erejében mindent képes megtenni.
A hitnek ez az adománya építi az Egyházat a szembenállás, a lehetetlenségek, az üldözés között is. Az evangélium diadalmenete, amelyről Pál apostol tanúskodik, az ilyen megdönthetetlen hiten alapult. Amikor az Úr követői a hitnek ezen az útján járnak, ez dicsőséget hoz az Úr nevére, és mások hitét is erősíti. Az örömhír terjedésének milyen áldott eszköze lehet a hitnek ez az ajándéka! A hit karizmája például a kortársak között, Kalkuttai Szent Teréz meghívása egy egészen és sajátságosan megélt szolgálatra Indiában, ahol Teréz anya által Krisztus szeretete valósággal szembement az embertelen kasztrendszerrel – nem egyszer fenyegették meg halálosan ezért a Szeretet Misszionáriusait.

Aki a közösségi életet nem képzeletbeli illúzióként, hanem valóságként ismeri, megérti, hogy ezekért az isteni ajándékokért mi csak hálát adni és rajtuk csodálkozni tudunk. Semmi más magyarázatot nem találunk ezekre a naponta megtapasztalt csodákra, mint, hogy ez a Szentlélek munkája, Aki legyen érte mindörökre áldott!

Folytatás a következő számban: ***Tóth Marianna***

Forrás:
Loncar, Jocip: Erő a magasból, Budapest: Maran Tha, 2011
Schlink, Basilea: Ahol a Lélek szele fú… Budapest, Pro Planta, 2008

TESTI, LELKI FELKÉSZÜLÉS

A közelmúltban, karácsonykor ünnepeltük a kis Jézus születését, ezt követte a rövid farsangi időszak. S mire felcszméltünk, elérkezett a nagyböjti időszak, amelyben testileg, lelkileg fel kell készülnünk a Húsvét ünnepére, Jézusunk, Megváltónk feltámadására.
Testileg böjtöléssel, önfegyelemmel, jó cselekedetekkel, lelkileg pedig bűnbánattal, szentgyónással váljunk tisztává. Szeretném felhívni a hívő emberek figyelmét, hogy agyunkat használjuk gondolkodásra a mai széthúzó világban, szívünket tegyük érzővé embertársaink iránt, és őrizzük meg lelkünk tisztaságát az év minden napján. Ha e szerint élünk, példát mutathatunk az embereknek és egyengethetjük útjukat Isten felé. Vállaljuk kereszténységünket, amit most külföldön a terroristák, az iszlám, itthon a hazaárulók, országon belül és kívül is, veszélyeztetnek. Félelem nélkül éljünk hitben, vállaljuk elveinket, amelyekkel Istent, embertársainkat és hazánkat szolgáljuk.
Egész életemben Istent szolgáltam, segítettem embertársaimnak, s erről az útról nem térithetett el sem pénz, sem siker, sem félelem. Naponta imádkozom minden emberért, úgy éljék földi életüket, hogy találkozhassanak a feltámadt Krisztussal a mennyben, amikor Isten magához szólítja őket.
Ennek reményében kívánok minden testvéremnek kegyelemteljes, boldog húsvéti ünnepet, Isten áldásával.

Őszinte szeretettel:

Gömöriné Fajta Anna

AZ ORGONA KIRÁLYA

Emlékezetes volt Nagyböjt második vasárnapja templomunkban,
Csodálatos orgonajátékával örvendeztetett meg Király Csaba.
A közönséget megbabonázta zenéje és szerény személye,
Önzetlen jótékonykodása a ligeti templom építésére.

A koncert végén a nagyböjti énekből improvizált Csaba,
Szememet az oltár előtti kép, Krisztus a kereszten vonzotta.
Két lator közt függ, átéreztem Édesanyja, Mária fájdalmát,
S minden édesanyáét, ki elvesztette fiát vagy leányát.

Örömmel öleltük át egymást Csabával, emlékezve a kezdetre,
Már akkor felhívtam figyelmét tehetségével a világhírre.
Mosolyogva köszönte meg, hogy fiammal biztosítottuk gyakorlását,
Nyitottuk, zártuk a templomot, ahol gyakorolt több éjszakán át.

Tehetségével és szorgalmával Csaba világhírű lett,
Mióta ismerem, imádkoztam és imádkozom érte.
Ezt hálás tekintettel és mosollyal köszönte meg Csaba,
Tehetségét, önzetlen emberségét kísérje Isten áldása.

NAGYBÖJTI ELMÉLKEDÉS

Jézusom, egyetlen testvérem, a nagyböjtben Rád gondolva,
Nem győzök hálálkodni, bűneinkért életed áldoztad.
Gondolataimnak minden nap Ura vagy, de a böjti időszakban
Szívem, lelkem, elmém állandó kísérője a Golgotára.

Utadat kísérve szememet otthon sokszor a könnyek lepik el,
De a templomban a keresztút alatt a szív és lélek fogja fel.
Bánatomon mindig túlteszem magam, mert azt az öröm követi,
Hiszen magam előtt látlak Jézus feltámadni és a Mennybe menni.

RÖPIMA

Istenem, nem a test sír fel, hanem a lélek, kérlek, segíts!
Kimondatlanul is Te jól tudod, mikor miért a lélek sír.
Kérlek, könnyítsd meg keresztemet, amely egyre nehezebb,
Ha továbbnehezül, és a földre rogyok, akkor is szeretlek!
Amen

Illusztráció – Paul Gauguin: Krisztus a kertben és Marc Chagall: Fehér kereszt

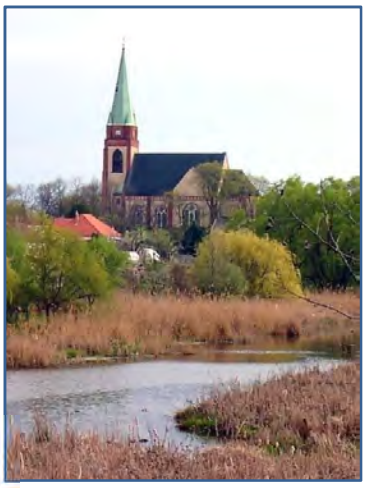

Jézussal járják életük útját

2018. január 28-án vasárnap került sor az elsőáldozók bemutatására a dunaharaszti Szent István templomban. Közel 30 gyermek állt az oltár előtti lépcsőkön, hogy szüleiktől átvegyék a hitet jelképező égő gyertyákat. Nagyon szép hagyomány ez, hiszen az egész hívő közösség életét gyarapítja a gyermekek fejlődése, növekedése a hitben. Arra készülnek ugyanis az elsőáldozók, hogy Jézussal járják életük útját és az Egyház látható és láthatatlan életéből részesedjenek.

Az Egyház csodálatos misztériuma az a láthatatlan test, aminek keresztségünkkor tagjai lettünk. Ez a gyakorlatban például úgy is megmutatkozik, hogy a szentmise végén lehetősége volt a híveknek magukkal vinni egy-egy kis fehér szív alakú lapra írt nevet, vállalva azt, hogy imádkozik azért a gyermekért, így ismeretlenül is, akinek neve a lapon szerepel s a Jézussal való első találkozására készül. A közösség számára is legalább olyan ünnep volt ez, mint a gyermekek számára, de ez az ünnep május 6-án válik teljesebbé, amikor először járulhatnak az Oltáriszentségben jelen lévő Krisztushoz s vehetik Őt magukhoz a kenyér és a bor színe alatt. Kérem a kedves hívek imáit továbbra is a gyermekekért és családjaikért!

Sulyok István
hitoktató

Hűséges ígéret az Oltáriszentségben jelenlévő Jézusnak

Itt térdelek előtted én
Szent oltárodnak lépcsőjén.
Buzgón, mélyen imádlak itt,
Hogy enyhítsem fájdalmaid.
Ó, hála, hála Istenem,
Hogy jelen vagy e szent helyen!
E házikó a börtönöd,
Itt élsz a bűnösök között.
Magadban vagy értünk Te itt,
S mily' kevesen vágyják kincseid…
Oly elhagyott vagy és szegény!
Hiába hívsz: „Jöjj felém!"
A Szíved vár — s hiába vár:
Szíveinken oly' rozsdás a zár…
Ó, mennyit szenved szent Szíved,
Hogy a mienk oly' jéghideg!
Oltárodon nincsen virág,
Pislogva őriz mécsvilág.
Szégyen borítja arcomat,
Ha így látom hajlékodat.
A lelkem tikkadt: szomjúzom,
Ölelj Szívedre, Jézusom!
Én ígérem forró könny között:
Ezentúl mindig eljövök!
És másokat is elhozok,
Hogy ne legyen néma otthonod.
Nem leszel magad — én itt leszek,
És Nálad hagyom a szívemet.
S ha eljő majd a nagy napom,
Ó, jöjj felém az alkonyon!
És vedd magadhoz lelkemet,
Hogy teljesen a Tied legyek!
Szívem már most ujjong, vígad:
Mily' boldog lesz ott hű fiad!
A földön-égben örökké áldva légy
Legméltóságosabb Oltáriszentség!
Ámen.

Elsőáldozási ima

Olyan kedves ez az ünnep; Elsőáldozás!
Az életben most a nagy találkozás.
Először tér be a szívetekbe az Isten, hogy oda
örömet, boldogságot vigyen.
Nagy szorgalommal, jó és rossz időben jártatok tanulni,
hogy minden szépen menjen.
Fáradságtoknak ma van a jutalma, Jézus elégedett,
boldog szent mosolya. Mosolyog és átölel, „jöjj velem kistestvér"!
Boldog ki ma ebbe a templomba betér.
Boldogok a szülők, kik örömkönnyet sírnak,
boldogok kik sok szépre, jóra tanítottak.
Jézus megjutalmaz minden kicsi tettet,
amit az Ő nevében, szeretetből tettek!
Boldogság ragyog fel itt ma minden arcon,
ezen a rügyfakasztó, Szent, kegyelmi napon.
Áradjon ma ránk a jói Isten áldása,
szálljon ránk a béke, tartós boldogsága!

Ezekiel próféta és könyve

Kedves Olvasók! Három nagy prófétát már ismertettem az elmúlt évben. A negyedik nagy próféta, Ezekiel következik. Azért hívjuk őket „nagy” prófétáknak, egyrészt mert könyvük sok fejezetből áll, másrészt mert a választott nép életében ők voltak a legjelentősebbek.

Ezekiel próféta életéről viszonylag keveset tudunk, de néhány mozzanatot azért összefoglalok.

Élete

A próféta pap volt, tehát Lévi törzséből származott. Babilonban tevékenykedett a fogságba hurcolt izraeliták között. A zsidók három csoportban kerültek Babilonba. Kr.e. 597, 586 és 582-ben. Nebukadnezár babiloni király elfoglalta Jeruzsálemet és fogságba vitte a királyt és családját, valamint a város vezetőit, papokat, kézműveseket. Nem vegyültek azonban el az ottani nép között, hanem saját területeket kaptak. Volt bizonyos önállóságuk, elöljárókat választhattak, házat építhettek, földet művelhettek. Nem voltak elzárva a külvilág eseményeitől. Értesülhettek az otthoni, júdeai történésekről. A fogságban élők átmenetinek tekintették helyzetüket, amelybe – meggyőződésük szerint – atyáik vétkei miatt, nem pedig saját bűneikért kerültek, s abban reménykedtek, hogy rövidesen hazamehetnek hazájukba. Ezekiel próféta kijózanítja őket, hogy saját bűneik miatt kerültek oda, és nem fognak hazatérni. Ez kétségbe ejti a zsidókat, úgy érzik, Istenük elfeledkezett róluk.

A próféta letelepedési helye Babilonban Tel Abib település volt, a Kebár folyó mellett, nem messze Nippurtól. Itt kapta látomásban meghívását 593-ban. Honfitársai tisztelték őt és többször felkérték, hogy közvetítse Isten üzeneteit. Ezekiel házas ember volt, de felesége váratlanul meghalt.

Összefoglalva: Ezekiel 597-ben került Babilonba. 593-tól, meghívásának évétől huszonöt évig tevékenykedett a száműzöttek között. Tevékenységében két szakasz különböztethető meg. Az első szakaszban Isten ítéletét hirdeti, a másodikban az üdvösség ígéretével vígasztal. Ezekiel tevékenysége személyes odaadásról tanúskodik, emberi élete összekapcsolódik hivatásának gyakorlásával. Isten megbízza, hogy Izrael őrállója legyen. Előadásmódja szuggesztív, élményeit és gondolatait rendkívüli kifejezőerővel képes ábrázolni. Kiemelkedik írásának színes gazdagsága. Látomásainak fantáziadús képanyaga egyedülálló az Ószövetségben.

Könyvének tartalma

1-24. fejezet – Fenyegető jövendölések Júda és Jeruzsálem ellen

25-32. fejezet – Fenyegető jövendölések a pogány nemzetek ellen

33-48. fejezet – Az üdvösség ígérete Izraelnek; Látomás az új templomról, és az üdvösség megvalósulása

Most következzenek a könyv fontosabb gondolatai.

Meghívásának kezdete: *„A 30. esztendőben a negyedik hónapban, a hónak ötödik napján, amikor a száműzöttek között voltam a Kebár folyó mellett, megnyílt az ég, az isteni látomás tanúja voltam. Ott fölöttem volt az Úr keze. Ezt láttam: észak felől forgószél támadt és nagy felhő. Fényesség vett körül, tűz, amelyből villámok törtek elő. Középütt kivettem valamit, amely négy élőlényhez hasonlított. Emberi formájuk volt. Mindegyiknek négy arca és négy szárnya volt. Arcuk emberi archoz hasonlított, és jobb felől mind a négynek oroszlánarca volt. Bal felől mind a négynek bikaarca volt, s mind a négynek sas arca volt.* (1,1-10) Ez a látomás vált a négy evangélista szimbólumává. Máté – ember, Márk – oroszlán, Lukács – bika és végül János – a sas. Mind a négy Jézus életét írja meg, a saját szempontja szerint.

Ezékiel szimbolikus cselekedetei: Pl. váratlanul meghal a felesége, és ő nem gyászolja meg. *„Az Úr szózatot intézett hozzám: Emberfia, nézd, elveszem tőled hirtelenül szemed gyönyörűségét. De ne keseredj el és ne sírj, könnyeid ne folyjanak!”* (24,14-15) A nép megkérdezi, miért nem gyászol. A próféta így válaszol: Ti sem fogjátok meggyászolni fiaitokat és leányaitokat, akiket az ellenség megöl. Ti pedig fogságba kerültök. Ti is meghaltok bűneitek miatt. (vö. 24,15-24)

Másik példa: Vágj lukat a ház falán és éjnek idején távozz holmiddal a hátadon! Ha megkérdezik, mit jelent, válaszold, így visznek majd éjnek idején titeket a fogságba. (vö. 12,1-6)

A nép hamis pásztorait marasztalja el a próféta. *„Jaj Izrael pásztorainak, akik magukat legeltették. A gyengét nem gyámolították, a beteget nem gyógyították, a sérültet nem kötözték be. Így aztán szétszéledtek juhaim, mert nem volt pásztoruk. Ezért a pásztorok ellen fordulok, kiveszem, kezükből nyájamat. Ezt mondja az Úr, magam gondoskodom nyájamról és magam ügyelek rájuk. Visszahozom őket mindenünnen, ahová szétszóródtak. Hazahozom őket a népek közül, és Izrael legelőin legeltetem őket.”* (34,1-16) A pásztor felelős a nyájáért. A pásztor szolgálja a nyáját. Jézus jó pásztornak mondja magát, aki utána megy az elveszett után, aki az életét adja juhaiért. Ilyen pásztorokra van szükség Krisztus nyájának szolgálatában is.

A próféta Jézust, mint egyetlen igaz pásztort jövendöli meg. *„Egyetlen pásztort rendelek föléjük, aki majd legelteti őket, szolgámat, Dávidot. Ő legelteti őket, és ő lesz a pásztoruk. Biztonságban élhetnek a pusztákon és az erdőkben alhatnak.”*

(34,23-29)

Isten irgalmáról, népe iránti megbocsájtásáról elég sokat ír a próféta. *„Miért emlegetitek azt a mondást: Az apák ették a savanyú szőlőt, és a fiak foga vásik el tőle. Aki igaz és megtartja a törvényt, senkit sem nyom el, kenyerét elosztja az éhezővel, felruházza a mezítelent, tartózkodik a rossztól, igazságosan ítél az emberek között, megtartja parancsomat, az ilyen ember igaz, és biztosan életben marad.”*.(18,1-9)

„Amikor a bűnös elfordul a bűntől, amit elkövetett, és a törvényhez és az igazsághoz igazodik, megmenti életét.”.(18, 27-30)

Vigasztalóul szól a próféta a néphez: *„Új szívet adok nektek [mondja az Úr] és új lelket oltok belétek, kiveszem testetekből a kőszívet és hússzívet adok nektek. Az én lelkemet oltom belétek, és gondoskodom róla, hogy parancsaim szerint éljetek. Abban az országban laktok majd, amelyet atyáitoknak adtam, s az én népem lesztek, én meg a ti Istenetek leszek.*” (36,23-28)

Még két csodálatos hasonlatát idézem Ezekiel prófétának.

Az egyik a test föltámadásának ószövetségi hitéről szól, a másik a templom szentélyéből fakadó kegyelem forrását jövendöli meg.

A csontmezőről szóló jövendölés: *„Az Úr keze fölöttem volt és lelke által kivezetett a síkságra, amely tele volt csontokkal, és teljesen ki voltak száradva. Így szólt hozzám: Emberfia, életre kelnek még ezek a csontok? Jövendölj ezekről a csontokról. Ti kiszáradt csontok, halljátok az Úr szavát, nézzétek éltető lehelete adok belétek, és megelevenedtek. Beborítlak hússal benneteket. Bőrt húzok rátok és éltető leheletet adok nektek. …Akkor így szólt hozzák az Úr: Emberfia, Izrael egész háza ezek a csontok. … Nézzétek, kinyitom sírjaitokat és kihozlak benneteket sírjaitokból, én népem. …* (34,1-14)

A templomból fakadó forrás, az Istentől áradó kegyelem példája: *„Az Úr visszavezetett a templom bejáratához és lám, víz fakadt a templom küszöbe alatt. A víz a templom jobb oldalán folyt le az oltártól dél felé.* Minél messzebbre folyt, annál nagyobbra dagadt. Majd így folytatja: *„A folyó partján igen sok fa volt. A folyó mentén, mindkét parton mindenfajta gyümölcsfa nő, amelyeknek lombja nem hull le, gyümölcse nem fogy el, minden hónapban friss gyümölcsöt hoznak, mert vizük a szentélyből fakad. Gyümölcsük eledel, lombjuk pedig orvosságul szolgál.”* (47,1-12) Előképnek tekinthetjük ezt a példatörténetet. Az Oltáriszentségben jelenlévő Jézus Krisztus a kegyelem forrása számunkra. A szentmise kegyelmeit kapjuk meg minden vasárnap, amely lelki életünket táplálja.

Kedves Olvasók! Nagyon gazdag Ezekiel próféta tanítása. Csak szemelvényeket írtam le az igen gazdag prófétai műből. Annyit legalább meríthetünk belőle, hogy a legrosszabb körülményben is meg lehet találni a hivatásunk teljesítését. A másik tanulság, hogy egy ember is képes egy közösséget összetartani és megerősíteni, hogy el ne csüggedjen, és reménykedjen Isten gondviselésében. Ebben mutatott szép példát Ezekiel próféta.

Szeretettel ajánlja olvasásra ezt a könyvet is:

András atya

Jó nekem itt köztetek!

Autóbusszal Aradra utaztunk, az Aradi Vértanúkra emlékezve elhangzottak megemlékezések, versek. Velünk volt Pánczél Károly országgyűlési képviselőnk.

Menetközben beszámolt munkájáról, kis csoportokban beszélgetett városunk, az ország ügyeiről és az egyéni gondokat is meghallgatta, ahol pedig szükség volt rá, fölajánlotta segítségét.

Az egyik pihenő után, ahogy elindultunk, a következőt mondta: „János bátyám, jó nekem itt köztetek.” Az elmúlt évek során ez a mondat valósággá vált. Itt van köztünk gondjaik megoldásánál, és osztozik sikereikben. Ennek legkiemelkedőbb példája a most épülő sportcsarnok. Én úgy gondolom, Dunaharaszti olyan város, ahol jó élni. Kiváló közösségeink vannak. Épületeink, tereink szépülnek, környezetünk egyre kényelmesebb és kellemesebb, a közös munkák eredményként.

Vannak gondjaik és céljaink. Ebben is velünk van Pánczél Károly, és felsőbb szinten is képviseli városunk érdekeit. Szinte már elviselhetetlen a városunkból kivezető utak telítettsége, ha körforgalommal enyhíteni is tudjuk, de megoldani, csak az országos úthálózat bővítésével, átszervezésével lehetséges. Ebben nagy szükségünk van országgyűlési képviselőnk segítségére. Velünk van városi rendezvényeinken, és ezen alkalmakkor is szívesen elbeszélget, és ha kell, segít az egyéni gondok megoldásában.

Pedagógusi hivatását tekintve, a gyermekek, az ifjúság nevelése számára elengedhetetlen feladatot jelent. Első perctől, az újjáalakulás pillanatától segíti a Dunaharaszti 647. számú Tomori P ál Cserkészcsapatot annak tudatában, hogy a cserkészet a világ legnagyobb, legelterjedtebb és legvagányabb kompetenciafejlesztő programja. A soft skillek alkalmazásával játékos formában vállalkozói, vezetői, kommunikációs jártasságot, talpraesettséget, problémamegoldásra, csoportmunkára való készséget ad át. Dunaharaszti Város Önkormányzatával és a Szent István Egyházközséggel együtt részese annak a megoldáskeresésnek, hogy a cserkészcsapat számára minél előbb rendelkezésre álljon egy új cserkészház.

Minden kedves Olvasónak áldott Húsvétot kívánok, szeretettel:

Ignácz János

Mi a hit? Az embernek az az „érzékszerve", amivel a lelki valóságot tudja felfogni. A Biblia szerint a valóságnak két tartománya van: a láthatók és a láthatatlanok. A láthatókat megismerhetjük értelmünkkel és öt érzékszervünkkel, a láthatatlanokat Isten kijelentése alapján a hitünkkel – olvashatjuk több helyen a Szentírásban. (1Kor 2,9 kk; 2Kor 4,18; 2Kir 6,16-17 stb.)
Én most egy látható bizonyítékot ajánlok olvasásra.
Pontius Pilátust mi késztette írásra? Ő a hivatalával, sőt az életével játszott. Egy apokrif irat (~-hagyomány) szerint Tiberius ítélte halálra bűnbánó keresztényként. Kivégzése történelmileg nem valószínűtlen.

Jézus Krisztus létezésének talán legmegkapóbb bizonyítéka Pontius Pilátus egykorú jelentése Tibérius császárhoz, Jeruzsálemből, melynek eredetije a római levéltárban található, másolata pedig megvan Amerikában, a Washingtoni szenátusi Könyvtárban.

Pontius Pilátus levele Jézus Krisztusról, Rómának

„Tibérius Cézárnak!

Egy fiatal ember tűnt fel Galileából, aki rendíthetetlen alázatossággal hirdetett egy új törvényt, az Isten nevében, aki őt küldte. Először azt hittem, hogy az a terve, hogy a népet a rómaiak ellen lázítsa. Ez a félelem azonban rövid idő múlva eloszlott. A Názáreti Jézus inkább úgy beszélt, mint a rómaiak barátja, mintsem a zsidóké. Egyik nap megfigyeltem egy csoport közepén egy fiatalembert, aki egy fának támaszkodott, s nyugodtan, komolyan beszélt a gyülekezethez. Azt mondták nekem, hogy ő Jézus, ezt magam is gondolhattam volna, mert oly nagy különbség volt közte és azok között, akik őt hallgatták. Aranyszínű haja és szakálla megjelenésének szinte mennyei külsőt adott. Soha nem láttam megkapóbb és magábaszállottabb arckifejezést. Micsoda ellentét közte és fekete szakállú, cserzett bőrű hallgatói között. Nem akartam a beszédet megzavarni jelenlétemmel, tehát tovább folytattam sétámat, de utasítottam a titkáromat, hogy menjen a csoportba és figyeljen. Később titkárom jelentette, hogy soha, de soha nem olvasott a filozófusok munkáiban olyasmit, ami összehasonlítható lenne Jézus tanításával. Elmondotta, hogy Jézus nem volt lázadó és egzaltált, tehát mi védelmünkbe vettük. Szabad volt cselekedeteiben, szólásában, a népek összegyűjtésében és hogy a tömegekhez beszéljen. Ez a korlátozatlan szabadság provokálta a zsidókat, – nem a szegényeket, hanem a gazdagokat és befolyásosokat. Később írtam Jézusnak és kihallgatásra kérettem a kormányzósági palotába. Eljött, éppen reggeli sétám közben jelent meg előttem a Názáreti, s mikor szembetaláltam magam vele, lábaimat mintha vaskötelékek szorították volna le a márvány kövezethez, nem tudtam továbbmenni és minden tagomban remegtem, mint egy bűnöző lator, pedig ő maga nyugodt volt. Egy ideig csak álltam, s bámultam ezt a RENDKÍVÜLI EMBERT. Semmi elrémítő nem volt megjelenésében, sem természetében, de mégis féltem jelenlétében.
Mondtam neki, hogy van valami fenséges egyszerűség benne és az ő személyiségében, ami felemeli őt sokkal magasabbra az akkori idők filozófusai és tanítói fölé. Mindenekfelett mély hatást keltett bennem és mindenkiben – kedvessége, egyszerűsége, emberiessége és szeretete.
Nemes Uralkodóm, ezek voltak a tények, amelyek a Názáreti Jézust jellemzik. Időbe került az, hogy én ilyen részletesen meg tudtam írni Neked ezt az anyagot. Állítom azt, hogy egy olyan ember, aki vizet tud borrá változtatni, aki halottat támaszt, aki betegségeket gyógyít, elcsendesíti a tengerek viharát, nem bűnös, ahogy azt mások állítják és tudomásul kell vennünk, – hogy ő VALÓBAN ISTEN FIA!

Őszinte szolgád
Pontius Pilatus”

(Közreadja: Györke Erzsébet)

KIRÁLY CSABA

Koncertélmény, avagy nehezen nyílik meg a szívünk

Sokszor beszélgetünk róla feleségemmel, barátaimmal, hogy nehéz mostanában kimozdítani magunkat és a környezetünkben élőket a megszokott életvitelből. A zenével kapcsolatban is így vagyunk ezzel. Meghallgatjuk kedvenceinket az interneten, keressük az újat, néha visszanézzük a régieket. Amikor lehetőségünk kínálkozik élőben is meghallgatni azokat, akkor vagy átsiklunk felette, vagy rövid fellángolás után elhessegetjük a gondolatot, mondván úgyis rengeteg programunk van, ne terheljük magunk tovább.

Miért lett volna ez másképp Király Csaba orgonakoncertje előtt. Készültünk rá, de természetesen mindenféle egyéb program, betegség, fáradság ködbe burkolta gondolatainkat. Az utolsó pillanatban aztán jött Roland atya gondolata: *Itt vannak a rendezvények a templom építésének javára és ezekre kevesen megyünk el. Letudjuk a kötelezőt a misén, aztán rohanunk főzni, edzésre a gyerekkel, vagy csak úgy végre egyedül lenni. Pedig milyen fontos megmutatni magunkat, hogy vagyunk, akik még hiszünk valamiben, hiszünk a keresztény értékekben és bizony vagyunk is jelentős számban.*

Ezzel a lökéssel (fogcsikorgatva) nekiindultunk a hideg vasárnapi délután a koncertre, remélve, hogy túléljük valahogy ezt a „megpróbáltatást". Meghallgattuk a bevezetőt, ami érdekesnek tűnt – mennyire nem tudjuk, hogy hazánkban ilyen világhírű zenészek élnek. Annál is inkább, mert Csaba igen szerény ember és nem tolja magát előre, nem a marketing a fontos, hanem a zene. Na, ez máris szimpatikus volt, felcsillant a remény, hogy talán mégis nem kidobott idő az itt tartózkodásunk.

Felcsendült Bach 8 kis prelúdium és fúga darabja. Ez csemege volt a Bach-kedvelőknek, de én még azért mindig kicsit kétkedve és viaskodva a gondolataimmal hallgattam a darabokat. Aztán érkeztek a romantikus mesterművek. A végén még kiderül – gondoltam – hogy szeretem a romantikát. És tényleg! Liszt és Mozart a helyére tették végre a fejem és élveztem a koncertet. Na és ami igazán ütött, az az improvizáció volt egy nagyböjti énekre. Az eddig látogatott koncertjeim közül felkerült a dobogóra a darab nyújtotta élmény. Ahogy Krisztus halálának a szomorúsága lassan kongatta a lelki harangjaimat, és ahogy édesanyja testét, lelkét tőr járta át, sajdult a szívem. De mégis a háttérben ott csengenek az öröm dallamai és érezhető a feltámadás, amit húsvétkor végre átélhetünk. Már nagyon várom.

Kívánom annak, aki nem volt ott, hogy érezze át az élet nehézségeiben, szeretteink elvesztése után, a szomorúságok között is a feltámadás reményét és örömét!

Ui.: És a következő rendezvényre el kell menni, hogy megmutassuk, és jól érezzük magunkat! Május 5-én 19 órától a Dunaharaszti Művelődési Házban jótékonysági célból megrendezett estély lesz, DJ-vel, sörkóstolóval, vacsorával. Fiataloknak és régebb óta fiataloknak – ahogy Roland atya szokta mondani.

Fülöp Győző

A Ligeti új templom építésének hírei:

2018. év elején elkészült a templomtető szigetelése és cserépfedése, valamint a bádogozás.
A munkálatokat Húsvét után szeretnénk folytatni a külső fal vakolásával, szigetelésével és a klinkertéglákkal való burkolással.
Ha meglesz az anyagi fedezet, akkor a gépészet, elektromos szerelések, belső vakolás kerül sorra.
Ezekről Krisztus fénye következő számában, illetve az egyházközség honlapján (www.plebi.hu) adunk tájékoztatást.

Láng András plébános

TÁMOGASSA ÖN IS A LIGETI TEMPLOM ÉPÍTÉSÉT

Dunaharaszti Szent Imre Római Katolikus Templomért Alapítvány számlaszáma
11600006-00000000-09873755

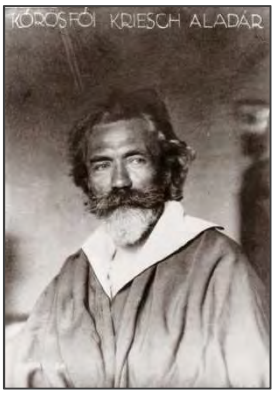

Miért kedveljük annyira…

…az angol kert- és lakáskultúrát?

Százhatvan éve egy érzékeny lelkű, angol író, festő és szociológus John Ruskin megállapította, hogy a gazdag Nagy-Britanniában az egyszerű, dolgozó emberek iszonyú körülmények, borzalmas állapotok között élnek. (127 éve, 1891. május 15-én írta meg Rerum novarum kezdetű enciklikáját XIII. Leó pápa: „A tőkésekről és a munkásokról”.) Az ipari forra dalom tönkretette a korábbi emberi együttélési modelleket, a környezetet, a kézműves műhelyeket. Ruskin szomorú tapasztalatait, megállapításait megosztotta barátaival, William Morrisszal, Edward Burne-Joneszszal, Charles Rennie Mackintosch-sal, a Preraffaelitákkal, és a barátok bátor elhatározásokat gondoltak ki. A nemes gondolatokat tettek követték: megalapították az *Arts and Crafts* mozgalmat. Műhelyeket szerveztek, ahol szépséges épületeket, enteriőröket, tapétákat, dísztárgyakat, bútorokat, kerteket, papírokat, használati tárgyakat terveztek, mert vallották, hog y emberhez méltó életet csak emberhez méltó környezetben lehet élni: vallották, hogy nevelni csak a vallás és a szépség szellemében érdemes! Ennek a mozgalomnak a szellemisége a mai napig kihat a Szigetország környezet-, dekor-, és lakáskultúrájára és talán a leginkább kertművészetére. Ha reprezentatív statisztikai felmérést végeznénk – Magyarországon valószínűleg a kultúrakedvelők nagy arányban – szavaznának elsősorban a nagyszerű, angol környezetkultúrára.

Szellemiségük nagy hatású volt: ennek csodás hajtása az Art Nouveau, Art déco, nálunk a szecesszió. Az angol példán felbuzdulva az 1900-as évek elején Nagy Sándor és Körösfői-Kriesch Aladár festőművészek hasonló műhelyeket hoztak létre Gödöllőn; szövőműhelyt, műteremházakat létesítettek, hogy „ne rágjon szét mindent a hasznosság foga.” Munkát akartak adni a környék parasztlányainak. Csoda élet volt ott! A szövőlányokat színházba vitték, odajárt koncertezni Bartók Béla, felolvasóesteket szervezett Schmitt Jenő Henrik, a filozófus, aki meglátogatta Tolsztojt Oroszországban. Ellátogatott Gödöllőre Saarinen, az építész, Gallen-Kallela híres festő, támogatta a művésztelepet a francia Leo Belmonte szövőművész, aki Kalotaszegen tanulta a magyar népművészetet. Valóságos életreformot kreáltak, és ez a mai napig érezteti varázsát ebben a csodálatos városban.

Tóth Marianna

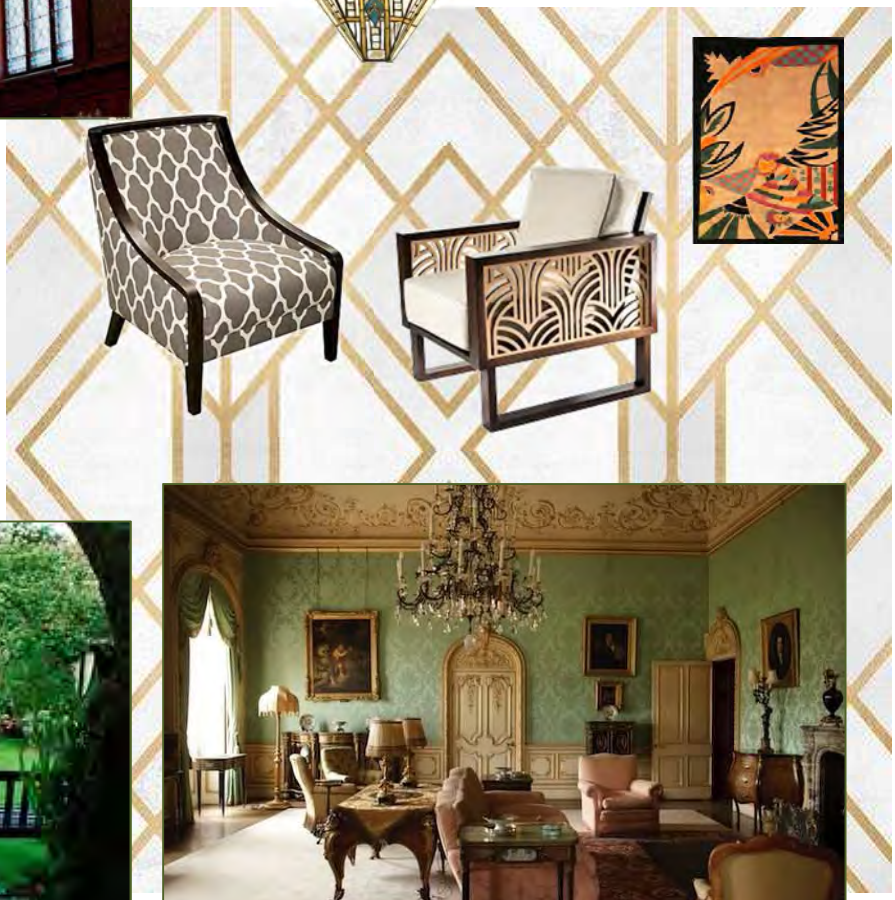

Szigethy Gábor: Keresztút

Már a kapuban álltunk, amikor Anzelm testvér a kezembe nyomott néhány papírlapot. *Dolgozatok. Arra kértem a gyerekeket, írják le, mire gondolnak a diákkápolnában. Érdekes.* Az utolsó szó hangsúlya furcsán fölfelé kunkorodott, *nem akarlak befolyásolni*, valami ilyesmit jelentett az elharapott szó, a szigorúokos, zárt mosoly. Szemüvegén megcsillant a fény, aztán villanásnyi szünet után mégis folytatta: *Nagyon érdekes.*

Előző este arról beszélgettünk: mi a feladata Pannonhalmán a kapus testvérnek, aki fogadja a kolostorba érkezőket, útjára indítja a távozókat. Kötekedtem: kapus testvér helyett egyenruhás biztonsági őr és kedélyes, középkorú portásnő álldogál a bejáratnál, akik udvariasan, de nagyon határozottan tessékelik vissza a hívatlan látogatót. A bencés *Reguláb*an a kapus testvér feladatairól olvashatunk, a mai élet biztonsági őrt és portásnőt állított a monostor bejáratához.

De most Anzelm áll mellettem, az én életemben ő most *kapus* testvér, hisz a monostor kapujában a kezembe nyomott írásokkal búcsúztat, szellemi-lelki táplálékkal indít utamra.

Arra kértem a diákokat – tizedikesek, tizenhat évesek –, hogy szabadon, ami eszükbe jut, vessék papírra. Nemrég szenteltük fel a diákkápolnát. Egy régi mosdóból és hálóteremből alakítottuk ki. Váli Dezső nagyon mai Keresztút-*képeit helyeztük el a hátsó falon, az oltárkép üvegfal, a corpus fekete ébenfa, mögötte nincs kereszt. És a kápolnába egészen alkonyatig besüt a nap...*

Délelőtt hosszú időt töltöttem a kápolnában. Álldogáltam Váli Dezső újságpapírra festett Stációi előtt, azon merengtem: a megsárgult újságpapírra tussal rajzolt furcsa piktogramok, az Evangélium szóhasználatát tudatosan mellőző képaláírások – *Simon segít, Veronika, Felszögelik, Halál és győzelem, Botorkálás a halottal* – a ma fiataljaiban mit idéznek fel?

Valaha, évszázadokkal ezelőtt az emberek, gazdagok, szegények, műveltek, tudatlanok, ha Húsvét előtt vagy bármikor végighaladtak a templom árkádjai alatt a Keresztút előtt, az áhítat-illatú homályban, *látták* a történetet. Ma, ha Váli Dezső napsütötte képeit nézik, el kell *képzelniük* Jézus útját a kereszttel, szenvedését a kereszten.

Kezemben papírlapok, irkafirkák, ákombákomok. Diákok gondolatai.

„A szimbolikus képek egy megsárgult újságpapírra vannak festve. Az első végigjárásra az tűnik fel, hogy az utolsó kivételével az összesnél az újságpapír fejjel lefelé van, míg a lezáró stációnál, a sírbatételnél meg van fordítva a rendes állásba. A festett ábrák nagyon szimbolikusak, csak hosszabb-rövidebb gondolkodás után lehet rájönni, hogy valójában mit is szimbolizálnak."

Ez a fiú talán kiváló matematikus lesz, közgazdász, mérnök... Érteni akarja Jézus történetét, nem érezni...

„Vajon tényleg melegebb van itt, vagy csak a barna szín miatt tűnik melegebbnek? De jó itt ülni. Szívesen elaludnék itt, Isten lába előtt."

Szeretném látni ennek a fiúnak a szemét. Lusta álmodozó? Titkokat megsejtő poéta?

„Mindenképpen fontos hely a diákkápolna. Már a neve is elárulja, hogy ez nem egy »szokványos, dohos szagú kis templomocska«, ahol az ember fázik, ha bemegy, nem is a barokkos, fényűző díszekkel ékesített hatalmas templom, hanem a mi kápolnánk, életünk szerves része."

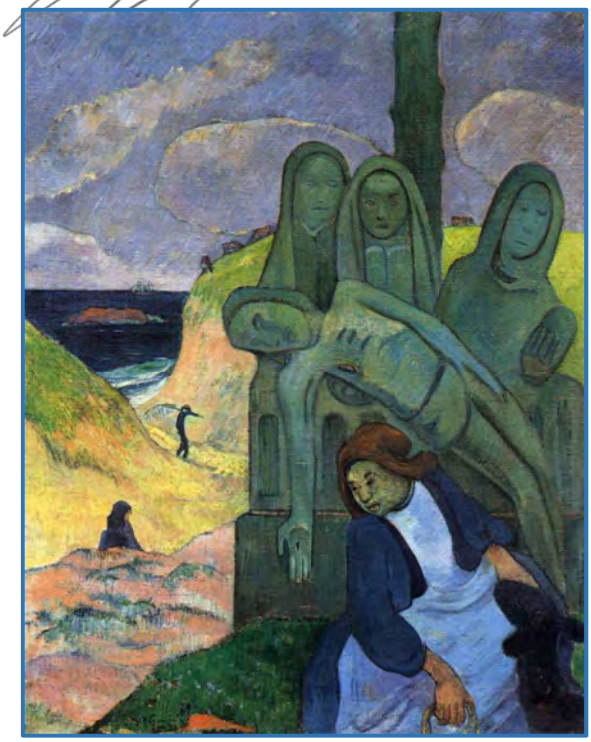

Egy okos-boldog kamasz fölénye. Legyint a *szokványos* kis kápolnákra, a *barokkos* templomokra... mert ez a kápolna a *miénk*. És arra gondol (álmodik? imádkozik?), hogy tíz év múlva, húsz év múlva domboldalon épült barátságos háza lesz, előtte kert, nagy fenyőfák, a szobákban gyerekzsivaj, s maga teremtette otthonában a keményített fehér abrosszal terített asztal mellett ül reggel a család, vajas kenyérre méz csorog, csörömpölnek a poharak, kanalak, barátságosan tiktakol a falióra... otthon, az *enyém*...

„A diákkápolna sziget. Mint ahogy a viharba került hajó egy szigetnek, úgy örülhetünk mi is a hétköznapokban elfásult, viharba került lelkünk szigetének. Itt megállhatunk, megfeledkezhetünk az időről, a tanórák izzadságszagáról, napi gondjainkról, és csak lelkünk gyógyításával foglalkozhatunk. Itt egyedül lehetünk Istennel, egy barátságos, otthonos »szobában« találkozom Vele, és ő beszélget Velem, és meggyógyít."

Szeretnék biztos lenni abban: ez a fiú boldog ember lesz. Harcol, elbukik, megütik, visszaüt, megbánja, újrakezdi... és

Illusztráció – A három nagy posztimpresszionista, a modern festészet megalapozói: Vincent van Gogh, Paul Gauguin és Paul Cézanne műveiből válogatva

amikor szeretné, amikor szüksége lesz rá, *beszélgetni* fog vele az Isten.

„... Mit? Nem, nem sietek, illetve mért, mi kell? A miséről? Én? Neked? Most csak úgy? Ja értem... meditáció holnapra... aha, tudom, Anzelm mindig ilyeneket szokott feladni. Tiszta baromság... Na, mondjad, mi kell? A miséről? Mármint az itteniről? Háát, a mise. Kezdődik stúdium után, tart fél 1-ig. Egy óra kábé. Elég hosszú. Prédikáció, miegymás. Hogy nekem mit jelent? Hát figyelj... Elég unalmas, öltönybe vágod magad, meleg van stb. Nem baj, utána jó az ebéd. De különben..."

A dolgozat végén megjegyzés zárójelben: *Képzelt interjú egy pannonhalmi diákkal.* Tehát ez a fiú nem azt írja le, amit ő gondol, hanem azt, amit szerinte gondol (gondolhat) valaki diáktársai közül. Lehet, hogy ő is így gondolja. Lehet, hogy rejtőzködni már megtanult. Lehet: írónak készül, fantáziájának határait próbálgatja; repülni már tud, az irányzékkal még baj van. Tizenhat éves.

„Diákkápolnánk nem tartozik a megszokott felépítésű kápolnák közé. Magán viseli az iskola szögletes, szigorú formáját, de az üveg oltárkép, a keresztút, a feszület szent és békés hangulatot ad a fehér falaknak, a kápolna egyszerűségében rejlő szépsége pedig sokunkat megragad. S ha a misére vagy elmélkedésre néha-néha be is hallatszik egy-egy hangfoszlány a kollégium eleven és zajos életéből, a bent ülő, imádkozó rádöbbenhet, hogy a kápolna nem elkülönít, hanem összeköt két világot."

Irigylésre méltó, okos hétköznapi józanság. Még csak tizenhat éves, de már tudja: a világ szögletes is, szép is, s az ember akkor boldogulhat, ha okosan együtt tud élni a szögletekkel is, a szépséggel is.

„Egy hajó. Csak most veszem észre. Ahol székek vannak, a fehér alapon, egy kis hajó alaprajzára hasonlít. Az orrában pedig Krisztus navigálja kis hajóját. És mi is itt ülünk a hajón, mármint ha leülünk a »padokra«. Elképzelem, ahogy a víz hátán himbálódzom, és álomba ringatódom."

Mégsem lusta álmodozó ez a fiú. Talán hajókat fog tervezni, sokemeletes tengerjárókat vagy múltat idéző, kétárbocos büszke fregattokat, vitorlásokat a Balatonon... Nem lesz soha kapitány. De gyönyörű utazásokról fog álmodozni, örülni fog a reggelek ízének, és mindig lesz társa, aki megfogja a kezét.

Most még nem tudja. Most még csak hajónak képzeli a diákkápolnát, és pillantást sem vet a *Keresztút*ra, képzeletben sem akar találkozni az emberi szenvedéssel, csak a hajót látja, amelyet fényözönben állva Jézus Krisztus navigál.

Magamban gyönyörű utazást kívánok neki. Hogy mindig repüljön vele a hajó!

Állok a monostor kapujában.

Az utolsó dolgozatot olvasom.

„...hányszor »ítél halálra és feszít keresztre az élet«, hányszor esünk el egyszer, kétszer, sokszor keresztünk súlya alatt. Hányszor kényszerítenek minket, hogy ugyanennyiszer felálljunk, és tovább folytassuk utunkat, és ugyanakkor hányszor és hányszor sietnek segítségünkre a nagylelkű Simonok és Veronikák egy-egy gesztussal, jó szóval, mosolylyal. Egyszóval talán a mindennapok keresztútjainak tudatosabb rálátására szólít bennünket a diákkápolna képsora."

Vajon mi vár erre a fiúra? Milyen élete, sorsa lesz? Ha elbukik, segíteni fogják? Ha elesik mellette valaki, fölsegíti?

Állok a kapuban.

Anzelm megszorítja a kezem. Mosolyog. *Jó utat!*

A portásnő mosolyog, a biztonsági őr biccent.

Kilépek a kapun, ballagok a dombon lefelé. Táskámban papírlapok, tizenhat éves ifjú emberek iskolai dolgozatai. Gondolatok a *Keresztút*ról. Kapus testvérem ajándéka. Hamuban sült pogácsa. Útravaló.

Ivan Cankar: Egy csésze fekete

Az életben sokszor megbántottam azt, akit nagyon szerettem. Az efféle vétek olyan, mint a szentlélek ellen elkövetett bűn; sem ezen, sem a túlvilágon nem nyer bűnbocsánatot. Sem eltörölni, sem elfeledni nem lehet. Néha hosszú évekig csendben van, mintha kihunyt volna a szívben, mintha elveszett, eltűnt volna a nyugtalan életben. Egyszer csak azonban az öröm percében, vagy éjnek idején, mikor az ember rossz álomból riad fel, a súlyos emlékezés ráhull a lélekre, felsajdul benne s olyan erővel égeti, mintha abban a pillanatban követte volna el a bűnt. Minden más emléket könnyen elkergethetünk, mosollyal vagy jótét gondolatokkal – ezt azonban nem űzhetjük el. A sötét árny örökké ott marad a szíven.

Az ember örömest ámítaná saját magát: „Hiszen ez nem is úgy történt! Nyugtalan agyad a napos oldal árnyékából is sötét éjszakát csinál! Jelentéktelen semmiség volt az egész; hétköznapi eset, amilyen reggeltől estig százával, ezrével előfordul!"

A vigasz csalfa: az ember saját maga is keserűséggel érzi, hogy csalfa. A bűn bűn marad, akár egyszer, akár ezerszer követtük el, akár naponta, akár pedig még nem is tudunk róla. A szív nem büntető törvénykönyv, hogy a kihágást a bűntettől, a gyilkosságot az emberöléstől megkülönböztesse. A szív tudja, hogy „aljas ember a tekintetével öl, a hős pedig karddal", s hamarabb bocsátja meg a kardot, mint a tekintetet. De nem is katekizmus a szív, hogy a halálos és bocsánatos bűnök között különbséget tegyen; hogy szóban és külső

jelben megkülönböztesse őket. A szív igazságos és tévedhetetlen bíró. A titkos és szinte öntudatlan mozdulatból ítél és ítélkezik egy futó tekintetből, melyet senki sem vett észre, a kimondhatatlan s a homlokon alig felvillanó gondolatból; sőt mi több, egy kopogtatásból, egy lépésből, egy kortynyi teából. A katekizmusban nagyon kevés bűn van feljegyezve, s azok sem főbűnök. Ha a szív lenne a gyóntatóatya – a gyónás hosszú volna és rettenetes!

Megbocsátható az a bűn, amely szóban elmondható, s bűnbocsánattal eltörölhető. De súlyos és túlságosan súlyos s az élet utolsó pillanatáig véres az a bűn, amely csupán mint emlék maradt a szívben, szavak nélkül és alaktalanul. Az ember csak önmagának gyónja meg ezt a vétket, ha álmatlanul mered az éjszakába, s ha mellén nehezebb a paplan, mint a kő.

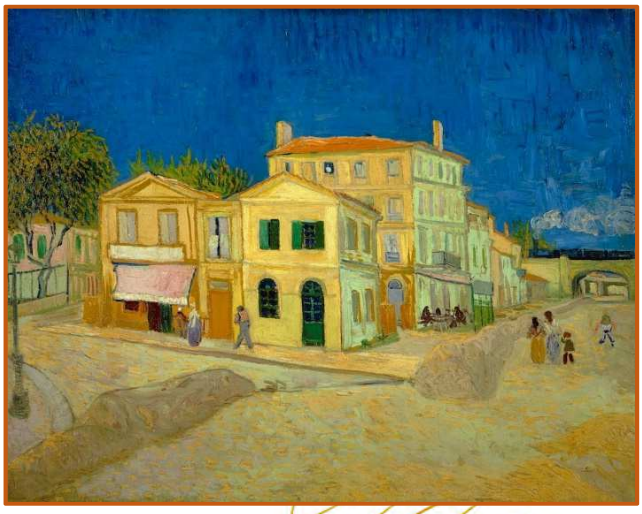

„Nem loptam s nem is gyilkoltam, nem is paráználkodtam: az én lelkem tiszta!”

Hazug! Hát nem hámoztál-e almát, miközben az éhes ember mellett elhaladtál s röstelkedés nélkül néztél rá? Rosszabb volt ez, mintha loptál, gyilkoltál vagy paráználkodtál volna! A szív, ez az igazságos bíró, hamarabb megbocsát a gyilkosnak, aki a vesztőhelyre indulóban megsimogatott egy síró gyermeket, semmint neked, a tisztának! Mert a szív nem ismeri sem a jelentéktelen semmiségeket, sem a paragrafusokat…

Tizenöt esztendővel ezelőtt hazamentem s három hétig otthon maradtam. Egész idő alatt nyomasztó hangulat uralkodott rajtam. A házunk sivárnak rémlett, valamennyiünkben volt valami súlyos, visszataszító, mintha nyirkos árnyék nehezedett volna ránk.

Az első éjszaka a szobában aludtam; többször is felébredtem, és láttam, hogy édesanyám felkel az ágyból, és az asztalhoz ül. Csendben, mozdulatlanul ült, mintha aludna; tenyerét homlokára szorította, fehér arca ragyogott, holott az ablak csukva volt, s odakünn sem holdfény, sem csillagfény nem világított. Figyelmesen hallgatóztam, s mindjárt tudtam, hogy nem az alvó lélegzetvételét hallom, hanem nehezen visszafojtott, csukló zokogását. Fejemre húztam a takarót; de a paplanon át, sőt még álmomban is hallottam anyám nehéz sírását.

A padlásra költöztem a szénára. Meredek, töredezett, létrához hasonló lépcsőfeljárón kúsztam fel szállásomra. A szénában fekhelyet készítettem magamnak, s az ajtó előtti kis térségre asztalt helyeztem. Ablakom egy szürke, repedezett falra nézett. Kedvetlenül, nyomasztó hangulatban és sötét gondok közepette írtam első szerelmes elbeszélésemet. Erőszakkal tereltem gondolataimat a fehér országutakra, a virágba borult rétekre és illatozó mezőre, hogy ne lássam magamat és az életemet.

Aztán egyszerre nagyon megkívántam a feketekávét. Nem tudom, hogy jutott eszembe; megkívántam. Lehet, csupán azért, mert tudtam, hogy odahaza még kenyér sincsen, nemhogy kávé. Az ember gonosz és könyörtelen az elképzeléseiben. Édesanyám kerekre tágult, ijedt szemmel nézett rám, és semmit sem válaszolt. Siváran és rosszkedvűen, egyetlen szó és köszönés nélkül mentem vissza a tető alá, hogy tovább írjam, hogyan szerette egymást Milán és Bréda, s milyen nemes, boldog és jókedvű teremtések voltak.

„Kart karba öltve, fiatalon, a reggeli nap fényözönében, harmatban megmosdatva…”

A lépcsőn halk lépteket hallottam. Édesanyám jött; lassan és biztos léptekkel haladt, kezében egy csésze feketét hozott. Most emlékszem: soha az életben nem volt olyan szép, mint abban a pillanatban. Az ajtón át beragyogott a déli napfény sugara, egyenesen az édesanyám szemébe; még nagyobb s még tisztább volt ez a szem, a mennyei fény tükröződött belőle, a mennyei jóság és a mennyei szeretet. Ajkán olyan mosoly ült, mint az örömteli meglepetést hozó gyermekén.

Én pedig megfordultam, s kaján hangon azt mondtam:

– Hagyjon békén!… Már nincs kedvem hozzá!

Még nem ért fel egészen, csupán derékig láttam. Mikor a szavamat meghallotta, szeme sem rebbent; csak a csészét tartó keze remegett meg. Rémülten nézett rám, szemében kialudt a fény. Szégyenemben arcomba csapott a vér, gyors léptekkel felé indultam.

– Adja ide, édesanyám!

Elkéstem, szemébe már nem tért vissza a fény, sem ajkára a mosoly.

Felhajtottam a kávét, s vigasztalódtam:

„Majd este megmondom neki azt a szót, azt a kedveskedő szót, amivel adósa maradtam, s hallgatásommal elárultam szeretetét.”

De nem mondtam ki azt a szót sem este, sem pedig másnap, sőt még a búcsú percében sem.

Három vagy négy évvel később, idegenben, egy idegen asszony csésze feketét hozott szobámba. Összerezzentem akkor, s valami olyan erősen a szívembe szúrt, hogy csaknem felkiáltottam fájdalmamban. Mert a szív igazságos bíró, s nem ismer jelentéktelen semmiségeket.

Képek - van Gogh: Pieta; Gauguin: Zöld Krisztus, majd Sárga Krisztus; Cézanne: Nő kávéskannával; van Gogh: A sárga ház; Cézanne: Az Estaque öble

AZ ENGESZTELÉS ÚTJA

Natália nővér küldetése

„A budai hegyekben, a Szent Anna réten áll egy kicsiny kápolna. Körülötte az ország minden tájáról hozott kőtömbök sorakoznak. Jelképes építőkövei egy sokkal nagyobb és szebb templomnak, amelynek alapkövét 74 éve tették le, ám máig sem készült el, mert először a lelkünkben kell felépülnie. Ehhez azonban hosszú és keskeny ösvényt kell bejárnunk: az engesztelés útját."

Így szólnak a Duna TV „Hagyaték" című műsorának bevezető mondatai. És, hogy ki volt Natália nővér, milyen templomok voltak és lesznek a budai Szent Anna réten, és hol kezdődik az engesztelés útja? Ezt próbálom írásomban röviden összefoglalni.

Natália nővér – Kovacsics Mária Natália – a felvidéki Pozsonybesztercén született, német anyanyelvű iparos családban, 1901-ben. Már gyermekkorában mélyen hívő volt. Naplójában írja, hogy még nem volt iskolás, mikor erdővel körülvett otthonuk felett hatalmas vihar tombolt. Kérdésére édesapja azt felelte, hogy az ítéletidő a gonosszá lett emberek miatt van, akiket most az Úristen a kisujját felemelve megfenyít. Ez életre szóló élményként hatott rá, vallásossága elmélyült. A lány 1917-től a ferences harmadrend tagja lett. Egyre jobban kötődött Jézushoz, és elhatározta, hogy apáca lesz. Tizenhét évesen csatlakozott az orsolyiták rendjéhez, ahol a Mária Dorothea nevet kapta. Ettől kezdve voltak látomásai, melyekről vezetőit is tájékoztatta.

1922-ben a rend Belgiumba küldte szolgálatra, ahol tizenkét évet töltött. Itt is folytatódtak a jelenések. Először a Szűzanya, majd Jézus jelent meg előtte. Sokat betegeskedett, s egyik alkalommal, amikor már elöljárói is lemondtak róla, egy éjszaka ismét jelenése volt. Jézus szólt hozzá: *„Ha vállalnád a további szenvedést a lelkek megmentéséért itt a földön, akkor meghosszabbítom földi életedet."* Natália nővér meggyógyult, s hamarosan visszatért Pozsonyba.

Látomásainak hatására a Szűzanya tiszteletének akarta szentelni életét. Ezért 1936-ban kérte Magyarországra helyezését. A kecskeméti zárdába került, ahol Gologi Lajos jezsuita atya személyében kiváló lelki vezetője lett. Ő volt, aki először komolyan foglalkozott Natália nővér látomásaival, s ezeket feletteseinek is továbbította.

A nővérnek a II. világháború előtt ismét jelenése volt: *„Lányom, tudasd gyóntatóddal, hogy ha találok egy tiszta lelket, aki kész áldozatot hozni, vele nemcsak lelkek ezreit, hanem egész nemzeteket mentek meg."* – szólt az isteni üzenet. Majd Natália nővér a következőket jegyezte le lelki naplójába: „1940-ben történt, amikor a legnagyobb szorongások és kételyek törtek rám az üzenetek isteni eredetével kapcsolatban. Az Úr így szólt egy szentáldozás után hozzám: *Ne félj semmitől! Én vagyok, aki szóltam hozzád, én, az örök Szeretet, az örök Igazság Igéje! Tudatni akarom papjaimmal azt a vágyamat, hogy Szeplőtelen Anyám királynői fenségét hivatalosan és ünnepélyesen elismerjék a földön. Szívem nem nyugszik, amíg Édesanyám nem lesz a Világ Királynőjének trónjára emelve."*

A jelenésekben a Szűzanya és Jézus tárta fel előtte a jövendő egyes részleteit. E jóslatok néhány éven belül beigazolódtak, ami nagy tekintélyt adott a hat elemit végzett Natáliának. Az egyik jóslat szerint a háború első bombája Budapesten egy templom mellett fog becsapódni: így is lett, az első légitámadás során az első bomba a városmajori templom mellett csapódott be, károkat is okozva az épületben. De azt is megjósolta, hogy a Vatikán épületét nem veszélyezteti bomba a háború alatt. Látomását továbbították XII. Pius pápának. Nem tudni, hogy a jóslat mennyiben befolyásolta a pápát, de az tény, hogy a háborút a sértetlenül maradt vatikáni palotában élte végig. Következő jóslatában az Úr ezt üzente: *„Az egyháznak szét kell osztania vagyonát a szegények között. Ha vagyonotokat szét nem osztjátok, az istentelenek fogják elvenni Tőletek, Titeket pedig marhavagonokban visznek el."* Sajnos, tudjuk, hogy ez is beigazolódott; egyházi személyeket, hívő keresztényeket marhavagonokban szállították a messzi Szibériába.

A háború küszöbén a nővérnek ismét látomása volt: Jézus szólt hozzá: *„Nagy jövő vár Anyám országára, s általa az egész világ kegyelmet nyer." (…) „Miként a betlehemi istállóban elkezdődött a Megváltás, úgy a magyar földön elkezdődik az én nagy munkám: a bűn megszüntetése, eltörlése a föld színéről, a lelkek megszentelése, a sátán legyőzése és az én országomnak diadalmas uralma. Ez pedig annyiban fog sikerülni, amennyiben Szeplőtelen Anyámnak, mint a Világ Győzelmes Királynőjének megadják a nyilvános tiszteletet és elismerést..."*

A látomások nyomán Natália nővér tehát előre látta a háború és a kommunista rendszer egyházban végzett pusztítását. A jelenésekben Mária és Jézus arra kérte Natália nővért, hogy az egyház indítson minél szélesebb körben engesztelő mozgalmat, és a bűnök engesztelésképpen Szűz

Mária, a Világ Királynője tiszteletére pedig építsenek engesztelő kápolnát a Normafa közelében, a Szent Anna kápolnánál. Ha ez bekövetkezik, akkor Magyarország mentesül a II. világháború dúlásától és borzalmaitól, illetve az engesztelő mozgalom révén az egész világban béke fog következni. A Szűzanya pedig arra kérte, hogy *„Az egyház készítsen nekem helyet, ahova kegyelmeimmel leszállhassak, hogy a bűnösöket megtérítsem, a bűnbánat és az engesztelés útjára vezessem."*

Natália Nővér, aki 1943-48 között egy budai zárdában élt, 1940-ben kérelemmel fordult Serédi Jusztinián hercegprímáshoz, hogy engedélyezze Budán, a Normafánál, a Szent Anna réten a Világ Királynője Engesztelő Kápolna fölépítését. A kápolna alapkövét 1944. december 8-án tették le, de az építést a közelgő front miatt már nem lehetett elkezdeni. Így a jelenések kérései és kápolna felépítése nem valósultak meg. Sokak szerint ez is hozzájárult Magyarország háborús és azt követő szenvedéseihez.

Serédi halála után Natália nővér többször váltott levelet Mindszenty hercegprímással, aki 1946. január 25-én jóváhagyta a kápolna építését, majd megbízta munkatársait Natália nővér magánkinyilatkoztatásainak kivizsgálásával. Mindszenty már a vizsgálat kezdetekor az engesztelő kápolna új tervének elkészítését rendelte el, Jézus kérésének megfelelően. 1946. január 25-én pedig saját kezűleg írta Hermány Géza építészmérnök tervrajza alá: *„A Világ Királynője nagy engesztelő mozgalomra főpásztori áldásomat adom."*

A bíboros a templom felépítésének szándékát írásban is rögzítette: *„Főpásztori óhajom, hogy a magyar engesztelésnek szentély épüljön. A magyar püspöki kar 1946. dec. 26-i körlevele szellemében akarom az engesztelésnek ezt a szentélyét, mint az engesztelés évének maradandó emlékét..."* A szentély második alapkövét ő maga rakta le 1947. szeptember 25-én.

A jelenések üzenetei XII. Pius pápához is eljutottak, Natália nővér öt levelet is írt a pápának. Az elsőt egyházi személyek juttatták el Rómába 1941 decemberében, majd a Szentatya érdeklődése nyomán ezt további négy követte. Jézus neki szóló kérésének eleget téve a pápa 1954. november 1-én kibocsátott Ad Coeli Reginam kezdetű enciklikájában elrendelte, hogy Máriát a Világ Királynőjének nevezzék és ünnepét minden évben május 31-én bensőséges hódolattal megüljék.

A nővér egész életét az engesztelésnek és a Világ Királynője tisztelet terjesztésének, s ennek érdekében egy női rend alapításának szentelte. Mindszenty hercegprímás az Úr hozzá szóló külön kérésének engedelmeskedve még a válságos idők – vagyis a kommunista hatalomátvétel – kezdete előtt életre hívta a klauzúrás, engesztelő, női szerzetesrendet, a Szűz Mária, a Világ Győzelmes Királynője Engesztelő Leányai szerzetesrendet, melynek vezetőjévé Natália nővért jelölte ki. Ezt követően a magyar egyház vezetője börtönbe került, 1950-ben a szerzetesrendeket feloszlatták, így a rendnek a működésre jóváhagyást már nem sikerült kapnia. A kommunista diktatúrában Natália két nővértársával egy ideig Pestszentlőrincen, majd Pestszentimrén élt. 1989-tól ismét Budapestre került, ahol újra megpróbálta elindítani az engesztelő rendet.

A Szent Anna réten nem épült engesztelő kápolna. A meglévő, 1830-ban emelt Szent Anna kápolna azonban nagyon népszerű Anna-napi zarándokhely volt. A második világháborút követően vasárnap délelőttönként rendszeresen szentmisét is tartottak ott. Az ötvenes évek elején azonban egy munkásmozgalmi nagygyűlés során földig rombolták az épületet. 1992-ben a Budapest-Zugliget Egyesület megalakulásának 100. évfordulójára építették fel a réten ma látható kis kápolnát, amely mellett korábban egy emléktábla jelezte, hogy 1944-ben itt rakták le, a Világ Királynője Engesztelő Kápolna alapkövét is. Ennek a kápolnának az alapjai ma is megtalálhatóak egy közeli facsoport jótékony takarásában. Az emléktáblát jelenleg az Istenhegyi Szent László plébánián őrzik a sorozatos rongálások miatt.

A rendszerváltozáskor, Natália nővér életének utolsó éveiben még felcsillant a remény, hogy a korábban már építési engedéllyel rendelkező kápolna megépülhet. Elkészültek a kornak megfelelő engedélyeztetési tervek, melyeket 1992-ben be is nyújtották az illetékes hivatalokhoz. Az engesztelő kápolna építésére a főváros vezetése 1942-ben adományozta az Anna-réti területet, ezt azonban az 1992-ben regnáló vezetés nem ismerte el, így a kápolna a mai napig nem valósult meg.

2012-ben biztató fordulatként létrejött a Világ Királynője Engesztelő Mozgalom és a hozzá kapcsolódó alapítvány is, Köteles László, Komlóska község polgármestere és Mészáros Domonkos atya vezetésével. Feladatukul tűzték ki, hogy Natália nővér és Mindszenty bíboros szellemi örökségét tovább vigyék. Reményt keltő fejlemény ez, hogy talán még felépülhet a nemzetünk jövője szempontjából is fontos kápolna, az engesztelő mozgalom központja, és a XXI. században már nem fog semmi ellenvetés felmerülni a pápai áldással is bíró tervek megvalósításával szemben.

Befejezésül idézzük ismét a Duna TV „Hagyaték" című műsorának gondolatait:

„Őseink széthordott szellemi hagyatékát tégláról téglára kell összegyűjtenünk. Ha lelki örökségünk minden egyes követ visszaszereztük, lesz miből építkeznünk!"

Gáll Sándor

HIRDETÉSEINK

Nagyheti miserend és szertartások
Taksonyban Nagycsütörtök, nagypéntek este ½ 6 óra, nagyszombat délután 4 óra
Dunaharaszti Fő mindhárom nap este ½ 8 óra
Dunaharaszti Liget mindhárom nap este 6 óra
Ligeten és Taksonyban körmenet nagyszombaton, Dh. Főtemplomban vasárnap.
Húsvét vasárnap és hétfőn vasárnapi miserend

Bibliaóra április 4-én, szerdán este 6 órakor a dunaharaszti Főplébánián

Kálvária Kápolnában szentmise április 8-án, délután 5 órakor
(minden hónap második vasárnapján októberig)

Gyermekmisék
Taksonyban április 7-én, szombaton este 7 órakor,
Dunaharasztin április 15-én, vasárnap délután 4 órakor

Második jegyestanfolyam április 19-én kezdődik este 7 órakor a Dunaharaszti Főplébánián. Várjuk a jegyeseket.

Elsőáldozás
Dunaharaszti Főtemplom május 6-án, vasárnap délelőtt ½ 11 órakor,
Taksonyban május 27-én, vasárnap reggel ½ 9 órakor
Dunaharaszti Ligeten június 3-án, vasárnap ½ 10 órakor

Bérmálás
Dunaharaszti Főtemplomban május 13-án, vasárnap ½ 11 órakor

Egyházközségi jótékonysági est
május 5-én, a Dunaharaszti Művelődési Házban (lásd a külön hirdetést is a 12. oldalon)

Lelkinap Taksonyban május 12-én, szombaton, a templomkertben

Nepomuki Szent János ünnepe gyertyaúsztatással
Dunaharaszti Főtemplomban május 19-én, szombaton este

Idősek napja
Dunaharaszti Főtemplom május 27-én, vasárnap délután 3 órakor

Úrnapi szentmise és körmenet június 3-án, vasárnap

Bérmálás felnőtteknek
Június 12-én, kedden este 5 órakor, Taksonyba n

Taksonyi Szent Anna búcsú
Július 28-29-30. Szombat, vasárnap és hétfő

Tájékoztatjuk Olvasóinkat, hogy a jövedelemadó-bevallások során a személyi jövedelemadó 1 + 1 %-ról
* a **Magyar Katolikus Egyház** javára a **0011** technikai szám,
* a **Taksonyi Szent Anna templomért Alapítvány** részére a **18686517-1-13**,
* a **Dunaharaszti Szent István templomért Alapítvány** részére a **18686524-1-13**,
* a **Dunaharaszti „Szent Imre Római Katolikus Templomért" Alapítvány** részére a **18702563-1- 13** adószám feltüntetésével lehet rendelkezni.

Adományokat:
* a **Taksonyi Szent Anna templomért Alapítványnak** a **64400116-30110038-61100015**
* a **Dunaharaszti Szent István templomért Alapítványnak** a **64400116-30109984-61100011**
* a **Dunaharaszti „Szent Imre Római Katolikus Templomért" alapítványnak a 1600006-00000000-09873755** bankszámlaszámokra lehet befizetni.

Egyházadót:
a **„Dunaharaszti római katolikus Főplébánia" 11742180-20075426** bankszámlaszámon,
a **„Rákócziligeti római katolikus egyházközség" 11742180-20065661** és
a „Taksony római katolikus plébánia" 11742180-20075983 bankszámlaszámon is lehet rendezni.
Ugyanezen célra csekkek a templomokban találhatók.

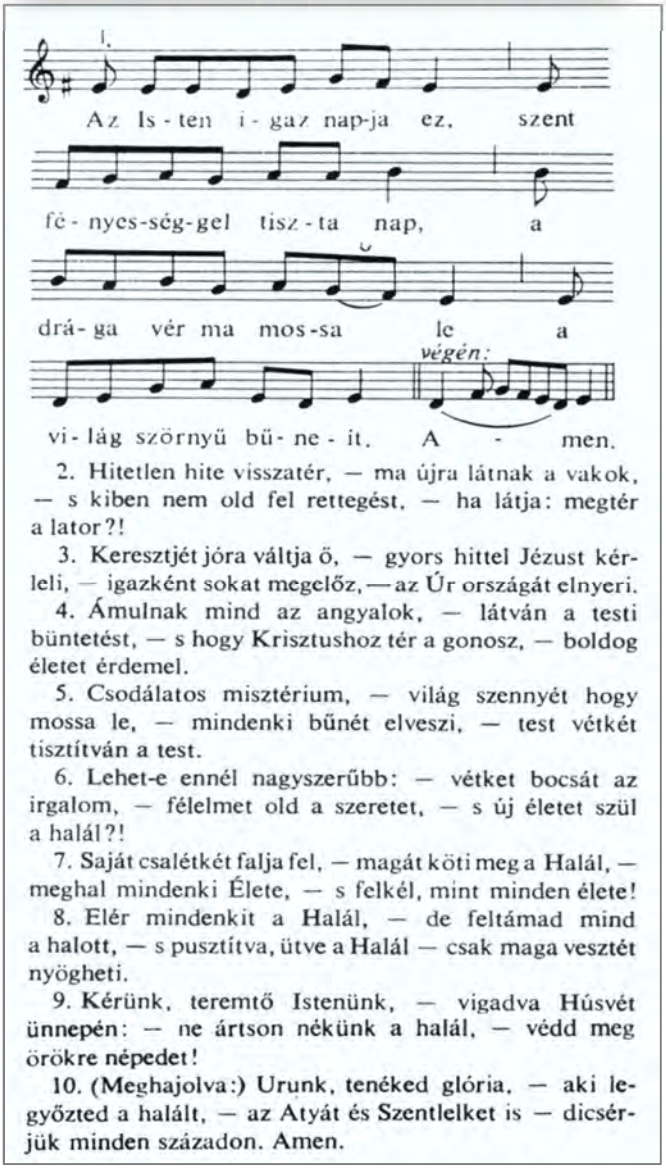

2. Hitetlen hite visszatér, — ma újra látnak a vakok, — s kiben nem old fel rettegést, — ha látja: megtér a lator?!

3. Keresztjét jóra váltja ő, — gyors hittel Jézust kérleli, — igazként sokat megelőz, — az Úr országát elnyeri.

4. Ámulnak mind az angyalok, — látván a testi büntetést, — s hogy Krisztushoz tér a gonosz, — boldog életet érdemel.

5. Csodálatos misztérium, — világ szennyét hogy mossa le, — mindenki bűnét elveszi, — test vétkét tisztítván a test.

6. Lehet-e ennél nagyszerűbb: — vétket bocsát az irgalom, — félelmet old a szeretet, — s új életet szül a halál?!

7. Saját csalétkét falja fel, — magát köti meg a Halál, — meghal mindenki Élete, — s felkél, mint minden élete!

8. Elér mindenkit a Halál, — de feltámad mind a halott, — s pusztítva, ütve a Halál — csak maga vesztét nyögheti.

9. Kérünk, teremtő Istenünk, — vigadva Húsvét ünnepén: — ne ártson nékünk a halál, — védd meg örökre népedet!

10. (Meghajolva:) Urunk, tenéked glória, — aki legyőzted a halált, — az Atyát és Szentlelket is — dicsérjük minden századon. Amen.

Az Isten igaz napja ez

(„Hic est dies verus Dei”)

Húsvét ünnepének alkalmával szeretnék a kedves Olvasókkal megismertetni egy igazán ősi népéneket, melyet az elmúlt években már szoktunk énekelni a szentmiséken, de érdemes kissé górcső alá vennünk eredetét, dallamát és leginkább a szövegét.

Legrégebbi himnuszkölteményünk, mely a 15. századi Budai Psalteriumból – ez sajnos eltűnt az idők folyamán - maradt ránk és Rajeczky Benjamin lejegyzéseiben lelhető fel. A húsvéti verses ének szövegét Csanád Béla fordította magyarra Szent Ambrus 4. századi himnuszából.

Szövege önmagában egy tanító, elmélkedő költemény, mely a húsvéti csodára, a halál és a megváltás ellentétére épül. Első versszaka a 117. zsoltárból való: *„Ezt a napot az Úristen adta, örvendjünk és vigadjunk rajta.”* – Zsolt 117,23. A 2-4. versszak a kereszten függő Megváltó és a jobb lator párbeszédét idézi fel, aki megtérve Jézushoz fordul és kéri az üdvösséget tőle. A megtért gonosz is örök életet nyer. Az 5-6. strófa ellentétek halmozásával hangsúlyozza a megváltás titkát: *„A bűn nélkül való Isten fia, bűnné lesz értünk, hogy megszabadítson azoktól minket, és halálával új életet szüljön számunkra.”* – 2Kor 5,21. A 7-8. versszak a Sátán látszólagos győzelmét és mulandó hatalmát taglalja. Kifejti, hogy a halál uralma akkor ér véget, amikor elérkezik az ítélet napja és ekkor szenved végső vereséget, hiszen már nem lesz kin uralkodnia *(1Kor 15,53-57; 1Kor 15,26).* A 9. versszakban egy Istenhez fordulás történik húsvét ünnepének alkalmából. Az eddigi elmélkedések összegzéseként kéri a nép, hogy védje meg őt Isten a haláltól. A 10. és egyben utolsó versszak a himnuszok formailag is hivatalos doxológiáját, azaz a Szentháromság dicsőítését foglalja magába. Ebben is kiemelésre kerül a halálon való győzelem.

Az e-mollban lejegyzett ének dallamát tekintve megállapíthatjuk, hogy ez az ének sokkal inkább a gregorián zenei világához tartozó dallamokhoz kötődik, mint a népéneki jellegűekhez. De ha mégis valamilyen sorszerkezetet szeretnénk felvázolni, akkor ABCAv-nak tekinthető. A sorok szótagszámai következetesen 8-8-8-8 mind a 4 sorban, tehát izometrikus, azaz minden sorban ugyanannyi szótagszám található. Hangterjedelmét, azaz ambitusát vizsgálva az „E” hang alá nagy szekunddal megy, míg fölötte kvintig jut el. A hangnemtől lefelé való mozgást római, míg a fölfelé terjeszkedést arab számmal jelölik, ezért a népének ambitusa: I-5.

Jelenleg az Éneklő Egyház című kiadványban szerepel 96-os sorszám alatt.

Érdemes elmélkedni erről a különleges és mély lelki tartalommal bíró szövegről. Ez egy valóban nagyszerű himnuszköltemény, mely leginkább a szentírási idézetekre épülve asszociál a húsvét titkára, mindamellett tartalmazza a húsvét feletti öröm kifejezését is. Húsvéti időben szívesen illesztem be szentmiséink énekrendjeibe, leginkább áldozásra, hogy mind a tíz versszakot elénekelhessük, mert ez az ének csak így tud valóban teljes lenni tartalmilag és tanításában.

Nagy István kántor

A Kereszténység Szakrális Építészete Magyarországon

A szakrális helyek művészete a Kárpát-medencében

A kereszténység szakrális építészetének nemzetközi, általános ismertetése után a magyarországi szakrális építészet megismerésére szeretném hívni a kedves Olvasót. Magyarországi alatt a történeti Magyarország teljes területére terjed majd ki a magyar szakralitás épített és természeti környezetének, azaz a szakrális helyek művészetének bemutatása. Bízom benne, hogy a szent helyek építészeti ismertetése túlmutat majd az írott szövegen, és kedvet csinál sokakban, hogy ezeket a helyeket fel is keressék, hogy elmélyülve tapasztalhassák meg a Szent jelenlétét a magyar szakrális építészet valóságában.

Mégis mi az a Szent, ami alapján egy hely szent hellyé válik?

A kérdés megválaszolásában a profán és a szent kérdésének elkülönítése a kulcs. Mircea Eliade (román származású vallástörténész) szerint: „A vallásos ember számára a tér nem homogén: létezik szent, vagyis erővel feltöltött, jelentéssel teli, és létezik nem szent tér; az előbbi a valóságosan létező."

„A világ azáltal válik valóságossá, hogy megalapítja a Szent. Az alapítás helye a középpont, ahonnan a tájékozódás kiindul. A megalapítás a teremtés."

„A profán ember számára a tér homogén és semleges: „Ebben a térben lehetetlen az igazi tájékozódás, mert a 'szilárd pont' ontológiailag már nem egyértelműen megalapozott: a mindenkori esetleges feltételek szerint jelentkezik és tűnik el. Tulajdonképpen tehát már nincs is 'világ', csupán egy széttört univerzum töredékei léteznek, végtelenül sok, többé vagy kevésbé semleges 'hely' formátlan tömege, amelyek között az ember kötelezettségeitől hajtva ide-oda mozog."

„Azonnal tegyük hozzá, hogy valójában nincs teljesen profán létezés. A profán élet mellett döntő embernek, bármennyire deszakralizálja is a világot, sohasem sikerül teljesen megszabadulnia a vallásos viselkedéstől." (Mircea Eliade: A Szent és a Profán)

Makovecz Imre: A csíkszeredai Millennium-templom

Szentté egy helyet Isten teszi. Legyen szó természeti környezetről vagy építészeti alkotásról, függetlenül annak méretétől vagy építészettörténeti jelentőségétől. A szent hely éppúgy megtalálható egy szikla ormán, mint egy erdőben, éppúgy egy kis kápolnában, mint egy katedrális falai közt. A helyet az Úr jelöli ki, és mi emberek tesszük élővé. Építészeti szempontból a szakrális helyek művészete Isten által vezérelt, de emberi alkotás, amely által a szent hely mindenki számára, aki nyitott rá, megtapasztalhatóvá válik, amely által kaput nyit a szent és a profán világ között. A szent helyek, a templomok határfelületek e világ és Isten országa között, ahol a hétköznapi szó imává alakul, ahol a profán világ meghasad és szent tartalommal telik meg.

A Kárpát-medence a történelmi Európa egyik legtermékenyebb és az áthaladó forgalom szempontjából is kedvező fekvésű területe volt. Kellemes éghajlata és domborzati viszonyai miatt az ókortól kezdve folyamatosan élő terület volt. Az ókori Római birodalom idejéből Pannónia provincia területén kimutatható az ókereszténység jelenléte. A Nyugat-római birodalom hanyatlásának évtizedeiből az első emlékeink a pécsi ókeresztény sírkamrák. A birodalom bukása után az áthaladó hun és germán törzsek elpusztították az romanizált keresztény lakosság ókeresztény műveit.

A keresztény szakrális építészet nyomaira ezt követően a VIII-IX. század fordulóján lelhetünk. A rövid átmeneti, bizánci hatásokkal átszőtt keleti keresztény befolyást követően a IX. század végétől a magyar nép érkezése határozta meg a fejlődés irányát. A kereszténység felvétele

Esztergom, Bazilika

Pannonhalmi apátság (enteriőr: John Pawson)

után a XI. századra nyúlik vissza a Kárpát-medence szakrális építészetének gyökere. A megalapítástól kezdve a magyar keresztény királyság létrejötte hosszas folyamat volt, amely a környező királyságokhoz hasonlóan csak a XI. század végére zárult le. Így első épített keresztény emlékeink ebbe a korba datálhatóak. Első templomaink azonban nem ismertek, nem maradtak fenn, vagy jelentősen átalakításra kerültek a későbbi századok során. Ebben a korban Nyugat-európában a romanika stílusa már elterjedt volt. A XII. században a gótika stílusjegyei terjedtek el francia területekről szerte Európában, így hazánkban is. Az építészeti kultúrát ugyancsak átörökítve, a ciszterci, ferences, domonkos rendek már kezdetben megjelentek a Kárpát-medencében is. A XVI. századtól, a mohácsi csata elvesztését követően, az ország szétszakadásából adódóan az egyes területeken különböző szakrális építészeti jegyek, formák jelentek meg, amely sokszínűséget a reformáció tovább tarkított. Az ellenreformáció hatása jellemzően a Habsburgok fennhatósága alá tartozó területeken jelentkezett a XVII. században. A törökök utáni újjáépítés lendülete a XVIII. században eredményezte a szakrális építészet felvirágzását. A klasszicizmus idején, a XIX. századra esett a török uralom idejéről romosan megmaradt székesegyházak újjáépítése.

A történelmi Magyarország területe rendkívül színes szakrális építészeti repertoárjával. Az ókeresztény emlékektől kezdve, a középkori keresztény építészeten át, a török muzulmán építészet kitérőin keresztül a keleti ortodox épületek és zsidó zsinagógák érintésével, a nyugati és keleti egyházak átmenetéből sajátos építészetet képző görögkatolikus építészeten át, a katolikus és protestáns egyházak templomépítészetéig nagyon heterogén módon, különböző korok lenyomataiként, de egymás mellett jelentek meg a különböző szakrális helyek. Mindközül természetesen a keresztény szakrális építészet hagyta a legmélyebb nyomot. Megtalálhatók itt székesegyházak, szerzetesi templomok, búcsújáró helyek, plébániatemplomok, kápolnák, stb.

Magyarország védőszentje Szűz Mária. Szent István halála előtt Mária oltalmába ajánlotta koronáját és országát. Felajánlása óta a Magyarok Nagyasszonyaként is tiszteljük a Szűzanyát. A külön ünnepet XIII. Leó pápa engedélyezte népünk számára. A Szűz Mária-tisztelet a szakrális építészet világát is átszőtte, és átszövi a mai napig. Máriakegyhelyek találhatók hazánkban többek között Máriapócson, Márianosztrán, Máriagyűdön, stb.

A legújabb korban a magyarországi organikus építészet legjelentősebb példái szakrális építészet formájában valósultak meg Makovecz Imre és tanítványai keze által. Kortárs hazai építészetünk kiemelkedő alkotásai evangélikus, katolikus, református szakrális épületek, templomok alakjában jelennek meg napjainkban is. A Kárpát-medencében az ókeresztény egyháztól a kortárs történelmi egyházak keretein belül több mint ezer éve folyamatosan élő a keresztény vallás, értékrend, amely alapvetően meghatározza hazánk kultúráját.

Ezen értékrend építészeti alkotásokként megfagyott muzsikájába szeretném vezényelni a kedves Olvasót a sorozat cikkeivel a következő években, hogy együtt újra felfedezzük a csodát a Kárpát-medencében, amely körülvesz minket, és hogy meglássuk a Szent helyeket, amelyek átszövik a hazánk csodaszép területeit hittel. Hittel, amely erejéből templomok formájában az Úr házát építjük meg, és amely által lelkünkben Isten építkezik.

Pál apostolnak az efezusiakhoz írt levelének szavaival (2,21-22):

„Ő [Krisztus] tartja össze az egész épületet, belőle nő ki az Úr szent temploma.
Ti is benne épültök egybe a Lélek közreműködésével az Isten hajlékává.”

Felhasznált irodalom: Kaiser Ottó, Jankovics Norbert: *A Magyarországi Templomok Művészete*

Összeállította: Érces Gergő

Taksony Vezér Német Nemzetiségi Általános Iskola Énekkara

Taksonyi Vegyes Dalkör – Kéry Mihály
Szólót énekelt Kéry Johanna, Kéry Gabriella, Kéry Náel

ADVENTI KONCERT TAKSONYBAN

2017. december 17.

Heimat Klang zenekar

Szent Anna kórus és a Dalos Bogarak

Szigetszentmiklósi Vegyes Dalkör, Tábori Frigyes vezetésével és a TTT TRIO közreműködésével

„Megöltétek az Élet Urát,
de fénye ragyog a sírkövön át
és élni fog, élni fog Ő!”
(Sillye Jenő)

A HÍVEK SEGÍTETTEK - ÉS MI SEGÍTHETTÜNK

Összefoglaló a Taksonyi Karitász Csoport tevékenységéről

„A világ legszegényebb emberének is van mit adni, ha szeretet van a szívében. A szeretet ajándéka sokféle formát ölthet: lehet egy mosoly, egy ölelés, egy ajándék, egy köszönőlevél, egy segítő kéz, vagy egyszerűen csak annyi, hogy ott vagy a másik ember számára a nehéz időkben. A szeretet olyan ajándék, ami mindig odaillő, mindig helyénvaló, sosem megy ki a divatból.” (Mary Martin)

A taksonyi hívek az elmúlt időszakban is nagy tanúságot tettek a fent idézett szeretetről.

Ismét nagy mennyiségű ruha- és természetbeni adomány érkezett, melyből az elmúlt félévben ***két alkalommal*** tudtunk ***vásár***t rendezni, ahol jelképes összegért juthattak hozzá az arra rászorulók a szükséges ruhákhoz, egyéb felszerelésekhez.

A hívek anyagi támogatásaiból és az adományok értékesítéséből származó bevételekből lehetővé vált, hogy a téli időszakban a fűtési költségeken enyhíthessünk ***tűzifavásárlással***. Az elmúlt télen ***négy család részére*** tudtunk segíteni ily módon.

Jó néhány alkalommal a ***gyógyszerkiváltás***ban is támogatást nyújthattunk.

Továbbra is jelentkeztünk novembertől februárig ***négy alkalommal*** az ***„egy tál meleg étel”*** programunkkal.

Halász János sok-sok éve ***minden vasárnap*** ingyenesen biztosít ***20 l tej***et, melyet a benyújtott pályázatok alapján adunk át a nehezebb anyagi körülmények között élő családok részére.

Hálás köszönetünket továbbítjuk ezúton is a felajánló részére! Isten bőséges áldását kérjük Rá és családjára!

Nem maradhatott el az elmúlt év adventi időszakában meghirdetett immár háromnapos ***karácsonyi vásár*** sem, mely komoly előkészületi munkálatokat igényelt a beszerzések, a temetői, ablak és asztaldíszek, valamint a puncs készítésében is. Tesszük ezt fáradságot nem kímélve, hiszen nagy-nagy örömünkre szolgál, hogy a díszeket szívesen vásárolják, a meleg ital pedig évről-évre egyre népszerűbbnek bizonyul, szívesen fogyasztja gyerek és felnőtt egyaránt!

A felsorolásban a végére került, de annál nagyobb elismeréssel és szeretettel köszönjük meg a Magyar Katolikus Püspöki Kar által meghirdetett ***nagyböjti élelmiszergyűjtés***re tett felajánlásaikat. Az adományozott élelmiszerek összesítését az alábbiakban tesszük közzé:

MEGNEVEZÉS	MENNYISÉG	MEGNEVEZÉS	MENNYISÉG
Liszt	63,5 kg	Rizs	9,5 kg
Tészta	18,5 kg	Zsiradék	4,5 kg
Olaj	12 l	Tej	6 l
Só	3 kg	Konzerv	6,5 kg
Zöldség	5,5 kg	Édesség	12,5 kg
Lekvár	14 kg	Egyéb	3 kg
Cukor	96 kg		

A fenti élelmiszerekből ***25 rászoruló*** részére tudtunk ***csomagot*** összeállítani és az elmúlt napokban a családok részére eljuttatni, mellyel reméljük örömtelibbé tehettük a Húsvét nagy ünnepére való készülődést!

Ezúton hívjuk fel szíves figyelmüket a **2018. május 12**-én megrendezésre kerülő **LÉLEKMELENGETŐ LELKI NAP**-ra, melynek mottója: *ELÉGEDETTEN AZ ÉLETBEN!*

A programok 10 órától 18 óráig kicsiknek és nagyoknak, fiatalnak és idősnek egyaránt lehetőséget biztosítanak a hétköznapi szürkeségben és rohanásban egy kis megállásra, feltöltődésre, lelki megújulásra.
Szeretettel hívunk és várunk hívőket, útkeresőket és mindannyiunkat úton-lévőket!!!

Eddigi támogatásaikért hálánkat és köszönetünket fejezzük ki, és továbbra is kérjük és várjuk – lehetőségeikhez mérten – szíves adományaikat, felajánlásaikat!

SEGÍTS, HOGY SEGÍTHESSÜNK!

ÖRVENDJÜNK – AZ ÚR FELTÁMADOTT,
ÖRVENDJÜNK – AZ ÚR VELÜNK VAN!
Áldott, allelujás húsvéti ünnepeket kívánunk
valamennyi Olvasónak: ***Taksonyi Karitász Csoport***

Dunaharaszti Szent Erzsébet Karitász pénzügyi beszámolója 2017-ről

„A szívet azért rejtette el az Isten, hogy senki se lássa." (Gárdonyi Géza: Isten rabjai)

Bevételek

A karitászcsoport bevételi lehetőségei: Maradvány 2016-ból:	**362.041.-**
Szent Antal persely teljes bevétele 2017-ben:	306.915.-
adomány 2017-ben:	360.000.-
jótékonysági rendezvény/ek bevételei 2017-ben:	64.740.-
egyéb bevétel 2017-ben: 70.000.- + 400.000.- + 700.000.- + 54.000.- =	1.224.000.-
Bevételek összesen 2017-ben:	**2.317.696.-**

Kiadások

segélyezés helyben:	932.787.-
segítség katasztrófában:	0
fenntartási költségek:	0
egyéb :	885.156.-
Kiadások összesen 2017-ben:	**1.817.943.-**
Áthozat, amely a 2018-as évben rendelkezésre áll:	**499.753.-**

Bevételek részletezve:

Szent Antal-perselyben (a 306.915,-Ft-ból): 19.000,-Ft a karitásztáborra fölajánlva, és 4.495,-Ft a ruhaosztáskor értékesített ruhák összege.

Adomány: Fajta János: 60.000.- és anonim személy: 300.000.-Ft

Egyéb bevétel: Szent Erzsébet napi gyűjtés: 40.000.- + 30.000.- =70.000.-, önkormányzati pályázati támogatás karitásztáborra: 400.000.-, Szent István Plébánia: 700.000.-, gyerektábor: 54.000.-Ft

Kiadások részletezve:

Segélyezés helyben: Tüzelő: 719.000.-, Elmű számla: 150.253.-, Gyógyszer: 8.414.-, Szemüvegkészítés rászoruló kislánynak: 55.120.-Ft, azóta javul a kicsi látása.

Egyéb: Idősek napja: 10.232.-, konzervek vásárlása (készlet feltöltés): 7.825.-. Karácsonyi csomaghoz: könyvek: 36.000.-, szatyor: 24.000.-, étel: 401.571.-, filmvetítés megvendégeléséhez: 5.528.-, tábor: 400.000.-Ft

Természetbeni: (20.000,-Ft Szent Erzsébet-utalvány) felajánlást kaptunk nyugdíjasoktól, továbbadtuk sokgyerekeseknek.

A Csévharaszti Szentháromság Plébánia Irgalmasság Szigete természetbeni adománya a haraszti nélkülöző gyermekes családoknak 2017.01.12-én: 50 karton bébiételt, 30 karton Kellogs müzlit, 50 karton Hipp rizspépet, 30 karton Alete babakekszet és 10 karton teát tartalmazott, amelyet ingyen a Szent István Főplébániára szállítottak, és amelyet mi kiosztottunk. Köszönjük nekik!

Köszönjük szépen a Marana Tha Könyvkiadó könyvekre adott karácsonyi árkedvezményét Katona István atyának és a szervező Csom Éva testvérünknek! Ezért minden karácsonyi csomagba – immár hagyományosan - szép, katolikus könyv kerülhetett, amely a hit nagyszerűségéről és Isten szeretetéről szól.

Hamvas Béla:
Imádságok (Λίται) c. verseskötetéből

Imával kezdeni. Mert szó, tett, szándék, kívánság
megszenteletlen, pogány, mint a megszelt kenyér,
ha nem éri kereszt. Ne végy a szádba
kenyeret, ha nincs megáldva. S ne mondj
ki szót soha és főként ne írj le soha,
míg a nagy Hatalmak egyike nem szólt:
lehet. Imával, mindig imával kezdeni.
Napot, utat, munkát, ebédet
és a szót, akár ha szól, akár, ha írva van.

Köszönjük az Önök nagylelkűségét és irántunk megnyilvánuló bizalmát, szeretetét! Nagyon megindító ez a tapasztalat; nálunk már csak az Úr Isten szíve rendül meg jobban! „Isten maga ad nekünk, hogy mi adni tudjunk. Jézus Krisztus áldozatában a kezdeményezés Istentől származik. Először Ő maga az, aki alászáll: «úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda.» (Jn 3,16)" – írja Benedek emeritus pápa. Senkit nem hívunk könnyű életre. Igen, lemondunk egy-egy karrierlehetőségről amikor karitászmunka van, viszont együtt építjük az általunk megálmodott krisztusi világot. És szárnyakat kapunk sok, jó karitásztestvértől. Az ember már csak olyan, hogy felnőttként örömét leli a felelősségvállalás-

ban – erről szól a család –, meg a közösségépítés is. Ezért szervezünk programokat az idősebbeknek, a gyerekeknek.

Az **Idősek Napi ünnepség május 27-én 15-órától** szentmisével kezdődik a Szent István Plébániatemplomban. Utána a plébánián agapé és közös ünneplés lesz. Szeretettel várjuk az idősebbeket, akiket kérésre elhozunk és haza is viszünk gépkocsival. Tessék ezt az igényt előre jelezni a sekrestyékben.

A hagyományos, ingyenes **karitásztábor július 30-augusztus 3-ig** lesz a Szent István Főplébánián. Jelentkezési lapokat Pünkösd után osztunk a megszokott módon: a karitásztagoknál és a hitoktatóknál érdeklődhetnek.

2018 – a Családok éve. A fogyasztói társadalomnak van egy rendkívül negatív és romboló hatása a családokra nézve. Az 50 éve elhunyt Hamvas Béla – a legnagyobb magyar filozófus – prófétikusan már ezelőtt 60 éve így írja, hogy „a modern társadalmakban az emberek életenergiáinak zömét az életkellékek megszerzése köti le, nem maga az élet. Az emberek öregkorukig azzal foglalkoznak, hogy a színvonalas élet kellékeit (hétvégi ház, új autó, új bútor, modern technikai eszközök, divatos ruhák) gyűjtögetik; az elviszi az energiákat, és már nem jut idő, hogy ezekkel a kellékekkel harmonikusan és örömtelien éljenek. Ehelyett gyilkolják egymást a családtagok a drága pénzen beszerzett tárgyak között. A fogyasztói társadalom csábítása az életkellékek, vagyis a látszatszükségletek túlzott fölértékelése."

Áldott, kegyelmekben gazdag húsvéti ünnepeket kívánunk! ***Szent Erzsébet Karitász Csoport***

2018-as nagyböjti tartósélelmiszer-gyűjtés:

Dunaharaszti Szent Imre Egyházközség:
17 kg liszt, 37 kg cukor, 32 kg tészta, 14 l olaj, 3 db margarin, 15 kg rizs, 2 kg só, 10 l tej, 1 zacskó bab, 23 db 500 g alatti konzerv, 16 db 500 g feletti konzerv, egyebek 15 kg. Vagner Erzsébettől kaptunk 4.000,-Ft-ot.

Dunaharaszti Szent István Egyházközség:
58 kg liszt, 83 kg cukor, 41 kg tészta, 62 l olaj, 1,5 kg margarin, 22 kg rizs, 3 kg só, 26 l tej, zöldségféleség 6,5 kg, 106 db 500 g alatti konzerv, 42 db 500 g feletti konzerv, 22 kg egyéb.
Mindenkinek köszönjük az adományokat! Szétosztottuk húsvét előtt. Aki ad, az a Jóistenre hasonlít, hiszen mi is mindig kérjük Őt, és Ő meghallgat és válaszol a kérésünkre. Ő megfizet kinek-kinek a szíve szándéka szerint!

Jókai Mór: A KIRÁLYLEÁNY BABÁI

Volt egyszer egy kis királyleány, aki már olyan nagy volt, hogy babákkal játszott.

A papája is, a mamája is nagyon szerette a kis királyleányt, azután meg a nagybátyák és a nagynének is. Jöttek oda látogatóba királyok, hercegek, s azok mind hoztak a kis királyleánynak szebbnél szebb babákat.

Volt azok között szőkehajú, feketehajú tündérleány drága öltözetekben; tyroli parasztleány, sarkantyús nyalka huszár, tarka bohóc, doboló nyúl és a nélkülözhetetlen hosszú őszszakállú Mikulás, s mindenféle népies alakok.

De mind ez a sok szép baba nem volt képes a kis királyleány tetszését megnyerni. Miért, hogy ezek olyan ostobák? Csak úgy néznek egymás szemébe s azt sem mondják egymásnak, hogy «jó reggelt!»

Sokkal jobban tetszettek a kis királyleánynak a tyúkok odakinn a nyá ri palota majorságában; voltak ottan hófehérek, gatyás lábbal s akkora tollbóbitával a fejükön, mint egy udvari csendőr sisakja; azután meg tiszta feketék, vérpiros taréjjal a fejükön; s azok mind olyan kecsesen tudtak mozogni, lépegetni, a szárnyukat rázni; közben egymással beszélgettek, s amit az egyik mondott, azt a másik megértette; ha egyszer a kakas valami gyanús madarat meglátott fenn a magas levegőben, elkiáltotta magát, s arra valamennyi csirke futott az anyja szárnyai alá, aki azokat szépen betakarta.

A kis királyleánynak volt dajkája is, meg nevelőnője is, akik őt mindenüvé kisérték.

– Miért van az – kérdezé a kis királyleány –, hogy a tyúkok beszélnek és mozognak, a babák pedig se nem beszélnek, se nem mozognak?

A dajka nem tudott rá mit felelni.

Azután megkérdezte a nevelőnőtől. A frajla éppen annyit tudott erről a dologról, mint a dajka.

Végre aztán a mamájától kérdezte meg a kis királyleány.

Miért tudnak a tyúkok mozogni és beszélni, a babák pedig nem tudnak?

A mamája aztán meg tudott neki erre felelni.

– Azért, mert az istenke úgy rendelte, hogy a tyúkoknak legyen élete, a babáknak pedig ne legyen.

A kis királyleány megértette ezt a magyarázatot, mert igen eszes gyermek volt; már a negyedik évében járt; de azért, hogy megértette, éppen nem nyugodott meg benne.

Egyszer, mikor épp a tyúkok udvarában járt a kis királyleány a dajkájával meg a nevelőnőjével, megfigyelte, hogy a majorosné egy kosárba tojásokat helyez el s azokra egy tyúkot ráültet.

– Miért ül ez a tyúk a tojásokra? – kérdezé a kis királyleány a dajkájától.

A dajka tudott volna rá felelni, de nem mert.

Azután a nevelőnőhöz intézte a kérdést.

Az mert volna rá felelni, de nem tudott.

A majorosné meghallotta a kis királyleány kérdezősködését, s hiába integettek neki a dajka meg a frajla, nagy hirtelen felfedezte a nagy titkot.

– Hát most ez a tyúk kiköltöi a tojásokat s lesz belőlük kis csibe.

Azonnal ki is hozott a tyúkketrecből egy másik kosarat, a rajta ülő kotlóval, amelyben már éppen kikelő félben voltak a kis csirkék; egy ártatlanka éppen akkor bújt ki az anyja szárnya alól, a fél tojáshéj még a hátán volt, másik felében meg benne ült, a szája pedig már mondta, hogy «pip, pip». Olyan kedveske volt.

A kis királyleánynak ez nagyon megnyerte a tetszését, kivált mikor a kezébe vehetett egyet azok közül a maszületett, sárga selyemtollú állatkák közül, a mik még tegnap egy fehér tojáshéjban laktak.

– Most tudok már mind ent – mondá magában –, de el tudta hallgatni, amit gondolt. Nem kell mindent az orrára kötni a dajkának.

Hanem aztán este, mikor lefeküdt, odahozatta az ágyához valamennyi babáját; azokat odarakta a vánkosa alá és úgy tette a vánkosra a fejét. Meg volt győződve felőle, hogy a babák is életre fognak kelni ily módon.

És hát csakugyan beteljesült a számítása. Amint a babák átmelegedtek, elkezdték a fejüket kidugni a vánkos alól, majd meg kibujkáltak egymás után.

Legelőször a feketehajú kelt életre, azzal a piros boleróruhával; megrázta magát, hogy csak úgy csilingelt az a sok csengettyű a rokol yáján. Azután a szőke hajú támadt elő a hosszú uszályos égszínkék selyemruhában. Amíg egymást meg nem látták, addig nagyon tetszelgők voltak, hanem a mint összetalálkoztak, egyszerre mind a kettő sírva fakadt s szaladt a mamájához.

Az természetesen a kis királykisasszony volt.

– Nekem olyan szőke haj kell, mint a másiknak! – mondá a barna.

– Nekem olyan fekete haj kell, mint ennek itt! – sipogott a szőke.

– Én is olyan kék ruhát akarok, amilyen a nénémnek van.

– Nekem meg olyan piros kell, mint a nénémen van.

– Micsoda néném? Te vagy a néném! Én a fiatalabb.

Ezen aztán majd hajba kaptak.

– Jaj de rossz gyermekeim vannak nekem! – sóhajta fel a kis királyleány. – Ugyan, hogy tegyek igazságot közöttük?

Ezalatt előjött a bohóc. Kezében volt a csattogó fakardja, azon elkezdett gitározni s románcot énekelt hozzá.

Erre mind a két tündérbaba félbehagyta a civakodást s odafutott az ablakhoz: egyszerre dugták ki rajta mind a ketten a fejeiket.

– Ez a szerenád én nekem szól!

– De bizony nekem énekel a trubadúr!

Hát erre előjött a huszárhadnagy. Nagyot pödrött a bajuszán, összeütötte a sarkantyúját. Aztán odament az éneklő pojácához, belecsapta a fejébe a csörgősapkáját.

Erre a bohóc is megharagudott, kihítta párbajra a huszárt. Kirántották a kardjaikat s mensurába álltak.

– Jaj nekem, ha összekaszabolják egymást! – aggóskodék a kis királyleány. – De nagy veszedelem az, mikor az embernek ilyen szeleburdi gyerekei vannak!

Ekkor feltámadt a házinyúl s elkezdett dobolni.

Erre a dobszóra mind a két vitéz úgy megijedt, hogy szétszaladt s elbújt az ágyfüggöny mögé.

– No ti ugyan derék katonák vagytok! – pironkodék a kis királyleány. – Érdemes volt a világra jönnötök! Mit csináljon az ember az ilyen pipogya gyerekekkel? Meg kell őket házasítani! Akkor megjön az eszük.

S mint okos mamához illik, jól összeválogatta őket. A bohóc kapja a barnát, a boleró-táncost, a huszáré lesz a szőke hercegkisasszony. Semmi ellenmondás! Csitt! Én így akarom!

Itt jön a páter Mikulás. Ez mindjárt összeadja őket.

Jönne ám, ha a lábai bírnák. Ejnye, vén Nikoló! Hát illik az öreg emberhez, így tántorogni? Bizonyosan mélyen beletekintett a kancsóba. Szedje össze magát! Itt van két pár.

Jaj, de azok, mikor a Nikoló elé kellett volna járulniok, mindannyiszor össze-vissza cserélték egymást: a bohóc a hercegasszonnyal, a huszár a táncosnéval; utoljára a Mikulás méregbe jött, fogta a seprővirgácsát, szerteszét verte mind a négyet. A huszár meg a bohóc azután megint visszakerültek s ketten kétfelől karjaikra fűzve hozták a tyroli leányt, a szép szakácsnét.

– De már ez nem megy, fiacskáim! – kiáltá a kis királyleány. – Majd adok én nektek! Mars az iskolába! Te huszár mégy az akadémiába; te diák az univerzitásba!

S azzal a Mikulás fülön fogta az egyiket is, a másikat is s vitte őket, kit a tiszti akadémiába, kit az univerzitásba németül, görögül tanulni, hogy csak úgy csikorgatták a fogaikat!

De nemsokára előjött ám két új baba, akiket ugyan kár volt életre költeni, az egyik egy hosszú hajú, hosszú szakállú, hosszú palástú zsidó, a másik egy potrohos korcsmáros, piros mellényben, zöld sipkában. Mind a kettő rengeteg adósságokról beszélt, amiket a huszár meg a studio csináltak s követelte a fizetést. Ezer, kétezer, háromezer forintokat!

A kis királyleány egész haragba jött.

– Nem fizetek a rossz suhancokért! Nem bánom, csukják be őket! Egy krajcárt sem fizetek! Majd bizony! Magam is koldusbotra jutnék! Nekem az öreg napjaimra kell gondolnom. Hiába mutatjátok az irástokat. Még nem tanultam olvasni.

Alig tudta ezeket lerázni a nyakáról, már jött az újabb veszedelem. Volt nagy patália a két tündérkisasszony meg a tyroli leány között. A szakácsné felmondott, összepakolt, elment. Akkor aztán a két babakisasszonynak kellett hozzálátni, hogy maga főzze meg az ebédet. No, az szép kis főzés volt! Összeaprítottak húst, halat, sárgarépát, fokhagymát; az egyik olajat, a másik ecetet öntött a levesbe, a rántást megégették, a tejet kifuttatták, csupa kozma lett minden étel. Mikor feltálalták, a kis királyleány a csupa látásától rosszul lett egyszerre.

Jó szerencse, hogy a válságos pillanatban felébresztette az édes mamának a csókja. A kis királyleány megkönnyebbülten rebegé, a mama nyakát átölelve:

– Mégis nagyon jól rendelte azt az istenke, hogy a tyúkoknak van élete, a babáknak pedig nincsen.

Könyv és filmajánló a Dunaharaszti Városi Könyvtárból

Jálics Ferenc SJ: Szemlélődő lelkigyakorlat, Budapest: Korda Kiadó, 2014.

Sok ember a lelke mélyén vágyódik, kutat Isten után. Keresi a lehetőleg egyszerű, spontán és közvetlen kapcsolatot Istennel. A szerző sokéves lelkigyakorlat-vezetői tevékenységének személyes tapasztalatát adja közre ebben a könyvben. Tíz egységben, lépésről-lépésre vezet Isten valóságának, jelenlétének közvetlen tapasztalatához. Ez a gyakorlati kézikönyv bevezető lehet egy zárt lelkigyakorlathoz, amikor egy időre csendben visszavonulunk, de alkalmas „hétköznapi lelkigyakorlat" végzéséhez is.

Jálics Ferenc 1927-ben született Budapesten. A jezsuita rend tagja. Évekig tanított dogmatikát és fundamentális teológiát Argentínában. 1963-tól kíséri folyamatosan a híres „Jálics-féle lelkigyakorlatokat" szerte a világban, így Magyarországon is. 1978-tól Németországban él, a rend odamentette az Argentínában zajló politikai megtorlásoktól, ugyanis az argentin rendőrség megkínozta és fogságban tartotta egy jezsuita társával együtt, ahonnan Jorge Mario Bergoglio bíboros közbenjárására szabadult.

A diadal – Medjugorje érintése –
A harc elkezdődött – 96 perces, magyar nyelvű, amerikai dokumentumfilm, 2013.

A világban kétféle ember van: az egyik, aki már járt Medjugorjéban, és a másik, aki még nem. És úgy tűnik, hogy az utóbbiak egyre kevesebben vannak!

Egy amerikai fiatalember útkeresését láthatjuk, aki keresztény nevelést kapott ugyan, azonban nem érezte soha a hit kegyelmét. Amikor barátaival elzarándokol a hercegovinai Medjugorjéba, soha sem tapasztalt érzések kerítik hatalmába. A film rendkívül informatív, egyben szórakoztató, és az emberi lélek ritkán látott mélységeibe is elkalauzolja a nézőt.

Mindkét mű kikölcsönözhető.

Tóth Marianna

„Forog a világ, de áll a kereszt!"

(Szent Ágoston)

Jézus mondja: „Én vagyok a feltámadás és az élet, ki hisz én bennem, ha meghal is, él;
És aki csak él és hisz én bennem, soha meg nem hal." (Jn 11,25-26)

A keresztény egyházak tanítása szerint a húsvét Jézus Krisztus feltámadásának, az emberiség megváltásának ünnepe. A keresztény ünnep az ószövetségi pászka ünnepéből nőtt ki. A húsvétot negyvennapos, hamvazószerdától nagyszombatig tartó böjti időszak készíti elő.

Minden ünnepnek az a sorsa, hogy történelmileg gyakran átalakuló, a világ változásainak kitett külsőségek köntösébe csomagoljuk lényegét, üzenetét; ám ha a tartalom elillan és csak a forma marad meg, akkor magát az ünnepet csúfoljuk meg. Ez nem azt jelenti, hogy a népi szokásokat feltétlenül el kell hagynunk, hanem, hogy ne rájuk fektessük a hangsúlyt. Ebből a szempontból a húsvét különösen kényes alkalom, hiszen eredeti jelentése szerint a legnagyobb titokkal és misztériummal szembesíti az embert.

A kedves felnőtt Olvasó már tudja, hogy a szenvedésnek értelme és jelentősége van és tudjuk, hogy Jézus szenvedése és kereszthalála a mi boldogságunk záloga.

Arra voltam kíváncsi húsvéti készülődésem alatt, hogy mennyire változott meg mai világunkban az a csodavárás, ami maga a Húsvét. Mi is az a kíváncsiság? Az értelmező szótár szerint: erős vágy arra, hogy megismerjünk, vagy megtanuljunk valamit. Beszélgetésre hívtam Szöllősi Györgyné Rózsikát, kedves vejét, Höchszt Jánost és Áhel Nikolettet. Örömömre nem utasítottak vissza. Rózsikánál jöttünk össze.

Gy. E. Mivel mindhárom beszélgetőpartneremmel tegeződő viszonyban vagyok, ily módon teszem fel kérdéseimet is. Kérem, meséljetek a családotokról, és arról, hogyan ünnepeltétek meg a Húsvétot, és ma hogy élitek?

Rózsika: A családunkban a harmadik kései gyermek voltam. Két bátyám volt. Édesanyám hívő, a vallását gyakorló keresztény asszony volt. Édesapám is hasonlóan, de ő nem napi templomba járással fejezte ki hitét. Ő sokat dolgozott a kis földünkön. Nagyon szerényen éltünk. Nálunk a böjt nem csak a Húsvét előtti negyven napra korlátozódott. Mi egész évben minden pénteken böjtöltünk. Persze a Húsvét előtti negyven nap szigorúbb volt.

H. János: Keresztény családban születtem. Hitünket ünnepi szentmiséken való részvétellel igazoltuk. Édesanyám hittanra beíratott. A hittanórák számomra érdekesek voltak. A templomban tartotta az ott szolgáló pap. A tanuláson kívül sokat játszottunk. Emlékeim szerint viszonylag sokan jártunk hittanra. Én két barátommal, akik közül az egyik, Juhász Gábor pap lett. Győrben, a konzervatóriumban, tanulmányaim alatt nem jártam templomba, de a hitem nem hagyott el. Nagy örömöm, hogy Taksonyban megismerkedtem feleségemmel, Erikával. Szeretetben élünk két fiúnkkal. Erős elkötelezettséggel viseljük szívünkön egyházközségünk sorsát. 2004 óta Egyháztanács tag vagyok.

Talán ha nem Erika családjába kerülök ma is csak nagy ünnepeken ülnék a templomban, szokásból. Nem találtam volna meg azt a lelki nyugalmat, amit a HIT nyújt nekem. Társa tudok lenni feleségemnek.

Gy. E.: A Szent Anna kórus karnagya is vagy.

H. János: Igen. Nagy örömöm, hogy a négyszólamú kórusműveket én taníthatom be. Mikor a kórussal együtt élem át valamelyik Passiót, az nagy örömmel tölt el.

Á. Niki: Én is vallását gyakorló családban nőttem fel. Nagynéném és apukám sokszor elkísért a szentmisére. Nagyon szerettem a templom rejtélyes csendjét.

Arra emlékszem, hogy egészen kicsi koromban nagynéném, Szegvári Ancsa, aki ma a Szent Anna templom sekrestyése, tanította meg nekem az esti imát. Nagyon boldog voltam, hogy egyedül is tudtam imádkozni. Alsós tanító nénim Czifra Lászlóné Orsi néni volt. Sokat segített abban, hogy ünnepek előtt mesélt arról, valójában, miről is szól az ünnep. Volt olyan, amikor sokat töprengtem a történeteken.

Rózsika: Anyukámmal és a testvéreimmel minden ünnep és az azt megelőző készülődés nagy izgalommal telt. Különösen a húsvéti készülődés volt hosszú. Kezdődött a nagyböjttel. Karácsony körül levágtuk a disznót, már a füstölés is elkészült, de a sonkát csak Húsvétra főztük meg. Arra emlékszem, hogy már nagyon vártuk a fiúkkal együtt. Nagypénteken nem dolgoztak a földeken és a szőlőben, nehogy megzavarják az Úr Jézus nyugalmát. Ezen a napon az emberek nagyon keveset ettek és zsírt sem fogyasztottak. Voltak, akik egy falatot sem ettek, sőt a férfiak is lemondtak a borozgatásról.

Ezen a napon nem volt szabad mosni, sem meszelni.

Gy. E.: Próbáltam az interneten utánanézni, hogy milyen hagyományra vezethető vissza ez a két „önmegtartóztatás", de nem találtam rá magyarázatot. Rózsika sem tudta megmondani, de sokat hallotta az idősektől.

A húsvét ünnepének szerkezetébe számos olyan szokáselem is beépült, amelyek főként a természet életrekelésével, az

ifjúsággal, egészséggel, életerővel, a termékenységgel függnek össze.

Rózsika: Már az én időmben is volt a tojásfestés, a fiúk elmentek locsolni. De csak a rokonokat. Hétfőn mindig volt locsolóbál. A kocsmákban a falu különböző csoportjai gyűltek össze mulatságra. Én a Szigeti kocsmában ünnepeltem ilyen módon is a Feltámadást. A húsvétvasárnapi ebéd midig ünnepi volt. Tyúkhúsleves, csirke kirántva, sütemény. Nem ismertünk sokfajta sütemény. Taksonyban piskótát és preckedlit sütöttek. A gyerekek elkészítették a nyúlházat. Téglából, amit szalmával béleltek ki, amibe a szülők elhelyezték a pirostojást. Más ajándékot abban az időben nem kaptak a gyerekek.

Gy. E.: Ebben mind a hárman egyetértettünk. Kivéve az ajándékozást. Ma a szülők ajándékkal halmozzák el a gyermekeiket. Beszélgetőpartnereim szerint is ez nem segíti az ünnep lényegének megértését.

Rózsika: Már gyermekként is részt vettem a szertartásokon. Őszintén elmondom, a Passiók hallgatása *(amit később férjével, Gyuri bácsival is énekeltek, és nagyon szerettek – Gy.E.)* gyermekként nem kötött le.

Á. Niki: Bevallom, ezzel én is így voltam.

H. János: A feltámadási körmeneteken zenéltem a Soroksári Koncert Fúvós Zenekarban, amit Farkas Antal vezetett. És ezt soha nem éreztem tehernek.

Á. Niki: Emlékszem arra, m ég egész kicsi voltam, amikor egyedül átmentem meglátogatni a Szent Sírt, és ott imádkoztam.

Rózsika: Fiatal koromban a Szent Sírnál ki volt helyezve az Oltáriszentség. Mindig őrizte valaki. Sajnálom, hogy ez ma nincs így.

Gy. E.: Abban mindhárman egyetértettünk, hogy a húsvéti misztérium így nemcsak emlékezés számunkra, hanem krisztusi tanúságtételünk alapja. A keresztény emberben ezeken a napokon hitének legmélyebb titka és legbiztatóbb üzenete elevenedik meg, amikor felidézi Jézus történetének drámáját, és ezekben a napokban a felidézésben maga is részese lehet annak.

Á. Niki: Hitoktatóként azt tapasztalom, hogy a kötelező hittanoktatás eredményei az általános iskolákban már most érezhetők. Azok a gyermekek, akik szerencsés esetben már az óvodában, de az iskolában órarendbe foglalt keretek között részt vesznek hitoktatásban, sokkal könnyebben, sokkal befogadóbban élik meg a még felnőtt fejjel is töprengésre ösztönző bibliai és történelmi eseményeket. Ahogy Jani is említette, ma is szükség van játékos kikapcsolódásra.

Gy. E.: Ezt az igényt, hogy tudod kielégíteni a 45 perces órakeretben?

Á. Niki: Erre nagyszerű lehetőség Taksonyban a Szentjánosbogár Klub. Én is tagja voltam, illetve ma is tagja vagyok a ma már felnőtt taksonyi-dunaharaszti csoportnak. Taksonyban a hittanosaimmal megalapítottuk a Taksonyi Dalos Bogarak csoportját. Segítőim Höchszt Erika, aki a templomi szolgálathoz zenei felkészítője a gyermekeknek, Szegvári Anna és te, Erzsike a programok szervezésében vagytok segítségemre. András atya is nagy támogatója és segítője a csoportnak. A játékokban mindnyájan önfeledten részt veszünk.

Rózsika: Az én időmben is volt az iskolában hittan. Nekünk az iskolában Vági atya tartotta. Szeretettel gondolok vissza azokra az időkre.

H. János: Szerintem is nagyon fontos a közösség. Itt nem csupán a családra gondolok. Természetesen az az első. Sok esetben viszont változást hozhat egy gyermekközösség, ahol elkötelezett felnőttek vezetésével folynak a foglalkozások.

Á. Niki: Azt vettem észre, hogy a gyermekek is képesek evangelizálásra minden kampány nélkül. Ennek kézzel fogható bizonyítéka is mutatkozik Taksonyban.

Rózsika: Nagyon felemelő minden gyermekmise is. Szeretettel, buzgón szolgálnak a Dalos Bogarak.

Gy. E.: Óriásplakátokon gyakran tűnik fel – valamilyen árut reklámozva – az a felszólítás, hogy „Élj a mának!"; Húsvét üzenete viszont az, hogy „élj örökké". „A húsvét az egyház legősibb ünnepe, igazi nagy ünnepe, de sohasem kapta meg azt a melegséget, amit például a karácsony. A karácsony ma már általános emberi fogalom lett. Olyanok is megülik a szeretet és béke ünnepét, akik egyébként messze állnak a keresztény gondolatvilágtól. A Húsvét ellenben kimondottan keresztény ünnep maradt, s a kereszténységen kívül nem tudnak vele mit kezdeni. Ha Húsvét nincs, ha Jézus nem támadt fel, akkor a tanításáról és tetteiről esetleg maradt volna néhány följegyzés, amelyet néha előkotortak volna a régi írások közül, de nem lett volna belőle vallás, emberi remény és nem lenne ma is élő, mert amit ezekben a napokban a hívő ember ünnepel, az a megváltás hite, a teljes élet reménye.

Rózsika: Nagyon fontos az, hogy a hívek összetartsanak, nagyon fontos, hogy a pap szeresse a híveit. Hálás vagyok azért, hogy Taksonyban ma is élő az egyház és én buzgó tagja lehetek.

Gy. E.: Szívből örülök, hogy a világ forgása nem ragadja magával az Isten-keresőket. Köszönöm a beszélgetést.

Beszélgetőtársaim egybehangzó megfogalmazása az volt, hogy számukra a hit, életük része. Egyenlő azzal, hogy Isten kezébe helyezzék a döntéseiket. És a hit által lehetnek kapcsolatban Istennel. Az Ünnepek Ünnepe a hívő ember számára ma sem jelent mást ma, mint a régi időkben. Bízunk abban, hogy a ma nem hívő embere számára is elérkezik az a kegyelem, amelynek Ők már részesei.

ISTENTŐL MEGÁLDOTT BÉKÉS

BOLDOG HÚSVÉTI ÜNNEPEKET!

Györke Erzsébet, KÉSZ tag

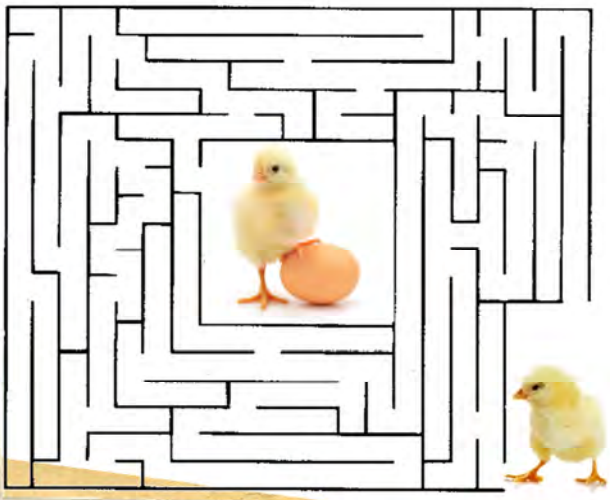

Feltámadt Krisztus
Húsvét ünnepére,
dicső koronája fénylik
a fejében.
Eljöttünk e ház
megtisztelésére,
ha kegyelmeteknek
nem esik terhére.
Váltsák meg lányukat,
kérem szeretettel,

Levelező-Lap

hadd öntsem meg fejét
egy kis rózsavízzel.
Viruljon orcája
minden nap szépséggel,
áldja meg az Isten friss,
jó egészséggel.

A megfejtést a
luxchristi@flynet.hu
e-mail címre várjuk,
határidő április 27-e, péntek.
Az első öt helyes megfejtőnk
ajándékot kap.

REJTVÉNY

A két képeslap között
13 eltérés van.

Feltámadt Krisztus
húsvét ünnepére,
dicső koronája fénylik
a fejében.
Eljöttünk a ház
megtisztelésére,
ha kegyelmeteknek
nem esik terhére.
Váltsák meg lányukat,
kérem szeretettel,

Levelező-Lap

hadd öntsem meg fejét
egy kis rózsavízzel.
Viruljon orcája
minden nap szépséggel,
áldja meg az Isten friss,
jó egészséggel.

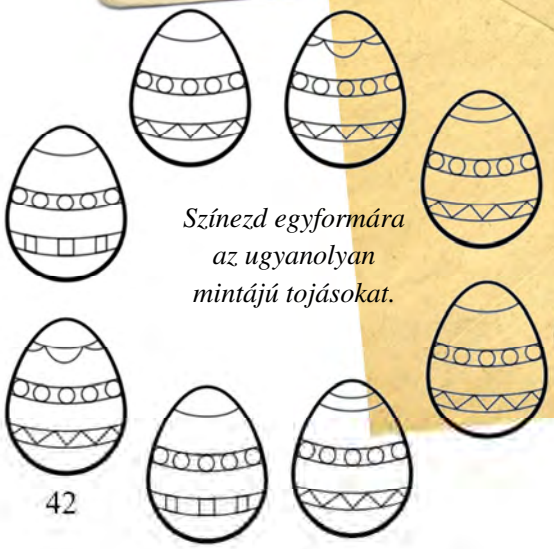

Színezd egyformára
az ugyanolyan
mintájú tojásokat.

UTAZÁS AZ APOSTOLOKKAL 5.

Ciprus

Az egyik legrégebbi ókeresztény egyház születése

Barnabás apostol Ciprus szigetén született, eredeti neve József volt. Vallási ismeretei elmélyítése céljából utazott Jeruzsálembe, ahol az apostolok tanítását hallgatva döntött a keresztség mellett. Missziós tevékenysége alapján minősül apostolnak, mivel nem Jézus közvetlen tanítványa volt, hanem később csatlakozott a tizenkét kiválasztotthoz.

„Amikor [Saul] Jeruzsálembe ért, a tanítványokhoz akart csatlakozni, de mind féltek tőle, nem hitték el, hogy tanítvánnyá lett. Végül Barnabás mégis maga mellé vette, és elvitte az apostolokhoz.” (ApCsel 9,26-27)

Innentől kezdve Barnabás és Pál apostol sok helyre együtt utazott, például már Antióchiában egymást támogatva tevékenykedtek. Az Apostolok Cselekedetei tanúsága szerint Ciprusra, Barnabás szülőházájába is együtt hajóztak el, s a sziget legnépesebb városában, Szalamiszban a zsinagógákban hirdették Isten szavát. Innen elgyalogoltak a sziget túloldaláig, egészen Páfoszig (Paphosz), amely az ókorban a főváros volt. Itt székelt a prokonzul is, aki az apostolok látogatása idején, 45 körül Szergiusz Paulusz volt. A kormányzó meghívta magához az utazókat, akik megtérítették őt. Megkeresztelkedésével Ciprus lett az első olyan ország, amelynek vezetője kereszténnyé lett (vö. ApCsel 13,6-12). A vezető római tisztviselő megtérése igen jelentős eseménynek számított akkoriban, hiszen a kereszténységet csak 267 évvel később engedélyezte Nagy Konstantin császár a Római Birodalomban.

Barnabás később unokaöccsével, (János) Márkkal érkezett második misszióra a szigetre (vö. ApCsel 15,39). Az új vallás terjedése feszültséget keltett Cipruson és 116-ban Szalamiszban zsidó felkelés tört ki, ami a szalamiszi görögség ellentámadását váltotta ki. Az összecsapások mindkét oldalon komoly áldozatokat követeltek. Zsidók ettől kezdve a szigeten nem telepedhettek le, egészen a római uralom utánig, amikor újra zsidó telepesek jelentek meg a szigeten.

Barnabás apostol lett első püspöke, s őt tekintik a ciprusi ortodox egyház megalapítójának is. A hagyomány szerint Szalamiszban szenvedett vértanúságot 61-ben, amikor a helyi zsidók megkövezték, bár más adatok máglyahalált említenek. Sírját csak az V. században találták meg, amikor Anthéniusz szalamiszi püspök látomásban az apostoltól megtudta sírjának helyét. A nyughelyben, Barnabás melle felett Márk evangéliumának héber szövegét találták meg. A sír fellelésének nagy jelentősége volt, mivel hozzájárult a ciprusi egyház függetlenségének elismeréséhez, ugyan azt a III. Efezusi zsinat 431-ben elismerte, ám a valóságban a negyedik századtól küzdelmet kellett folytatnia azért, hogy függetlenségét az antióchiai ortodox egyházzal szemben megvédje. A (Ciprusi Köztársaságban élő) ortodox hívők élén álló érsek a történelem folyamán sokszor egy személyben volt a sziget egyházi és világi vezetője – így például a Ciprusi Köztársaság első elnöke III. Makáriosz érsek volt. Cipruson a latin és a keleti rítusok egymás mellett léteztek, de az utóbbi volt a jelentősebb, így az 1054-es egyházszakadás után az ortodoxia vált meghatározóvá. Napjainkban a török cipriótákat hagyományosan muzulmánok, míg a görög lakosság ortodox keresztény. A katolikusok a sziget maronita szertartású érsekének joghatósága alá tartoznak.

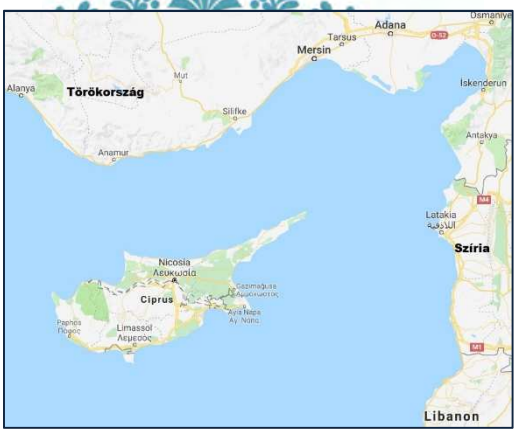

A XI-XII. századi alapítású, ám többször újjáépített Kykkos kolostor 1300 m magasságban várja a zarándokokat.

Tellis Kati

EURÓPA ÚJRAGONDOLÁSA

2017. október utolsó napjaiban, Ferenc pápánk kezdeményezésére, a Vatikánban zajlott az Európai Unió Püspöki Konferenciájának Bizottsága (COMECE) és a Vatikáni Államtitkárság szervezésében a konferencia, melyen többszáz civil és egyházi résztvevő, köztük az EU több politikai vezetője, tudósok és főpapok (a 27 tagországból, az Egyesült Királyságból és az USA-ból), tanácskozott Európa jövőjéről, a keresztények Európa-projekthez való hozzájárulásáról. A záróbeszédet és összefoglalót a Szentatya tartotta.

E konferencia összehívását korunk nyugtalanságai indokolják: Európa eszmei válságban szenved, aminek súlyos és egyre inkább súlyosbodó gyakorlati következményeit éljük meg most.

Hogy a jelent megértsük, tisztában kell lennünk az előzményekkel. Vissza kell lépnünk a múltba, nem túl messzi évtizedekbe, hiszen Európa jelenlegi formációja akkor vette forrását, amikor anyáink, nagyanyáink voltak fiatalok. Nem nehéz hát áttekinteni a helyzetet. Az ismeretek azonban hiányoznak, mert hazánk sok évtizedig a vasfüggöny mögött élt, dezinformáció, tudatos elhallgatás és tiltás időszakában.

A mi, most megélt Európánk alapjait a XX. század közepén vetették meg az európai nagyhatalmak politikusai. Az I. és II. világháború rettenetes pusztításai után, az újjáépítés és a béke lehetőségének biztosítása érdekében fogalmazódott meg a nagy terv egy francia államférfiben, akit Robert Schumannak hívtak. Kulcsszó volt a béke, mert Európa békéje a világ békéjének záloga.

Lépjünk még vissza a történelemben. Ki is volt ez a történelmi személyiség? Robert Schuman édesapja, Jean-Pierre 1837-ben született egy Evrange nevű kisvárosban, Lotaringiában, a luxemburgi határ mellett, francia állampolgárként. Miután Lotaringia 1871-ben Németország része lett, Jean-Pierre Schuman is német állampolgárságot kapott. Fia, Robert is német állampolgárnak született 1886-ban. Anyanyelvük a helyi luxemburgi dialektus. Robert a francia állampolgárságot 1919-ben vette fel, amikor szülőföldje ismét Franciaország része lett. Robert Schuman így, származása révén, az anyanyelvén kívül kitűnően beszélt németül és franciául. Középiskoláit még Luxemburgban végezte, egy jezsuiták által fenntartott kollégiumban, és úgy döntött, hogy német egyetemen tanul tovább. Mivel a luxemburgi középiskolai bizonyítvány nem volt érvényes Németországban, a metzi Császári Gimnáziumban tett különbözeti vizsgát, majd egyetemre került, ahol közgazdaságtant, politikai filozófiát, teológiát és statisztikát hallgatott. Tanulmányai befejezése után kapta meg diplomáit a Bonni Egyetemen, a müncheni Humbold Egyetemen, a Berlini Egyetemen és Elzászban (Straßburgban – akkor még Németország). Széleskörű érdeklődését, tehetségét, mélyen vallásos neveltetését tükrözik tanulmányai, melyekből későbbi államférfiúi tevékenysége sarjadt.

Robert Schuman katonai szolgálatra egészségi állapota miatt alkalmatlan volt, így az I. világháborúban polgári szolgálatot látott el. Soha nem viselt német egyenruhát. Tagja volt Metz város Tanácsának és a Német Katolikus Szövetségnek.

Az I. világháború után Elzász-Lotaringia (Alsace-Lorraine) ismét Franciaországhoz került, és ezáltal Robert Schuman a francia politikai életben vált aktívvá. 1919-ben választották be első ízben a francia parlamentbe. Nőtlen, szerény, nem túl előnyös külsejű, soha nem hivalkodó, mélyen vallásos ember volt, bibliatudós, akinek tevékenységét döntően befolyásolták XII. Piusz pápa, Aquinói Szent Tamás, valamint egy kortárs francia, katolikus filozófus, Jacques Maritain írásai.

1940-ben, szaktudása miatt, a francia háborús kormány tagja lett, s még ugyanebben az évben, ellenállása és tiltakozása miatt, a nácik letartóztatták. A Gestapo vizsgálati fogságába került, és életrajzírója, René Lejeune szerint csak egy tiszteletreméltó németnek köszönhető, hogy nem került Dachauba. Erről az időszakról így számol be a Politika és életszentség – Robert Schuman, Európa atyja című életrajzi kötet: *„A börtöncella hasonlatos a monostorok cellájához”* – mondta nekem egyszer Robert Schuman, amikor 1940 és 1941 közötti metzi bebörtönzéséről kérdeztem. *„Ott, mint egy szerzetes, kedvünkre imádkozhattunk anélkül, hogy zavarnának bennünket. Ha engedélyezik a könyvolvasást is, az maga a boldogság, mert akkor nagy szellemek és események társaságában érezhetjük magunkat. Folyamatosan belső dialógusban lehetünk. Az a hét hónap, amelyet a metzi börtönben töltöttem, 1940. szeptember 14-től 1941. április 13-ig, életem legélénkebb és leglelkesebb korszaka volt. Csodamód, ez a periódus napra pontosan a szerzetesek hosszú böjtjével esett egybe. Mint tudjuk, a nagyböjt mindig az az idő, amikor az önmegtagadás és az ima által magunkba nézünk. Hálát adok az Úristennek, hogy megélhettem ezt a nagy jelentőségű időszakot. Amikor kijutottam a börtönből, anélkül, hogy tudtam volna, mi vár rám, a feltámadást hirdették a teljes erővel zengő húsvéti harangok.”*

1942-ben Robert Schuman megszökött a Gestapo fogságából, és csatlakozott a francia ellenálláshoz. Az életveszély helyzete ellenére, ettől fogva a francia-német és az európai megbékélés történelmi létrehozása lett az életcélja.

A II. világháború után Schuman jelentős szerepet kapott a francia politikában: az 1948-ig terjedő időszakban volt

államelnök, kétszer kormányfő, valamint pénzügy- és külügyminiszter. Külügyminiszteri időszakában, 1948-ban kezdte el szorgalmazni egy európai gyűlés összehívását. Ez a javaslat 1949-ben valósult meg, mely évben, május 5-én, Londonban fogadták el az alapító államok az új Európa kereteit. Első lépésként a nyugat-európai nehézipar, konkrétan a francia és német szén- és acélipar, a fegyvergyártás alapjainak egyesítése történt meg felügyelt keretekben, melynek célja volt a béke biztosítása, hogy lehetetlenné váljon egy újabb francia-német háború. Kulcsszerepet vállalt a konszolidálási folyamatban Konrad Adenauer kancellár, szintén mélyen vallásos, elkötelezett katolikus, aki az egyezményt annak a Németországnak a nevében írta alá, amely kirobbantója volt mindkét világháborúnak.

A tervhez rövid időn belül csatlakozott még Olaszország, Hollandia, Belgium, Luxemburg, mely országok alkották az Európai Szén- és Acélközösséget, az un. Montánuniót. Erre az alapra építkezett az 1957-ben létrejött Európai Gazdasági Közösség és az Európai Atomenergia-közösség (Euratom). 1986-ban, az európai egységokmány alapján megalakult az Európai Közös Piac, amely az 1991-ben, Maastrichban aláírt szerződés nyomán Európai Unióvá alakult át.

Robert Schuman az elképzelését Jean Monnet, francia gazdasági és politikai tanácsadó, az európai integráció elkötelezett híve, eredetileg kereskedő, majd bankár, ötlete alapján dolgozta ki, s az idea Schuman-tervként vonult be a történelembe.

A kor politikusai, akiket Robert Schuman mellett Európa alapító atyáiként emleget a modern történelem: Konrad Adenauer, német kancellár 1949 és 1963 között; Joseph Beck, Luxemburg; Johan Willem Beyen és Sicco Manshold, Hollandia; Winston Churchill, Anglia; Alcide de Gasperi és Altieri Spinelli, Olaszország; Walter Hallstein, Németország; Jean Monnet, Franciaország; Paul-Henri Spaak, Belgium. Ők mindannyian az emberi jogok, az alapvető szabadságjogok, az európai, nemzetek feletti és demokratikus integráció, és az ezek talaján létrejövő Európai Egyesült Államok eszméjének szentelték hivatásukat.

Itt muszáj megjegyeznünk azonban, hogy éppen ezen fényes fogalmak elefántcsonttoronyba zárásával, s elfeledkezvén arról, hogy az elméleti címkék népeket takarnak, európai, itt honos nemzeteket, korunk brüsszeli bürokratái nem a népek jólétét szolgálják. Napjaink fejetlenségét az erőltetett nemzetek felettiség, valamint a szabadság és emberi jogok vadliberális értelmezése szülte. A nemzetek felettiség ilyen kifordult formában ellentétes a természetes, emberi szívekbe oltott otthon, haza iránti vággyal és igénnyel, s ellene áramlik a jelszóban meghirdetett sokszínűségnek is (Egység a sokszínűségben – az EU jelszava). Az erőltetett egység ugyanakkor sérti az uniós alkotmányba foglalt nemzeti önrendelkezési jogot, vagyis az emberek feje fölötti, akaratukkal ellentétes döntések antidemokratikusak.

A nemzetek felettiség eszmei zsákutcájára fájdalmas példák a kommunista, szocialista társadalmi berendezkedések, amelyek borzalmas, százmilliós véráldozatok, a társadalom természetellenes felforgatása árán maradtak csak fenn ideig-óráig. Ugyanezen út másik ága a napjainkban dúló vadliberalizmus. Mindkét elgondolás az un. felvilágosodás szabadság-egyenlőség-testvériség jelszavának téves és bizonnyal pusztító, végül is emberellenessé váló értelmezéséből ered.

A szabadság nem egyenlő a fékevesztett, mindentszabad fogalmával. A fékevesztettség – fejetlenség, szabad út az előtt, hogy az erősek eltiporják a gyengébbeket. A szabadság eszméje mögé bújva, a pénz birtokában, keveseknek mindent és bármit lehet, a gyengébb, rosszabb helyzetbe születettek számára pedig a felemelkedési lehetőségek bezárulnak. A liberalizmusban a testvériség és egyenlőség hamis, csupán papíron deklarált fogalmak.

Az emberi bajok orvoslására Egyházunk társadalmi tanításához kell fordulnunk, melyet a nagy elődök, XIII. Leó, XI. Piusz, XXIII. János, VI. Pál munkásságát figyelembe véve, II. János Pál pápa foglalt össze és fogalmazott meg 1991-ben, a Centessimus annus kezdetű enciklikában, kifejtve az emberi méltóság, a közjó, a szolidaritás és szubszidiaritás (önrendelkezés) elvét. Egyházunk soha nem mulasztotta el, hogy társadalmi kérdésekben szót emeljen. Az elmúlt 120 évben 14 pápai megnyilatkozás, enciklika, több mint 1300 püspökkari megnyilatkozás, szinódusi döntés jelent meg szociális problémákról, azok megoldásáról.

Az egészséges, élhető társadalmi berendezkedés alapjai az igazságosságon és szolidaritáson nyugszanak. Nem megengedhetők az olyan sebek, amelyeket napjaink háborúi okoznak. A nagyhatalmi önkény, a kívülről szított polgárháború, a kizsákmányolás, az erőszak következtében tömegek jutnak nyomorult, emberhez méltatlan körülmények közé. A gazdagnak kötelessége ilyenkor segíteni ott, ahol baj van. Ugyanakkor a mi büszke Európánk demográfiai telét éli, a pénzcsörgés közepette múzsái hallgatnak. Gazdagok vagyunk, de szellemi szegénységben tengődünk.

Mi, keresztények, nagyon is tudjuk, mi hiányzik. A szekularizált világ, századok óta, négy fal közé szorít bennünket. Ferenc pápánk hányszor és hányszor buzdít ezért bennünket, hogy menjünk az emberek közé! Mi ismerjük Jézus megváltó örömhírét, kötelességünk annak hirdetése.

A mi Európánk, a kereszténység által megtermékenyített áldott civilizáció, az emberi jogok és szabadság talapzatára épült. Botor dolog azonban a jogok mellett megfeledkezni a kötelességekről. Hogy jól éljünk, mindkettőt kell tanítani és gyakorolni.

Az emberi jogok korlátlan, ésszel szembemenő érvényesítése miatt a keresztény Európa a hamis szolidaritásban elveszti önmagát. Elvész a haza, a családi otthon.

Az un. nyílt társadalom eszme és a hazában, nemzetben, családban gondolkodó eszmeiség most eszkalálódó csatájában a tét az emberi méltóság, az otthon, a haza, az anyanyelv elvesztése vagy megőrzése. A nyílt társadalom idea

A képeken Robert Schuman, Konrad Adenauer és Alcide de Gasperi

erőszakosan törekszik megszűntetni az ember isteni tervbe illeszkedő életformáját, s a célja egy vallást nem ismerő, hazával, történelemmel, hagyományokkal, kultúrával nem rendelkező, arctalan tömeg kitermelése, amelyet a pénz és a média eszközével gátak nélkül irányíthat és kihasználhat. Ismét a dezinformáció, tudatos elhallgatás és tiltás (! ld. pl. facebook) időszakát éljük. És az NGO-k, a nyílt társadalomért küzdő szervezetek a mi Európai Uniónk következő költségvetéséből 2 milliárd eurót követelnek!

Mindez világosan láttatja, hogy mivel kell megküzdenünk, mit kell megakadályoznunk.

S visszatérve a gondolatkör kiindulópontjához, végső soron a tét – emberi méltóságunk megőrzése. Elgondolkodhatunk, hogy mi lenne, ha korunk Európájának vezetői székeiben itt ülnének az atyák, akik szabadságról, demokráciáról, és elsősorban békéről álmodtak. A jelen honvédő-honfeladó küzdelmeiben az általuk vallott szolgálat, a gondjaikra bízott népek biztonsága és jóléte nem valósul meg.

Európa városaiban egyre több a no-go (helyi lakos ne menj be) zóna, este nem tanácsos kimenni az utcára, a nőket nyíltan támadják, megerőszakolják, véres merényletek, kirabolt üzletek, megfélemlített, megvert rendőrök, feltört templomok, szeméthegyek az illegálisan Európában tartózkodó, ellenőrizhetetlen, és mégis eltűrt idegen invázió nyomán. A jogi körülményesség, erőtlenség, tehetetlenség miatt a saját törvényeink teszik a helyzetünket társadalomellenessé. Nincs szabadság biztonság nélkül. Nem lehet béke igazság nélkül.

Ugyanakkor tény, hogy Magyarország fogad be menekülteket, a törvényeket betartva, legális keretek között, és helyi segítséget nyújt a háború sújtotta területeken és az üldözött keresztényeknek. Mert nincs testvériség szolidaritás nélkül.

Ezeknek a fogalmaknak mind a közmegegyezésben, mind a társadalmi keretekben érvényesülniük kell. A gazdag adjon a szegénynek, Európa nyújtson kezet a szenvedő népeknek otthon, a hazájukban. Ám az európai vezetőknek kötelessége biztosítani, szinte nevetségesen keserű, hogy ilyet kell leírni, az európai honos népek jogait: hazát, biztonságot, békét, a munka, tanulás, gyógyulás, otthonteremtés és gyermekvállalás lehetőségét. Mindennek bölcsője volt, és reményünk szerint hordozója is marad a mi Európánk, ezeréves berendezkedésünk és kultúránk.

Két véres világháború után, az alapító atyák álma egy egységes és egyetértő Európa volt. Az egység és egyetértés álma azonban kitermelt egy bürokratizmust, az emberi jogok közé tartozó önrendelkezést korlátozó, totalitáriussá, antidemokratikussá váló rendszert. Az egységnek és egyetértésnek önkéntesnek kell lennie, mely bölcs igazságossággal biztosítható. Az egyetértés (szabad engedelmesség) isteni privilégium, a teremtés kulcsa. Nem szabad hát elveszítenünk a talajt a lábunk alól.

Az európai civilizáció fundamentuma a kereszténység. Emlékezzünk Goethe szavaira, aki szerint „Európa zarándokutak mentén született, anyanyelve pedig a kereszténység." Robert Schuman 1957-ben ezt mondta: *Európa vagy keresztény lesz, vagy nem lesz.*

Ez a tét.

A bevezetőben említett konferencia ezt a sajtóközleményt adta ki, munkájának befejezésekor: Nem kongresszus vagy konferencia keretében, hanem inkább műhelymunka és viták formájában törekedtünk az eseményt felhasználni arra, hogy az EU jelmondatát: „Egység a sokszínűségben" szemünk előtt tartva, elősegítsük a különböző földrajzi, kulturális, vallási és nyelvi háttérrel rendelkező felek őszinte és nyitott párbeszédét. Szándékunk, hogy az emberi méltóságot a központba helyezve, a közjóért munkálkodjunk, így a résztvevőket felhívtuk arra, keressék az új lehetőségeket, miként lehet a közszereplőket, vallási és politikai felelősségi területükön bevonni ebbe a feladatba. Miután [Ferenc pápa] látogatást tett az EU-Parlamentben, átvette a Nagy Károly díjat, és találkozott az EU-tagállamok állam- és kormányfőivel, felszólítja a résztvevőket, hogy őszintén foglalkozzanak az Európai Unió jövőjével, és ismételten kötelezzék el magukat az Egyház Békeprojektje mellett. Két világégés után Európa felelős azért, hogy megértse a szerepet, amit a világgal és annak polgáraival szemben el kell látnia, megtalálva annak a módját, hogy a férfiakat és nőket bevonja ebbe a folyamatba. A *Rethinking Europe* (Európa újragondolása) célja ennek a lelkiismereti folyamatnak a támogatása. *(ford. N.A)*

Európa alapító szent atyái és anyái: Adalbert, Ambrus, András, páduai Antal, Barnabás apostol, Béda, nursiai Benedek, clairvaux-i Bernát, Borisz, kildare-i Brigitta, svéd Brigitta, Cirill és Metód, párizsi Dénes, svéd Erik, kasztíliai Ferdinánd, assisi Ferenc, Flórián, Genovéva, Geraldus, Gergely, György, lengyel Hedvig, loyolai Ignác, István, magyar király és Imre herceg, id. Jakab, keresztes János, rilai János, Vienney János, József, svéd Katalin, szienai Katalin, assisi Klára, Kázmér, Kolumba, Kozma és Damján, Kunikunda, francia Lajos, skóciai Margit, Márk, tours-i Márton, Miklós, flüe-i Miklós, Oszkár, Pál apostol, Patrik, Péter apostol, salzburgi Ruppert, lengyel Szaniszló, Tamás apostol, aquinói Tamás, avilai Teréz, lisieux-i Teréz, Vazul, cseh Vencel – megálmodták és dolgoztak megvalósításán a szereteten alapuló, művelt, dolgos, szolidáris, keresztény Európának. Ne szűnjünk meg imádkozni és bátran tenni. Szűz Mária, Magyarország Nagyasszonya, könyörgünk, tarts meg minket hitben és erényben, oltalmazd hazánkat, segítsd nemzetünket a mi Urunkhoz, Jézus Krisztushoz!

Koczka Tamásné

***Kosztolányi Dezső:* HAZAFISÁG**

Ma szikratűz csak egy különc szivébe,
holnapra már nagy testvérérzelem,
mely a viharba is lobogva, égve
uralkodik büszkén százezreken.

Ma szikra, holnap láng, majd egy tűzerdő,
mely bíborával az égig lobog,
hiába tiprod el, mindég növekvő
s ha szunnyad is, nem oltják el korok.

A fáradott ük, haldokolva még,
nagy honszerelme égő fáklyalángját
átadja s minden az utódra száll át.

Meggyújtja ő s a tűzár szerteárad,
átadja gyermekének, ez fiának,
aztán tovább, tovább... S a fáklya ég!

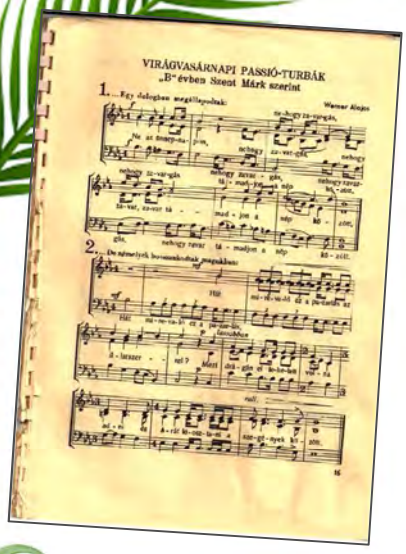
VIRÁGVASÁRNAPI PASSIÓ-TURBÁK
„B" évben Szent Márk szerint

Virágvasárnap itthon

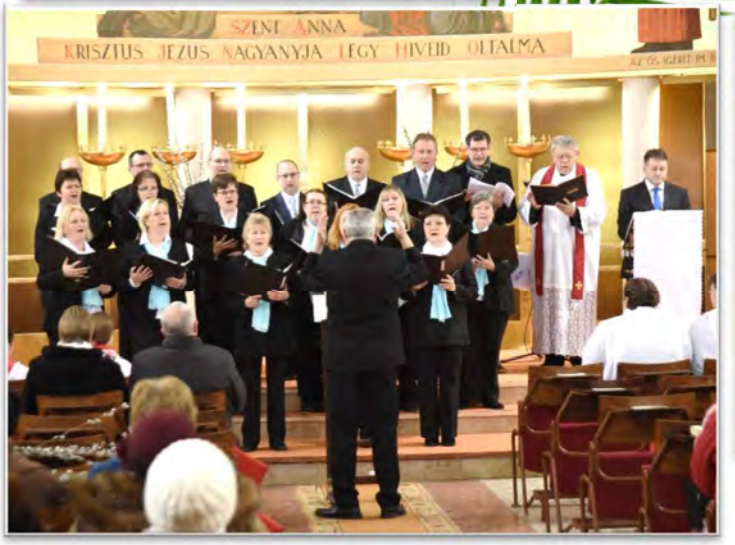

FELTÁMADT KRISZTUS !

Kosztolányi Dezső kiváló magyar író írja katolikus papköltő barátjának, Harsányi Lajosnak: „*Ti nem is sejtitek, milyen széppé és változatossá tettétek az életet, mely magában fárasztó és unalmas. Ti ünnepeitekkel részekre bontottátok az évet.”*

Kosztolányi november elejétől kezdve felsorolja az egyházi ünnepeket, amelyek az embereket lélekben megragadják, és formálják. A nagyböjt előkészületein át a húsvétig így ír: *A sötétség mélypontján, december 24-én, melyet szentestének neveztek, megrendezitek Jézus születésének mámorában azt a hallatlan és páratlan karácsonyi tűzijátékot, melynek sziporkái New Yorktól Tokióig látszanak. Akkora az öröm, hogy a világ táncra perdül. És ti mosolyogva nézitek a jégszikrás farsangot. De pár hét múlva ismét üstökön ragadjátok az embert és azt mondjátok neki: – Elég volt! – Kék lepellel borítjátok a templom képeit, hamut hintetek a kijózanult fejekre és azt mondjátok: Mememto homo…* (Emlékezz ember…) *És megjön a nagyhét. Elnémítjátok a harangokat.*

Majd Kosztolányi folytatja a húsvét méltatásával, mely gondolatokat azután így fejezi be: *Oly szép mindez, hogy az Egyházhoz akkor se volna szabad hozzányúlni, ha Isten nem volna az égben, sem bennünk. Ha valami szörnyű hatalom kipusztítaná a világból a virágokat, a színeket, és hamuszürkévé tenné a földet, vagy eltörölné a modern ember játékszerét, a sportot, nem okozna akkora kárt, mintha az Egyházat törölné el.*

Ha így nyilatkozik egy kívülálló ünnepeinkről, mennyivel többet jelentenek ezek nekünk!

Kedves Olvasók!

Miről is szól a nagyböjt? Csak a böjtölésről és a szomorúságról? A böjtölés csak eszköz egy fontosabb emberi értékrend kialakításához. Mi, katolikusok az elmúlt vasárnapokon olvastuk Márk evangéliumából, hogy Jézus gyógyítja az embereket, nemcsak a testet, hanem a lelket is. Mert a test és a lélek az emberben elválaszthatatlan egymástól. A „beteg” lelkű ember teste is súlyosan megbetegszik. A sok stressz – nem sorolom a példákat, mindenki tudja – vagy a szívnél vagy a gyomornál vagy az idegrendszerben jelentkezik. Hiába kap kiváló gyógyszereket valaki, ha a lelki baj alapját képező emberi körülmény nem változik. És fordítva is igaz. Ha az ember lelkileg megtisztul, meggyógyul, a testi betegség is javulásnak indul.

Ezért ajánlom mindenki figyelmébe a szent nagyböjti időt, hogy ha elérkezik a húsvét, amennyire lehet, testben és lélekben egészségesen tudjunk örvendezni a tavasznak, újraéledésnek, mi, hívő emberek, pedig a feltámadott és köztünk élő Krisztusnak. De ehhez a lelki töredelmet és lelki rendeződést nem lehet megspórolni.
Jól felhasznált nagyböjtöt és áldott békés boldog húsvéti ünnepet kívánok mindnyájuknak.

András atya

Krisztus fénye

A dunaharaszti és taksonyi katolikus egyházközségek
évente négyszer megjelenő folyóirata
XIX. évf. 1. sz. (70) ~ Húsvét

* * *

Felelős kiadó: Láng András plébános, langandras46@freemail.hu
Plébánia telefonszáma: 06-24-518-990, *plébánia levélcíme:* 2335 Taksony Fő tér 1/b

Szerkesztési és tördelési munkálatok:
Koczka Tamásné Nagy Angela és Ráthi Marianna Zsófia
Dunaharaszti T/F 06-24-537-570; angelika@flynet.hu
www.plebi.hu; e-mail: luxchristi@flynet.hu

Nyomdai kivitelezés: DORIL Bt. Taksony

Fényképek: Györke Erzsébet, Ignácz János, Koczka Tamásné, Máté Béla, Nagy István, Sulyok István, Wágner Attila

Címlap: William-Adolphe Bouguereau Három Mária a sírnál című festményével
Kiskép: A Jézus név arámi nyelven

Hátlapon: Ron DiCianni Feltámadott c. képe